

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

2'nci Birleşim
2 Ekim 2019 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- İstanbul Milletvekili Müşerref Pervin Tuba Durgut'un, 26 Eylül Türk Dili Kurultayının toplanmasının 87'nci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu'nun, 26 Eylül 2019 Perşembe günü İstanbul'da meydana gelen depreme ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Bursa ilindeki işsizlik sorununa ve ekonomik krizin etkilerine ilişkin gündem dışı konuşması

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un, arı yetiştiricilerinin ve bal üreticilerinin mağduriyetine ilişkin açıklaması
- 2.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını Yüce Allah'tan niyaz ettiğine, 1-7 Ekim Camiler ve Din Görevlileri Haftası ile 1 Ekim Dünya Yaşlılar Günü'ne ilişkin açıklaması
- 3.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını temenni ettiğine ilişkin açıklaması
- 4.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, çiftçilerin mağduriyetinin giderilebilmesi için Tarım ve Orman Bakanına çağrıda bulunduğuna ilişkin açıklaması
- 5.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını temenni ettiğine ilişkin açıklaması
- 6.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 1-7 Ekim Camiler ve Din Görevlileri Haftası'na ilişkin açıklaması
- 7.- Hatay Milletvekili Hüseyin Şanverdi'nin, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine ve pamuk üreticilerinin mağduriyetine ilişkin açıklaması
- 8.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 1 Ekim Dünya Yaşlılar Günü'ne ilişkin açıklaması
- 9.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını temenni ettiğine ilişkin açıklaması
- 10.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı kararların alınacağı bir yıl olmasını dilediğine ve elektriğe yapılan zamların vatandaşları zor durumda bıraktığına ilişkin açıklaması
- 11.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nı tebrik ettiğine ve 26 Eylül 2019 Perşembe günü Marmara Denizi Silivri açıklarında meydana gelen deprem nedeniyle vatandaşlara geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ilişkin açıklaması
- 12.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine, Samsun ili Çarşamba Ovası'na biyokütle enerji santrali kurulmak istenmesinin ilçede tepkiyle karşılandığına ilişkin açıklaması
- 13.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine ve Akdeniz meyve sineğinin bölge tarımı için tehdit oluşturduğuna ilişkin açıklaması
- 14.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine, 26 Eylül 2019 Perşembe günü yaşanan İstanbul depreminde en çok hasar alan binaların kamu binaları olmasının sorumlularını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması
- 15.- Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik'in, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını temenni ettiğine ilişkin açıklaması
- 16.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Trabzon ili Akçaabat ilçesindeki sahil yoluna dolguyla yol yapılması projesinin Trabzon kamuoyunda tepkilere yol açtığına ilişkin açıklaması
- 17.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine, Adana ili Çukurova ilçesi Karahan Mahallesi'ndeki resmi kurumlara ilköğretim okulu açılması talebinin karşılanmadığına ve Adana ili Sarıçam ilçesindeki 24 derslikli okulun atıl durumda bırakıldığına ilişkin açıklaması
- 18.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine, İYİ PARTİ olarak çözüm odaklı siyaset üretmeye devam edeceklerine ve milletin yapılan düşük zamlarla zor durumda bırakılmasını kabul etmediklerine ilişkin açıklaması
- 19.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine, Türkiye'nin Fırat'ın doğusu ve güvenli bölge tartışmalarında doğru, haklı ve meşru bir noktada durduğuna, terörle mücadelede can veren şehitlerimizi rahmetle andıklarına ilişkin açıklaması

20.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Meclisin etkisinin, itibarının güçlendiği bir yasama yılı için hep beraber çalışma ümidiyle 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine ve gündem dışı söz verilmesi hususundaki mağduriyetlerine ilişkin açıklaması

21.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, yeni yasama döneminde adaletin tesisi için gündem dışı söz verilmesi hususundaki hassasiyete dikkat edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

22.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını temenni ettiğine, İYİ PARTİ Grup Başkan Vekilliği görevinde İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'na başarı, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'ye ve İYİ PARTİ Genel Başkanı Meral Akşener'e geçirdikleri sağlık sorunları nedeniyle şifa, vefat eden tiyatrocu Tarık Ünlüoğlu ile emekli Tümamiral Soner Polat'a Allah'tan rahmet dilediklerine, kumpas yargılamaları devam ederken yaşamlarını yitiren Ali Tatar, Cem Aziz Çakmak ve Murat Özenalp'i bir kez daha andıklarına, 15 Temmuz Darbe Girişimini Araştırma Komisyonunun 12 Temmuz'ta sunmuş olduğu rapora sahip çıkılması gerektiğine ilişkin açıklaması

23.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını temenni ettiğine, İYİ PARTİ Grup Başkan Vekilliği görevinde İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'na başarı, hayatını kaybeden oyuncu Tarık Ünlüoğlu'na Allah'tan rahmet dilediklerine, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'ye ve İYİ PARTİ Genel Başkanı Meral Akşener'e geçmiş olsun dileklerini ilettiklerine, yapılan Anayasa değişikliğiyle ilgili eleştirilerin kıymetliharbiyesinin olabilmesi için alternatif teklif sunulması gerektiğine, komisyon raporunun basımı konusunda İç Tüzük'ün açık olduğuna ilişkin açıklaması

24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

25.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

26.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, İYİ PARTİ Grup Başkan Vekilliği görevinin İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'na hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

27.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, maddi sıkıntılar yaşayan yerel yazılı basın için gerekli düzenlemelerin yapılmasında fayda gördüklerine ilişkin açıklaması

29.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker'in, 26 Eylül 2019 Perşembe günü İstanbul ilinde yaşanan depremin uyarı olarak kabul edilip gerekli tedbirlerin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

30.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, elektriğe yüzde 30 zam yapılmasına neden olan üç aylık süre içerisinde hangi maliyet bileşenlerinde artış olduğunu, EPDK'nin görevinin dağıtım şirketlerinin çıkarlarını korumak mı olduğunu ve enerjide özelleştirme uygulamalarına son verilip verilmeyeceğini Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

31.- Hatay Milletvekili Serkan Topal'ın, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine, öğrenim süreleri boyunca aldıkları krediyi iş bulamadıkları için ödeyemeyen öğrencilerin mağduriyetinin giderilebilmesi için Hükûmeti ve TBMM'yi göreve davet ettiğine ilişkin açıklaması

32.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

33.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

34.- Nevşehir Milletvekili Yücel Menekşe'nin, Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan'ın 36 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

35.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Malatya ve güzergâhtaki illere kaliteli ulaşım imkânı sağlayan 4 Eylül Mavi Treni'nin tekrar hizmet verebilmesi için yapılan çalışmaların hangi aşamada olduğunu Ulaştırma ve Altyapı Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

36.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ili Besni ve Gölbaşı ilçelerindeki devlet hastanelerinde MR cihazı eksikliğinden kaynaklı mağduriyet ile Adıyaman Eğitim ve Araştırma Hastanesinde uzman doktor bulunmaması nedeniyle yaşanan mağduriyetin giderilebilmesi için Sağlık Bakanına çağrıda bulunduklarına ilişkin açıklaması

37.- Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, Samsun ilinde yatırımların durduğuna ve Çarşamba Ovası'na biyokütle enerji santrali kurulmasının ülkemizin geleceğine ihanet etmek anlamına geldiğine ilişkin açıklaması

38.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan'ın, Nevşehir Milletvekili Yücel Menekşe'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

39.- Nevşehir Milletvekili Mustafa Açıkgöz'ün, Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan'ın 36 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

40.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın 36 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

41.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın 36 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

42.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Soma maden işçilerinin mağduriyetinin giderilmesi ve Soma'da işten çıkarılan, tazminatlarını alamayan işçilerin düzenlediği yürüşünün engellenmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması

43.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Soma maden işçilerinin tazminatlarının bir an evvel ödenmesini istediklerine ilişkin açıklaması

44.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Soma maden işçileriyle ilgili meselenin takipçisi olacaklarına ilişkin açıklaması

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, İYİ PARTİ Grup Başkan Vekilliği görevinin İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'na hayırlı olmasını dilediğine ilişkin konuşması

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Meclis başkan vekillerinin gündem dışı söz verilmesi konusunda hassasiyetleri olduğuna ilişkin konuşması

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Meclis Başkanlığına sunulan raporun muhalefet şerhi ilave edilebilmesi için 15 Temmuz Darbe Girişimini Araştırma Komisyonuna geri gönderildiğine ancak Meclis Başkanlığına tekrar tekâmül etmiş bir rapor gelmediğine ilişkin konuşması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Başkanlıkça, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun Millî Savunma Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 5/8/2019 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/41)

B) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, NATO Parlamenter Asamblesinde (NATO PA) Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil eden Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın üyelikten istifası üzerine İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun üyeliğinin Başkanlık Divanınca uygun bulunduğu ilişkin tezkeresi (3/873)

2.- (10/242, 349, 392, 394, 397, 401) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının, komisyonun görev sürelerinin uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/874)

3.- (10/361, 405, 406, 407, 410) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının, komisyonun görev sürelerinin uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/875)

4.- (10/184, 185, 281, 403, 585, 604, 734, 914, 915, 917, 920, 921) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının, komisyonun görev sürelerinin uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/876)

5.- (10/38, 466, 494, 536, 978, 983, 984) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının, komisyonun görev sürelerinin uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/877)

6.- TBMM Başkanlığının, TBMM Dışişleri Komisyonu heyetinin 30 Ekim-1 Kasım 2019 tarihleri arasında Arnavutluk'a resmî bir ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/872)

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, 26 Eylül 2019 tarihinde Marmara Denizi'nde meydana gelen depremin ardından bir kez daha kamuoyu gündemine gelen meseleler ve mevcut veriler çerçevesinde görülmektedir ki İstanbul özelinde Türkiye'deki büyükşehirler olası bir deprem felaketine karşı hazır değildir. Vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğinin korunması, olası bir deprem felaketindeki kayıpların en aza indirilmesi ve büyükşehirlerimizdeki deprem hazırlıklarına yönelik çalışmaların yapılması amacıyla 2/10/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Ekim 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki ve 19 milletvekilinin, üç büyükşehir belediye başkanlığına kayyum atanmasının sebep ve sonuçlarının araştırılması amacıyla 11/9/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/1785) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Ekim 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün ve 19 milletvekilinin, basının başta mali olmak üzere yaşadığı sorunları tüm boyutlarıyla incelemek amacıyla 27/9/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/1808) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Ekim 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 2 Ekim 2019 Çarşamba günü birleşiminde denetim konularının görüşülmeyle gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; 3 Ekim 2019 Perşembe günü toplanmamasına ilişkin önerisi

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in HDP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

2.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

3.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

4.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki'nin, Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi Dülger'in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

5.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın 36 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

6.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın 36 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

7.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine satışması nedeniyle konuşması

8.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın, Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

9.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grubuna satışması nedeniyle konuşması

10.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

11.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine satışması nedeniyle konuşması

12.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna satışması nedeniyle konuşması

13.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun 36 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

14.- İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına satışması nedeniyle konuşması

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36)

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 33)

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 29)

X.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 36) Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi'nin oylaması

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İzmir Milletvekili Atıla Sertel'in, TRT İzmir Bölge Müdürlüğünde güvenlik görevlilerince kullanılan silahların kaybolduğuna ve TRT tarafından ABD'de bir şirket açıldığına dair iddialara ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'ın cevabı (7/13808)

2.- Giresun Milletvekili Necati Tıgılı'nın, Giresun Olimpik Yüzme Havuzunun saat 10.00-19.00 arasında spor kulüplerine tahsis edilmiş olmasına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/14336)

3.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, Ticaret Bakanlığında hizmet alım yoluyla taşeron olarak çalışanların kadroya alınmasına ilişkin Cumhurbaşkanı Yardımcısı Fuat Oktay'a sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/14777)

4.- Denizli Milletvekili Gülizar Biçer Karaca'nın, 1919'un 100. yılı olması sebebiyle Bakanlık bünyesinde, Türk Tarih Kurumunda ve Atatürk Araştırma Merkezinde yapılan program ve etkinliklere ilişkin sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Mehmet Nuri Ersoy'un cevabı (7/14909)

5.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil Sütü'nün, bir grup öğrencinin toplantı ve gösteri yürüyüşüne katılmaları nedeniyle burslarının kesildiği iddiasına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/15465)

6.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Mardin ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/15653)

7.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Şırnak ilinde bulunan spor kulübü sayısına ve 2018 yılında bunlara yapılan nakdi yardımlara ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/15662)

8.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2002-2018 yılları arasında Bakanlığın Şırnak ili için kendi bütçesinden veya AB programları bütçesinden hazırladığı projelere ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/15838)

9.- Bartın Milletvekili Aysu Bankoğlu'nun, milletvekili kimlik kartlarına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/16206)

10.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Isparta ilinde Bakanlığa bağlı bulunan yurt sayısına, yurtların yatak kapasitelerine ve yurtlara başvuran kişi sayılarına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/16253)

11.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2002-2018 yılları arasında Bakanlığın Bitlis ili için kendi bütçesinden veya AB programları bütçesinden hazırladığı projelere ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/16254)

12.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2002-2018 yılları arasında Bakanlığın Isparta ili için kendi bütçesinden veya AB programları bütçesinden hazırladığı projelere ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/16256)

13.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, hizmet sınıflarına göre Bakanlık bünyesinde görevli kamu personeli ve engelli personel sayılarına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/16591)

14.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, bazı market zincirlerindeki benzer ürünlerde fiyatların organize şekilde sabitlenmesi sebebiyle vatandaşın zarara uğratıldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/16669)

15.- Şırnak Milletvekili Hüseyin Kaçmaz'ın, yurtdışı çıkış harcına getirilen zamma ve sınır ticaretinin canlandırılmasına yönelik çalışmalarla ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/16673)

16.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Çankırı ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/16816)

17.- Hatay Milletvekili Suzan Şahin'in, 2018 ve 2019 yıllarında öğrenim ve harç kredisi borcu bulunan kişi sayısına ve iş bulamayan gençlerin borç ödemelerinin kolaylaştırılmasına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/16821)

18.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2017-2019 yılları arasında Bakanlığın acil eylem planı kapsamında öncelikli gördüğü sorunlara ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/16832)

19.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Çankırı ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşların binaları için depreme dayanıklılık testi yapılıp yapılmadığına ve depreme karşı alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/16833)

20.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Gümüşhane ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/16834)

21.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Gümüşhane ilinde Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşların binaları için depreme dayanıklılık testi yapılıp yapılmadığına ve depreme karşı alınan önlemlere ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/16835)

22.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 2017-2019 yılları arasında Bakanlığa gelen istek, şikâyet ve öneri sayılarına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/16836)

23.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, Çankırı ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

Gümüşhane ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

Muş ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

Kilis ilinde Bakanlığa bağlı kurumlarda engelli personel istihdamına ve kurum binalarının engelli kullanımına uygunluğuna,

İlişkin soruları ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/17008), (7/17026), (7/17611), (7/18068)

24.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, Kredi ve Yurtlar Kurumuna kredi borcu olan kişi sayısı ve borç miktarına ilişkin sorusu ve Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu'nun cevabı (7/17259)

25.- İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi'nin, 2002-2019 yılları arasında Kilis ilinde tescil ve terkin edilen esnaf ve sanatkâr işletmelerinin sayısı ile bu tarihler arasında kredi kullanan ve icra takibine uğrayan esnaf ve sanatkâr sayısına,

2002-2019 yılları arasında Siirt ilinde tescil ve terkin edilen esnaf ve sanatkâr işletmelerinin sayısı ile bu tarihler arasında kredi kullanan ve icra takibine uğrayan esnaf ve sanatkâr sayısına,

İlişkin soruları ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan'ın cevabı (7/18066), (7/18380)

26.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, araç kiralama işlemlerine ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanvekili Süreyya Sadi Bilgiç'in cevabı (7/18481)

2 Ekim 2019 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), İsmail OK (Balıkesir)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2'nci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.01

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.21

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), İsmail OK (Balıkesir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2'nci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Türk Dili Kurultayı yıl dönümü ve Dil Bayramı münasebetiyle söz isteyen İstanbul Milletvekili Müşerref Pervin Tuba Durgut'a aittir.

Buyurun Sayın Durgut. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- İstanbul Milletvekili Müşerref Pervin Tuba Durgut'un, 26 Eylül Türk Dili Kurultayının toplanmasının 87'nci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) -

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (İstanbul) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; Türk Dil Kurumu "Türk dili, Türk

milleti için kutsal bir hazinedir.” sözlerinin sahibi Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün isteğiyle, Türk dilinin öz güzelliğini ve zenginliğini meydana çıkarmak ve onu yeryüzü dilleri arasında değerine yaraşır yüksekliğe erdirmek amacıyla kurulmuştur. Yıl dönümünü “Türk Dil Bayramı” olarak kutladığımız 1’inci Türk Dili Kurultayı, 26 Eylül-5 Ekim 1932 tarihleri arasında yapılmıştır. Atatürk, dilin millî şuur üzerindeki tesirini “Dilin millî ve zengin olması, millî hissin inkişafında başlıca müessirdir. Ülkesini, yüksek istiklalini korumasını bilen Türk milleti dilini de yabancı diller boyunduruğundan kurtarmalıdır.” sözleriyle işaret eder.

Peki, bu pencereden bugüne baktığımızda nasıl bir manzarayla karşılaşırız? Evet, hızlı bir değişim içindeyiz. Sosyal medya ve internet insanlar arasında iletişimi hızlandırırken iletişimin niteliğini, nezaketini nereye taşıyor? Böylesine büyük bir değişim içinde dilin ve diller içinde Türkçenin durumu nedir? Meramını anlatabilecek kelime bilgisine sahip gençler yetiştirebiliyor muyuz? Bu hız ve tükeniş içinde mazinin kalesi olan kelimeleri, bizi geçmişe ve geleceğe bağlayan sözlerimizi yaşatabiliyor muyuz?

Kelimelerin de toplumlar gibi hafızaları vardır. Kelimeler olmadan hangi geçmişten söz edilebilir? Bakın, Tanrıöver nesilden nesle aktarılan kelimelerde gömülü derin manayı nasıl anlatıyor: “Dilimiz cedlerin bize miras bıraktığı en büyük servet, en büyük emanettir. Biz dilimizin kelimeleri içinde millî tarihimizin en eski seslerini duyuyoruz. Yavrularımızın hafızasına Türkçe kelimeler birer birer nakşoldukça onların ruhuna binlerce seneden beri cedlerin tecrübelerinden, felaketlerinden, zaferlerinden, hayat hakkındaki felsefelerinden süzülüp gelen bir hülasa damla damla akmış oluyor. Deniz kıyılarında sedef kabuklarının içinden gelen uğultuyu dinlemişsinizdir. Şair der ki: ‘Bu sedef kabuklarında duyduğunuz gürültüler denizin geçmiş fırtınalarına ait hatıralardır.’ Kelimeler bu sedef kabuklarına benzer; içlerindeki uğultular ataların, cedlerin uğultusu, onların nefesleridir.”

Sayın milletvekilleri, bundan seksen yedi yıl önce Türk Dil Kurumu kurulduğunda kurumun çalışma şekline ilişkin iki düstur belirlenmişti; Türk dilinin güncel sorunlarıyla ilgilenecek çözüm yolları bulmak ve Türk dili üzerinde bilimsel araştırmalar yapmak. Dil üzerine yapılan bilimsel araştırmaların dışında şairler, ozanlarımız vardır ki onlar çağları delen sesleriyle aramızda yaşamaya devam ederler. Oysa şimdi, çok değil, altmış yıl önce yaşamış İstanbul şairi Yahya Kemal’i anlamak için elimize sözlük almak durumunda oluşumuz tüyler ürperticidir. Bu kopuş çok hazin ve düşündürücüdür. Bu noktaya nasıl geldiğimizi anlamak için Türkçenin son seksen yıllık serüvenini birlikte hatırlamalıyız. Türkiye’de dil inkılabı temel unsurları öz Türkçe olan millî bir dil oluşturmak gayesiyle başladı fakat sonradan bu gaye bütün unsurları öz Türkçe olan bir dil uydurmak şeklinde ne yazık ki yozlaştırıldı. Bu tutum, dilin politikaya alet edilerek toplumun bilgiden, hikmetten ve irfandan mahrum bırakılmasıdır. 1950 yılında devlet gücüyle dilde tasfiyecilik hareketine son verilse de 27 Mayıs darbesinden sonra tasfiyecilik hareketleri çok daha şiddetli ve acımasız bir hâl aldı ve ne yazık ki dilin anlatım gücü zayıflatıldı. Ahmet Haşim, Mehmet Akif, Yahya Kemal, Nazım Hikmet gibi nice şairlere birbirinden güzel şiirler söyletmeye muktedir bu dil çoraklaşmaya başladı.

Sayın milletvekilleri, maksadım Türk Dil Bayramı sonrasında karamsar bir tablo çizmek değil ama bu vesileyle Türkçemizin meselelerine dikkat çekmek ve çözüm yolları üzerinde düşünmeye çağırımdır. Şimdi, gençleri, Türkçeye altın çağını yaşatmış şairlerle, yazarlarla yeniden tanıştırmalıyız. Anaokullarından başlayarak dil ve geleneği yaşatan hikâyeleri, deyişleri, fıkraları yeni nesillere aktarmaya ve dilin yeniden can kazanmasına çalışmalıyız. Gençleri günlük ve basit düşünceden ilmi düşünceye, felsefeye, edebiyata taşıyacak bir dil zenginliğine, kelime hazinesine kavuşturmalıyız. Özenli, nezih ve doğru Türkçeyi eski Meclis tutanaklarında, eski radyo programlarında, sahalarda saklı bırakmayıp ona tekrar hayat kazandırmalıyız.

Sayın milletvekilleri, bir milleti millet yapan şey dildir. Bu nedenle her millet gibi her dil kutsaldır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜŞERREF PERVİN TUBA DURGUT (Devamla) - Türkçemizin ve Anadolu’da yaşayan bütün kadim kardeş dillerin korunması hepimizin asli görevi olmalıdır.

Sözlerime son verirken yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (AK PARTİ ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Durgut.

Gündem dışı ikinci söz, İstanbul’da gerçekleşen deprem hakkında söz isteyen İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu’ya aittir.

Buyurun Sayın Aksu. (MHP sıralarından alkışlar)

2.- İstanbul Milletvekili İsmail Faruk Aksu’nun, 26 Eylül 2019 Perşembe günü İstanbul’da meydana gelen depreme ilişkin gündem dışı konuşması

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) - Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizleri ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum. Yeni yasama yılının hayırlı olmasını diliyorum.

Marmara Denizi’nin Silivri açıklarında 26 Eylül günü meydana gelen ve İstanbul ile çevre illeri de etkileyen 5,8 büyüklüğündeki deprem vatandaşlarımızı haklı olarak tedirgin etmiştir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak İstanbullu hemşehrilerimize bir kez daha geçmiş olsun dileklerimizi iletiyoruz. İstanbul Valiliğince 29 Eylülde yapılan basın açıklamasında, deprem sonrası AFAD merkezine 3.133 hasarlı yapı ihbarı alındığı, hasar tespit talebinde bulunulan 114 okul ve eğitim kurumundan 85’inin hasarsız, 20’sinin az hasarlı, 9’unun ağır hasarlı olduğu; ağır hasarlı ve az hasarlı toplam 29 okul binasının yıkılıp yeniden yapılması veya güçlendirilmesi çalışmalarına en kısa sürede başlanacağı belirtilmiştir. Hasar ihbarı yapılan 9 hastaneden 7’sinin hasarsız, 1’inin az hasarlı, 1 hastanenin de idari binasının ağır hasarlı olduğu tespit edilmiştir. 21 diğer kamu binasının 12’sinin hasarsız, 1’inin az hasarlı, 4’ünün de ağır hasarlı olduğu belirlenmiştir.

Ayrıca 767 binada incelenen 12.147 bağımsız bölümün 9.359’unun hasarsız, 1.895’inin az hasarlı, 320’sinin ağır hasarlı, 583’ünün deprem kaynaklı olmayan hasarlı yapı olduğu tespit edilmiştir. Ağır hasarlı olduğu tespit edilen 320 bağımsız bölümün ilgili belediyelerce mühürlendiği, bu yapılarda ikamet eden vatandaşlarımızın kaymakamlık ve belediyeler tarafından misafir edileceği açıklanmıştır.

Değerli milletvekilleri, Türkiye bir deprem ülkesidir ve henüz hafızalarda tazeliğini koruyan, çağın afeti 17 Ağustos 1999 depremi ve öncesinde yaşanmış birçok depremle milletimiz yüz yüze kalmıştır. Büyük afetler ve felaketler karşısında gösterilen millî birlik, dayanışma, feragat ve fedakârlık duygusu, coğrafyayı vatan yapan tarihî süreçlerin başında gelmektedir. Çok şükür, aziz milletimiz bu yöndeki hasletlerini en üst düzeyde dün sergilemiş, bugün ve yarın da sergileyecektir.

Deprem gerçeği karşısında kuşkusuz ki önemli olan afete duyarlı, sağlıklı, yaşanabilir kentler inşa etmektir, bunun için de afet öncelikli bir kentsel dönüşümün süratle gerçekleştirilmesi zarureti bulunmaktadır. Zira, İstanbul’umuzun muhtemel depremlere hazırlıklı olması beka düzeyinde ehemmiyet arz etmektedir.

İstanbul, ülkemizdeki üretimin ve ihracatın yaklaşık yarısını yapan, vergilerin yarısına yakınının toplandığı, Türkiye nüfusunun neredeyse dörtte 1’inin günlük hareket hâlinde olduğu dünyanın en büyük Türk kentidir.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, depremin ardından partimizce yapılan görevlendirme çerçevesinde genel başkan yardımcısı, MYK üyesi ve milletvekilleriyle İstanbul’un depremden etkilenmiş olan ilçelerinde incelemeler yapılmış, STK’ler, muhtarlar ve vatandaşlarımızdan sorun ve beklentileri dinlenmiş, resmî kurumlarla ve kriz merkezleriyle görüşme yapılarak depremin etkilerine ve yaşanan sorunlara dair bilgiler alınmış, hasarlı yerler incelenmiş, vatandaşlarımızla birlikte olunmuştur.

Memnuniyet vericidir ki İstanbul'da can kaybı ve önemli bir tahribat olmamış, deprem sonrası hayat normal akışı içinde devam etmiştir. Hükûmetin bu süreçte gerekli önlemleri aldığı, gelişmelere göre almaya devam ettiği görülmüştür.

Bununla birlikte, depremin başından itibaren iletişim ve ulaşım da yaşanan sorunlara karşı ilave tedbirler alınması, kurumlar arası eş güdümün güçlendirilmesi, kimin ne yapacağını bilmesi bundan sonrası için hayati önemde olacaktır. Bu kapsamda, belediyeler ve tüm kamu kurumları görev, yetki ve sorumluluklarının gereğini tereddütsüz yerine getirmeli, hiçbir sebep görevi ihmal yahut savsaklamanın gerekçesi olmamalıdır.

Türkiye Cumhuriyeti devleti güçlüdür, Türk milleti büyüktür, her sorunun üstesinden de şüphesiz gelinecektir. Böylesi zamanlarda resmî açıklamalara itibar etmek, sosyal medyadan korku ve yalan haber yaymaya çalışan provokatörlere karşı dikkatli olmak yerinde olacaktır.

Bu vesileyle, Cenab-ı Hak'tan ülkemizi ve milletimizi daha büyük afetlerden korumasını niyaz ediyor, sizleri saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Aksu.

Gündem dışı üçüncü söz, Bursa'da işsizlik ve ekonomik krizin etkileri hakkında söz isteyen Bursa Milletvekili Erkan Aydın'a aittir.

Buyurun Sayın Aydın.

3.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Bursa ilindeki işsizlik sorununa ve ekonomik krizin etkilerine ilişkin gündem dışı konuşması

ERKAN AYDIN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; gündem dışı söz almış bulunmaktayım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle yeni yasama yılımızın hem Meclisimize hem de halkımıza hayırlı uğurlu ve başarılı bir dönem olmasını temenni ediyorum.

Geçen yıl 600 milletvekiliyle başladığımız ancak bugün 589 milletvekiliyle devam ettiğimiz yeni yasama yılında, başta Edirne Milletvekilimiz Erdin Bircan'a, Denizli Milletvekilimiz Kazım Arslan'a ve hayatını kaybeden diğer milletvekillerimize Allah'tan bir kez daha rahmet diliyorum.

Evet, konumuz ekonomi, işsizlik ve bunun Bursa'daki yansımaları. Ekonominin bugün geldiğimiz noktada, Bursa'da... Çarkların birer birer dönmeye başlaması, işten çıkarmalar, bu işten çıkarmalar sonucu insanların yaşadığı büyük sıkıntılar bütün Türkiye'de olduğu gibi maalesef Bursa'da da hayli fazla hissedilmekte. Evet, ekonomi yönetimi... Geçen gün sayın damat bey çıktı "Yeni Ekonomi Programı" diye YEP adı altında bir program açıkladı. "Her şey çok güzel olacak; 2020'de yüzde 5 büyüyeceğiz, işsizlik düşecek, enflasyon tek haneli rakamlara inecek." dedi ama hemen akşamında zamlar birbiri ardına patladı. Elektriğe yüzde 14,90 zam. Allah'tan 14,99 değil tüketici mağazalarında olduğu gibi, bir algıyla 15 yerine 14,90. Çok güzel. Son bir yılda, bakıyoruz, elektriğe ve doğal gaz 10 defa zam gelmiş, akaryakıt 3 defa zam gelmiş; süte yüzde 50, ete yüzde 30, doğal gaz yüzde 52, elektriğe yüzde 60. Ve tabii ki bunun doğal yansıması olarak da hem hane halkının kullandığı maliyetler artmış hem de Bursa gibi hem tarımda hem sanayide üretici olan şehirde, elektriğe gelen yüzde 15'lik zam, aynı zamanda sanayicinin ve üreticinin de üretim maliyetlerinin en az yüzde 15 olarak artmasına sebep oluyor. Geçenlerde sanayici bir arkadaş elektrik faturasını gönderdi, geçen ayki zamanda 354 bin lira ödeyen aynı sanayicinin bu ay ödeyeceği rakam 400 küsur bin lira, sadece Yeni Ekonomi Program'ın müjdelendiği gün gelen zamlarla. Bu ne demek? Bu da ya küçülecek, masraflarını azaltacak ya ürettiği ürünlere aynı oranda zam yapacak ve halka da, vatandaşa da daha zamlı, daha zor ulaşılabilen ürünler olarak geri dönecek.

Bunun yanında, bütün bunlar yapılırken, sanayici bir bir kepenk kapatırken, dükkân kapatırken, iflas ederken Türkiye Varlık Fonu ne yaptı? Müjdeli bir haber verdi. 1 milyar euro, iki yıl vadeli, yurt dışından kredi buldu. Peki, bu krediyi ne yaptı? Garibana, fukaraya, işi bozulana mı verdi? Hayır. Üç tane yandaş firmaya -sadece bir tanesine 300 milyon dolar- 1,670 milyar TL olarak, İstanbul Finans Merkezi'nde, batık paralara ödedi. Hani 2016'da buraya da gelmişti, büyük umutlarla kurulan, ekonomiyi uçuracak, içinde Halk Bankası, Ziraat Bankası, Türk Hava Yolları, TÜRK TELEKOM gibi Türkiye'nin en varlıklı, en prestijli kurumları olan... Türkiye Varlık Fonu ne yaptı? Evde, doğal gaz parasını ödeyemediği için kurutma makinesiyle çocuğunu ısıtan, intihar eden anneye ya da okula giden çocuğuna pantolon alamadığı için intihar eden babaya değil... Kime? Hepimizin mağazinden çok iyi tanıdığı, yatları katlarıyla zevküsefa yapan -ismini vermeyeyim, reklam olmasın- bir iş adamına 300 milyon dolar verdi, onu kurtardı ama vatandaş hem Bursa'da hem Türkiye'nin birçok yerinde inim inim inlemeye, işsizlikten, sıkıntıdan intihar etmeye devam ediyor. Biz de diyoruz ki...

Bunun yanında, gene, toplanan parayla ilgili bir bilgi daha vereyim -sürem daralıyor- 1999 yılındaki depremi hepimiz iyi hatırlıyoruz. Geçen hafta Silivri'de yaşanan depremle bu konu bir kez daha gündeme geldi. Öncelikle, önlemlerin acilen alınmasını bir kez daha buradan gündeme getiriyoruz.

1855 Bursa büyük depremi var. Ulu Cami'den Yeşil Türbe'ye kadar birçok inanç alanının dahi yıkıldığı, ölü sayısının tespit edilemediği Bursa'da bugün bir deprem olsa -Allah göstermesin- ne kadar can kaybı olacağını kestirmek mümkün değil.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AYDIN (Devamla) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Toparlayın Sayın Erkan Bey.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Peki, bu arada deprem vergisiyle toplanan 36 milyar dolar -yaklaşık 200 katrilyon özel tüketim vergisi- para ne oldu? O da aynı şekilde, yolla, duble yolla, yandaşa kurtarma operasyonlarıyla kül oldu, buharlaştı, uçtu gitti.

Bu yasama yılında, yeni dönemde artık algılarla, artık kendi yandaşlarımızı kurtarmakla, Yeni Ekonomi Programı deyip de kendi yakınımızdaki insanlara kaynakları aktarmakla değil, gelin hep birlikte vatandaşın, ülkede sıkıntı yaşayan fakirin, gurebanın, üreticinin sorunlarına çözüm bulmakla uğraşalım. Önümüzde bir fırsat var. Dün Meclisin açılışı gerçekleşti. Baktık, Sayın Cumhurbaşkanının konuşma aralarında önümüzdeki dönemle ilgili uzlaşma mesajları var. Eğer samimiyseniz gelin, hep birlikte, bu elektrik zamlarıyla patlamak üzere olan ampulü patlatmayalım; hep birlikte, birlik ve beraberlikle ekonomiyi odaklanalım diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren 15 milletvekiline yerlerinden birer dakika süreyle söz vereceğim. Bu sözlerin ardından da sayın grup başkan vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz Sayın Enginyurt'un.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Ordu Milletvekili Cemal Enginyurt'un, arı yetiştiricilerinin ve bal üreticilerinin mağduriyetine ilişkin açıklaması

CEMAL ENGİNYURT (Ordu) – Sayın Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Sayın Tarım Bakanımıza iletmek üzere -sizin aracılığınızla- şu sorunu belirtmek istiyorum: Arıcılık -Ordu'da yüzde 70- Türkiye'de büyük bir meslek hâline geldi. Lakin "merdiven altı balcılık" adı altında Türk balı, Türkiye'de üretilen bal âdeta kimyasal adres teslimi bir bal üretimine dönüştürüldü. Mısır şurubundan yapılan ballar da dâhil olmak üzere arıcılarımız büyük bir sıkıntı yaşamaktalar.

Sayın Tarım Bakanımıza sizin aracılığınızla rica ediyorum, merdiven altı bala bir çözüm üretelim, mısır şurubundan bala bir çözüm üretelim. Arıcı esnafımız, çiftçimiz mağdurdur.

Bu mağduriyeti giderelim diyor, çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Durmuşoğlu...

2.- Osmaniye Milletvekili Mücahit Durmuşoğlu'nun, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını Yüce Allah'tan niyaz ettiğine, 1-7 Ekim Camiler ve Din Görevlileri Haftası ile 1 Ekim Dünya Yaşlılar Günü'ne ilişkin açıklaması

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sözlerime başlarken hepinizi saygıyla selamlıyor, yeni yasama dönemimizin hayırlı uğurlu olmasını Yüce Allah'tan niyaz ediyorum.

1-7 Ekim tarihleri arası Camiler ve Din Görevlileri Haftası olarak kutlanmaktadır. Camiler, sadece taştan, tuğladan, betondan ibaret binalar değildir; müminler olarak tüm farklılıklarımızı bir tarafa bırakıp Hakk'ın karşısında eşitlendiğimiz, cemaat olduğumuz, günde 5 defa kulluk görevimizi ifa ettiğimiz mukaddes mekânlardır. Camilerimizi din görevlilerimizden ayrı düşünmek mümkün değildir. Günün beş vaktinde camide bulunan, hatta zamanlarının çoğunu camide geçiren, sadece camiye gelen cemaatle yetinmeyen, görev yaptıkları yerlerdeki hastalara, çocuklara, yetimlere, öksüzlere yakın ilgi gösteren, onların dertleriyle yakından ilgilenen din görevlilerimizin bu haftasını kutluyorum.

Ayrıca toplumumuzun bugünlere gelmesinde büyük emeği ve çabası olan en büyük hazinemiz yaşlılarımızın da 1 Ekim Dünya Yaşlılar Günü'nü kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaya...

3.- Osmaniye Milletvekili İsmail Kaya'nın, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını temenni ettiğine ilişkin açıklaması

İSMAİL KAYA (Osmaniye) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın açılışında ekranları başında bizleri izleyen aziz milletimizi ve çok değerli milletvekillerimizi en kalbî duygularıyla selamlıyorum.

23 Nisan 1920'den bu yana Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında görev yapan tüm milletvekillerimizi de saygıyla yâd ediyorum.

Ülkemizin önündeki engelleri ancak hep birlikte çalışır, omuz omuza vererek aşabiliriz. Yeni dönemin ruhu birlikte çalışmayı, birlikte inşayı, birlikte başarmayı gerektiriyor. Ülkemizi hep birlikte hedeflerine ulaştırmak için azimle çalışıp demokrasimizi birlikte güçlendirmeli, ekonomimizi birlikte büyütmeli, milletimize hep birlikte hizmet etmeliyiz.

Bu vesileyle 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın tüm milletvekillerimize, ülkemize ve Osmaniye'mize hayırlar getirmesini dileyerek Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şimşek...

4.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, çiftçilerin mağduriyetinin giderilebilmesi için Tarım ve Orman Bakanına çağrıda bulunduğuna ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Çağrım Sayın Tarım Bakanınadır: Pamukta ve soyada sezon başlamıştır, henüz pamukta ve soyada taban fiyatlar açıklanmamıştır, piyasada geçen yılki fiyatların yaklaşık 1 TL altındadır. Acilen pamukta ve soyada taban fiyatların açıklanmasını bekliyoruz.

Narenciye sezonu başlamadan önce narenciye teşvikleriyle ilgili açıklamanın yapılmasını ve dış pazarlarda ihracatta yaşanan sıkıntılara son verilmesini bekliyoruz. Hâlâ Irak gibi ülkeler narenciye ihracatında problem çıkartıyorlar.

Domates Türkiye'de 10 lira olduğu zaman bütün Türkiye domatesi konuşuyor. Ama aylardır domates tarlada, çiftçi kan ağlıyor, 40-50 kuruş domates fiyatı, hiç kimseden ses yok. Önümüzdeki yıl çiftçinin birçoğu domates ekemeyecek hâle gelecektir. Bununla ilgili de mutlaka ihracatın artırılması gerekmektedir. Çiftçiye destek verilmesi gerekmektedir. Tarımsal sulama ve elektrik fiyatlarının aşağıya çekilmesi gerekmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

5.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını temenni ettiğine ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Türkiye Cumhuriyeti'nin demokrasiden, hukuktan, adaletten, özgürlüklerden asla feragat etmeden hedeflerine ulaşacağına olan inancımız tamdır. Güvenilir ve hızlı bir şekilde tecelli eden adalet, toplumsal barışın, huzur ve kardeşliğimizin en güçlü teminatıdır. Bunu sağlayacak olan milletimizin değerleriyle çalışmayan, toplumsal dokumuzu koruyacak ve insani yaşama kalitemizin standartlarını artıran yasal düzenlemelerdir. Türkiye'nin önündeki sıkıntıları ancak hep birlikte çalışıp omuz omuza vererek aşabiliriz. Yeni dönemin ruhu birlikte çalışmayı, birlikte inşayı, birlikte başarmayı gerektiriyor. Gelin Türkiye'yi birlikte hedeflerine ulaştıralım, gelin ekonomimizi birlikte büyütelim, gelin milletimize birlikte hizmet edelim.

Bu duygularla yeni yasama döneminin ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını temenni ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılıç...

6.- Kahramanmaraş Milletvekili İmran Kılıç'ın, 1-7 Ekim Camiler ve Din Görevlileri Haftası'na ilişkin açıklaması

İMRAN KILIÇ (Kahramanmaraş) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

1-7 Ekim Camiler ve Din Görevlileri Haftası'dır. Camilerimiz fert ve toplum üzerinde bir ibadet yeri olmasından daha derin anlamlar taşır. Buralar bugünkü tanımla hayat boyu öğrenimin sürdürüldüğü mekânlardır. Camiler birlik, kardeşlik, eşitlik, adalet, yardımlaşma, dayanışma duygu ve değerlerinin mayalanıp perçinlendiği yerlerdir. Camilerimizden ve din görevlilerimizden kendilerine düşen fonksiyonlarını ve görevlerini tam anlamıyla yerine getirmesi beklenir. Buraları, insanlığın ihtiyacı olan mana dünyasının mektepleri olmak zorundadır.

Ülkemiz genelinde 86 bin, Kahramanmaraş'ımızda 1.305 cami bulunmaktadır. Kahramanmaraş'ımızın bütün tarihî camileri restore edilmiş ve ihtiyaç duyulan yerlerde yeni camiler inşa edilmektedir.

Tarihte ve günümüzde tüm camilerimizde bütün din görevlilerimiz görevlerine layık olmanın çabasını sürdürmüşlerdir ve

sürdürmektedirler.

Camiler ve Din Görevlileri Haftamız kutlu olsun.

BAŞKAN – Sayın Şanverdi...

7.- Hatay Milletvekili Hüseyin Şanverdi'nin, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine ve pamuk üreticilerinin mağduriyetine ilişkin açıklaması

HÜSEYİN ŞANVERDİ (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını diliyorum.

15 Eylül'den itibaren başta Hatay olmak üzere tüm Türkiye'de pamuk hasadı başlamıştır. Aldığımız bilgilere göre bu sene pamuk hasadında yüzde 30 ile yüzde 50'lere varan verim kaybı yaşanmaktadır. Bununla birlikte, geçen yıla göre üretim girdilerinin artmasına rağmen dünya piyasalarından kaynaklı olarak pamuk fiyatlarında yaklaşık yüzde 35'lere varan değer kaybı yaşanmıştır. Yaşanan bu durumlarla çiftçimiz büyük mağduriyet yaşamaktadır. Katma değeri yüksek olan pamuğun üreticisinin desteklenmesi büyük önem arz etmektedir. Çiftçilerimizin bu mağduriyetinin giderilmesi için Tarım Bakanlığına konu tüm boyutlarıyla aktarılmış, Tarım Bakanlığı da gereken çalışmaları yapacağını belirtmiştir.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

8.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, 1 Ekim Dünya Yaşlılar Günü'ne ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu hafta Yaşlılar Haftası'dır.

Yaşlılık 65 yaş üstü yaşlar olarak kabul edilmektedir ve nüfusumuzun yüzde 8,3'ü 65 yaş üstüdür. Özellikle ileri yaşlıların özel bakıma, özel sağlık hizmetlerine ihtiyacı vardır. Yaşlıları huzurevine veya bir kliniğe kapatmadan kendi doğal ortamında günlük hayatın içinde aktif tutmalıyız. Evde bakım hizmetlerini, evde sosyal hizmetleri ve sağlık hizmetlerini her yaşlımıza götürmeliyiz. Evde bakım için sağlık hizmetlerini yapılandırmalı ve daha çok sağlık personeli istihdam etmeliyiz. 550 bin sağlık personeli atama beklemektedir. Hemşire, fizyoterapist, psikolog istihdamını artırabilir, böylece yaşlılarımıza daha iyi hizmet verebiliriz. Yaşlılarımız bunu hak etmektedir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Taşkın, lütfen.

9.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını temenni ettiğine ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın milletimiz ve devletimiz için hayırlı çalışmalara vesile olmasını temenni ediyorum.

Açılışından bugüne kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında görev yapmış milletvekillerimizin hayatta olanlarına sağlık, afiyet; vefat etmiş olanlarına da Allah'tan rahmet diliyorum.

Kurtuluş Savaşı'nı sevk ve idare eden, 15 Temmuz'da da en ağır şekilde saldırıya maruz kalarak çifte gazilik unvanını kazanan, millî iradenin tecelli ettiği Türkiye Büyük Millet Meclisi, açıldığı günden bu yana milletimizi ilgilendiren her konuda kanun ve kararlara imza atarak ülkemizin karşılaştığı sorunların çözüm yeri olmuş ve bundan sonra da olmaya devam edecektir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Filiz, buyurun lütfen.

10.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı kararların alınacağı bir yıl olmasını dilediğine ve elektriğe yapılan zamların vatandaşları zor durumda bıraktığına ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yeni yasama yılının ülkemiz ve milletimiz için hayırlı kararların alınacağı bir yıl olmasını diliyorum. Ancak yeni yasama yılına elektriğe zamlarla başladık. Ağustos 2018'den itibaren son yapılan yüzde 14,9 zamlarla birlikte son on dört ayda toplamda konutlarda yüzde 60, sanayide ise yüzde 76 civarında zam yapılmıştır. Geçim sıkıntısı içinde olan halkımız artık yeter demektedir. Seçim bölgesi Gaziantep'te esnafımız iş yerlerini kapatma noktasına gelmiş, sanayicilerimiz ise bu zamların çalışma şevkini kırdığından şikâyet etmektedir. Kısacası her vatandaşın payını aldığı bu zamların sebeplerinin ve enerji açığının ne zaman kapanacağını açıklanması, kamunun enerji israfından ve gereksiz aydınlatmalardan kaçınması, ayrıca halkımızın da boşa yakılan ampulleri söndürmesi gerektiğini hatırlatıyor, Genel Kurula saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaynarca...

11.- İstanbul Milletvekili Tülay Kaynarca'nın, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nı tebrik ettiğine ve 26 Eylül 2019 Perşembe günü Marmara Denizi Silivri açıklarında meydana gelen deprem nedeniyle vatandaşlara geçmiş olsun dileğinde bulunduğu ilişkin açıklaması

TÜLAY KAYNARCA (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Öncelikle Gazi Meclisimizin yeni yasama yılını tebrik ediyor, hayırlı çalışmalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, geçen hafta Marmara Denizi Silivri açıklarında meydana gelen, İstanbul'un yanı sıra çevre illerde de hissedilen 5,8 şiddetindeki deprem afeti nedeniyle vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerini iletiyorum. Elhamdülillah, can kaybı olmadı, devletimizin ilgili kuruluşları da belediyelerimiz de tüm çalışmaları, önlemleri almak için gerekeni yaptı ancak tedbirli olmak lazım. Afet öncelikli kentsel dönüşüm bir tarafta, bir tarafta da yine geleceğe ilişkin hazırlıkları bir kez daha gözden geçirmek için bunu bir fırsat olarak da değerlendirmek lazım. Bunu dikkatlere çekmek istedim.

Rabb'im ülkemizi ve tüm insanlığı her türlü afetten korusun diyor, Gazi Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Yaşar...

12.- Samsun Milletvekili Bedri Yaşar'ın, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine, Samsun ili Çarşamba Ovası'na biyokütle enerji santrali kurulmak istenmesinin ilçede tepkiyle karşılandığına ilişkin açıklaması

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın devletimize, milletimize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Samsun Çarşamba Ovası, Türkiye'nin en verimli topraklarının yer aldığı ovalardan biridir ve yaklaşık 700 bin kilometrekarelik bir alana sahiptir. Çarşamba Ovasında başta fındık olmak üzere her çeşit sebze ve meyve yetiştirilmektedir. Burada kurulması planlanan biyokütle enerji tesisi ve termik santraller ilçemizdeki büyük bir tepkiyle karşılanmaktadır. Bölgede yaşayan vatandaşların üretime, istihdama ve yatırıma hiçbir zaman karşı olmadıklarını belirterek, bu tür yatırımların mümkünse verimli toprakların dışında başka alanlarda yapılması istenilmektedir, bizler de böyle düşünüyoruz.

Hükümet bu kararını ve özel sektöre vermiş olduğu izinleri yeniden gözden geçirmelidir, aksi takdirde Türkiye'nin

yaklaşık yüzde 20 sebze ve meyvesini üreten Çarşamba Ovamıza yazık olacaktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BEDRİ YAŞAR (Samsun) - Çarşamba Ovamıza yazık olmasın diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz....

13.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine ve Akdeniz meyve sineğinin bölge tarımı için tehdit oluşturduğuna ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yeni yasama döneminin hayırlı olmasını diliyorum.

Mersin, Türkiye'nin en büyük tarım kentlerinden biridir. Mersin nüfusunun çok ciddi bir bölümü geçimini tarım ürünlerinden sağlamaktadır.

Bilindiği üzere, Akdeniz meyve sineği bölgedeki tarım ürünlerine zarar vermekte, büyük ürün kayıplarına neden olmaktadır. Bu konuda devletimiz ve sivil toplum örgütlerinin iş birliğiyle bu zararlı canlılarla mücadelede ciddi bir mesafe katedilmiştir ancak sorunun daha geniş planda araştırılıp ele alınması, bu konuda çiftçilerimize verilen maddi desteğin artırılarak mücadeleyle ilgili bilgilendirilmesi sürecin daha geniş bir tabana yayılması açısından son derece önemli ve zaruridir.

Akdeniz meyve sineği tüm bölge tarımı için çok büyük bir tehdittir. Çiftçilerimiz adına gereken önlemlerin bir an önce alınarak kararlılıkla uygulanmasını bekliyoruz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Subaşı...

14.- Antalya Milletvekili Hasan Subaşı'nın, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine, 26 Eylül 2019 Perşembe günü yaşanan İstanbul depreminde en çok hasar alan binaların kamu binaları olmasının sorumlularını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yeni yasama yılının hayırlı olmasını diliyorum.

26 Eylül perşembe günü İstanbul depremi can kaybı olmaksızın ucuz atlatılmıştır. Bundan ibret almamız gereken en önemli gerçek şudur: Üniversiteler, hastaneler, okullar, özetle kamu binaları en hasarlı ve çürük yapılar olup can ve mal kaybı için en çok tehlike arz edenlerdir. Kimdir bunun sorumluları? 5,8 şiddetinde değil de 6'nın üzerinde bir deprem olsa kamu hastanelerinde ve okullarında kaybedeceğimiz insanlarımızın ve çocuklarımızın kaybından kim sorumlu olacaktı? 186 kez değişen ihale yasasında yine adrese teslim ihaleleri kolaylaştırmak için değişiklik yapılmaya devam edilecek mi? İmar aflarıyla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çelik...

15.- Hatay Milletvekili Sabahat Özgürsoy Çelik'in, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını temenni ettiğine ilişkin açıklaması

SABAHAT ÖZGÜRSOY ÇELİK (Hatay) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Türkiye Büyük Millet Meclisimizin 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın ülkemize, milletimize, devletimize hayırlı olmasını diliyorum, bundan sonraki çalışmalarında başarılar diliyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisimizin açılışından günümüze kadar bu çatı altında millî iradenin üstünlüğü inancıyla ülkemize hizmet eden tüm milletvekillerimizi saygıyla anıyorum. Hâlen hayatta olan milletvekillerimizin tamamına sağlık ve afiyet diliyorum, vefat edenlere Allah'tan rahmet diliyorum. İstiklal Harbi'mizin Başkomutanı, Meclisimizin ilk Başkanı Gazi Mustafa Kemal Atatürk ile cumhuriyetimizin bugünlere gelmesinde emeği geçen herkese şükranlarımı sunuyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Örs...

16.- Trabzon Milletvekili Hüseyin Örs'ün, Trabzon ili Akçaabat ilçesindeki sahil yoluna dolguyla yol yapılması projesinin Trabzon kamuoyunda tepkilere yol açtığına ilişkin açıklaması

HÜSEYİN ÖRS (Trabzon) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; seçim bölgem Trabzon'un Akçaabat ilçesinde 3,5 kilometre deniz dolgu yolu projesi Trabzon kamuoyunda tartışma yaratmış, başta Akçaabat Kent Konseyi olmak üzere birçok sivil toplum kuruluşu deniz doldurulmak suretiyle yol yapılmasına karşı tepkilerini dile getirmişlerdir. Bu yol yapılırsa Akçaabat yok olur, Akçaabat'ta deniz, kum, balık biter. Sorunun çözümü güney çevre yolundadır. Trabzon için olmazsa olmaz olan güney çevre yolu projesi bir an önce hayata geçirilmelidir. Trabzon'da denize girilebilecek 7.500 metre kumsal alanların da yer aldığı Akçaabat ilçe sahilinde deniz dolguyla geçirilmek istenen yol sahili yok edecek, doğal güzelliklere zarar verecektir. Bu projenin bir an önce gözden geçirilmesini diliyorum, saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Söz talepleri karşılandı ama Cumhuriyet Halk Partisinden konuşan hiçbir milletvekilimiz olmadığı için sırada şu an Sayın Şevkin var, ona söz vereceğim.

Buyurun Sayın Şevkin.

17.- Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine, Adana ili Çukurova ilçesi Karahan Mahallesi'ndeki resmî kurumlara ilköğretim okulu açılması talebinin karşılanmadığına ve Adana ili Sarıçam ilçesindeki 24 derslikli okulun atıl durumda bırakıldığına ilişkin açıklaması

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Yeni yasama yılının tüm milletvekillerimize ve milletimize hayırlı uğurlu olmasını ve mücadeleciler, çözümçüler çalışmalar yapılmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, kısa bir süre önce açılan okullarda başta fiziki koşulların yetersizliği olmak üzere, birçok sorun yaşanmakta. Eğitim öğretimi önceliğimize almadığımız sürece topyekûn bir kalkınmadan söz etmemiz olası görünmüyor. Adana'nın Çukurova ilçesi Karahan Mahallesi'nde yıllardan bu yana resmî kurumlara ilköğretim okulu açılması talebinde bulunulmasına rağmen, bu talep karşılanmıyor. Böylesine kutsal ve önemli bir talebin karşılanmamasını anlayabilmek mümkün değil.

Yine, Adana Sarıçam ilçemizde 24 derslikli bir okul var, "Avrupa Birliği Eğitim Altyapısının Güçlendirilmesi Projesi" adı altında tabela asıldı ancak şu anda atıl durumda, eğitim ve öğretimden eser yok. Okul yapmayacağız, okul açmayacağız da ne yapacağız. Onun için bu sese kulak verilmesini ümit ediyorum, Sayın Bakana buradan sesleniyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Milletvekillerimizin söz talepleri karşılanmıştır.

Şimdi, sırasıyla grup başkan vekillerimize söz vereceğim.

İlk söz Sayın Dervişoğlu'nun.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, İYİ PARTİ Grup Başkan Vekilliği görevinin İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'na hayırlı olmasını dilediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, bu arada grup başkan vekilliğiniz de hayırlı olsun diyorum. Buyurunuz.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

18.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine, İYİ PARTİ olarak çözüm odaklı siyaset üretmeye devam edeceklerine ve milletin yapılan düşük zamlarla zor durumda bırakılmasını kabul etmediklerine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Millî Mücadele'mizin ve demokrasimizin beşiği Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılına başlamış bulunuyoruz. Yeni yasama yılının milletimize, siyasi partilerimize, milletvekillerimize ve tüm Meclis çalışanlarımıza hayırlı olmasını temenni ediyorum.

İYİ PARTİ olarak milletimizin çıkarlarını gözetmeye ve çözüm odaklı siyaset üretmeye yeni yasama yılında da devam edeceğiz.

Geride bıraktığımız yıl içinde itiraf etmeliyiz ki gerçekleşen ve tekrarlanan seçimler münasebetiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi kendisinden beklenen performansı sergileyememiş, sadece 42 kanunla Meclisin kurulduğu günden bu yana belki de en düşük performansla çalışmıştır.

Türkiye'nin muasır medeniyetler seviyesine çıkmasının yolu muhakkak ki demokrasidir. Demokrasinin yolu ise millet iradesi olan Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Bu doğrultuda Meclisin etkisizleştirilmesi ya da itibarsızlaştırılması yolunda verdiğimiz mücadeleyi sürdüreceğiz. Hükûmetten de aynı hassasiyeti görmeyi arzuluyoruz.

Geçen dönem İYİ PARTİ olarak sorduğumuz 1.462 soru önergemize sadece 353 cevap alabildik. Bundan memnun değiliz. Başkanlık sistemiyle beraber Meclisin itibarını düşen değil, yükselen bir trende taşımak mecburiyetindeyiz. Denetleme mekanizmalarımıza da önemle eğilmemiz gerektiği hususuna tekrardan vurgu yapıyoruz.

Yeni dönemde takip edeceğimiz bir diğer önemli nokta ise Sayın Cumhurbaşkanının Birleşmiş Milletler kürsüsünden seslendirdiği “Herkes için özgürlük, herkes için barış, herkes için refah, herkes için adalet, herkes için huzurlu ve güvenli bir gelecek.” çağrısıdır. Herkesin temennisi olan ve bu zamana kadar pek de karşılığını göremediğimiz bu sözlerin, Türkiye’de de kusursuz işleminin takipçisi olacağız.

Ekonomimiz yara almaya, milletimiz derinden sarsılmaya devam ediyor. İki gün önce elektriğe yüzde 14,9'luk zamdan sonra, dün gece yarısından itibaren geçerli olmak üzere LPG oto gaz fiyatlarına da 27 kuruş zam yapılmıştır. Son bir yılda elektriğe yüzde 60, doğal gazda yüzde 52, akaryakıtta yüzde 30, gıdaya yüzde 50, beyaz ete yüzde 40, süte yüzde 50 zam yapıldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

Buyurun Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim efendim.

Hâl böyleyken, memura ve emekliye yüzde 5, işçiye ise yüzde 4 zam yapılmıştır. Artan enflasyona rağmen işçiye, memura ve emekliye yapılan zamlarla birlikte milletimizin alım gücü iyice azalmış, geçim darlığı şiddetle artmıştır. Cumhurbaşkanlığı Yatırım Ofisinin yıllık harcama tutarı 53 milyon lirayı, yabancı danışman giderleri 10 milyon lirayı bulmuşken, ofis ve hediyelik eşyalara 237 bin, reklam giderlerine ise 2 milyon 679 bin lira harcanırken milletimizin bu düşük zamlarla dara sokulmasını yerinde bulmuyoruz ve İYİ PARTİ olarak da asla kabul etmiyoruz.

Genel Kurula saygılarımızla arz ederiz efendim.

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

19.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine, Türkiye'nin Fırat'ın doğusu ve güvenli bölge tartışmalarında doğru, haklı ve meşru bir noktada durduğuna, terörle mücadelede can veren şehitlerimizi rahmetle andıklarına ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye Büyük Millet Meclisinin 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılına başlamış bulunuyoruz. Bu yeni yasama yılının ülkemize, milletimize, demokrasimize ve Gazi Meclisimize hayırlı, uğurlu olmasını; başarı ve müspet gelişmelere vesile olmasını diliyorum.

Yeni yasama yılında da Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin kurum ve kurallarıyla, ilke ve esaslarıyla kurumsallaştırılmasına yönelik çalışmalarımıza devam edeceğiz. Bizim için sistem tartışmaları bitmiştir ve yoktur. Yeni hükûmet sistemiyle birlikte Gazi Meclisimiz de asli işlev ve işlerini etkin bir şekilde yerine getirmeye devam edecektir.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak yeni yasama yılında da milletimizin hassasiyet, hedef ve beklentilerine tercüman olmaya devam edeceğiz; müzakere ve uzlaşmayla milletimizin lehinde tavır ve tutumla Meclis çalışmalarına katkı sunacağız. Bu vesileyle bu kutlu çatı altında vazifelerini yerine getiren milletvekillerimize, tüm Meclis personeline başarılar diliyorum.

Sayın Başkan, Fırat'ın doğusu ve güvenli bölge tartışmalarında Türkiye doğru, haklı ve meşru bir noktada durmaktadır, hem sahada hem de masada kararlılığı etkin bir şekilde vurgulanmaktadır. Bizim derdimiz ortak devriye değil, terör örgütü PKK/PYD'nin varlığına son vermektir. Sayın Cumhurbaşkanımızdan, Sayın Millî Savunma Bakanından gelen kararlılık açıklamaları milletimizce takdirle karşılanmaktadır. Bu vesileyle, terörle mücadelede devletimizin dirliği, milletimizin birliği, ülkemizin bütünlüğü için can veren aziz şehitlerimizi bir kez daha rahmetle anıyor, gazilerimize şifalar diliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yaklaşık yedi yıldır süren ve son günlerde hayata geçirilmesi için kararlılığımızın arttığı güvenli bölge tartışmaları Suriyeli sığınmacılar sorunuyla birlikte ele alınmaktadır. Gerçekten bu iki konu birbiriyle bağlantılı, önemli bir husustur ve aşamadır. Yaklaşık sekiz yıldır misafir ettiğimiz sığınmacıların bir vatani olduğu vurgusu önemlidir. Özellikle Millî Güvenlik Kurulu bildirisinde de “Suriyeli sığınmacıların geri dönüşünü sağlayacak güvenli bölge için daha ileri adımların atılması” ifadesine yer verilmesi dikkat çekicidir. Bu sürecin bir an önce başlaması gerekmektedir. Özellikle Suriye Anayasa Komisyonu çalışmalarında ülkenin demografik durumu ve dağılımı belirleyici olacaktır. Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak önemle vurguluyorum ki misafirlerimiz olan Suriyeli sığınmacıların vatanlarına kavuşturulması ülkemizin on yıllar için belirleyici

olacak bir güvenlik adımdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Türkiye'nin masadaki meşru ve hukuki duruşu yine aynı şekilde sahada da etkin ve kararlılıkla gösterilecektir ve gösterilmelidir.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kurtulan, buyurun.

20.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, Meclisin etkisinin, itibarının güçlendiği bir yasama yılı için hep beraber çalışma ümidiyle 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını dilediğine ve gündem dışı söz verilmesi hususundaki mağduriyetlerine ilişkin açıklaması

FATMA KURTULAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Geride bıraktığımız yasama yılında emekçilerin hakkını sağlayamadık. İş güvenliği ve sağlığı için verilen çabalar maalesef karşılık bulamadı, her gün ortalama 5 işçi ölmeye devam ediyor.

Yoksulluk, işsizlik her geçen gün arttı. Üretimden düşen bir ülke olma hâlinde maalesef kurtulamadık.

Salda'yı, Hasankeyfi, Kaz Dağları'nı, Munzur Ovası'nı koruma iradesi gösteremedik. Hâlâ kurtarma şansımız varken üzerimize düşen sorumluluğu yerine getirmedi.

Kadınların öldürülmesini engelleyemedik, bu yılın başından bu yana en az 304 kadın öldürüldü.

Çocukları koruyamadık, güvenliklerini sağlayamadık; çocuklar kayboldu, kaçırıldı, yer yer bayat aşılar yapıldı, panzerlerin altında ezildiler. Bunlara son vermek için bir şey yapamadık.

Rabia Naz'ın ölümünün araştırılması için günlerce buradan mücadele vermek zorunda kaldık. AKP'nin seçim yoluyla alamadığı belediyelerimizden bazıları hukuki dayanaktan yoksun gerekçelerle gasbedildi, kayyum atandı. Buna karşı gösterilen haklı tepkiler aynı zamanda kayyum olan valilikler eliyle yasaklandı; vekiller tartaklandı, halkın iradesi hiçe sayıldı.

Yargıyı vesayetten kurtaramadık. 12 Eylül Anayasası'yla yönetilmekten kurtulamadık. Türk-Kürt halklarının birlikte yaşama dair tarihsel referanslarını koruyarak, bağlı kalarak geliştiremedik.

Dileriz Meclis çatısı altında bulunan tüm gruplar olarak yeni yasama yılında halkın temel sorunlarını çözmek adına etkili çalışmalar yaparız. Türkiye'nin çoklu dokusuna uygun demokratik bir anayasayı, vesayetten kurtulmuş bir yargı sistemine dair düzenlemeleri hazırlayacak zemini Meclis çatısı altında oluşturabiliriz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kurtulan, buyurun.

FATMA KURTULAN (Mersin) - Meclisin etkisinin, itibarının güçlendiği bir yasama yılı için hep beraber çalışma dileğiyle yeni yasama yılı hayırlı olsun diyorum.

Sayın Başkan, aynı zamanda biraz önce yine yaşadığımız, geçen yasama yılında da bizzat yaşadığımız bir mağduriyeti de sizinle paylaşmak isterim. Sayın Mithat Sancar'ın yönettiği oturumların dışında gündem dışı konuşmalara genellikle dikkat edilmedi. Bugün de burada yarın çalışmayacağımız biliniyor. Meclisin 3'üncü partisiyiz. Bu adaletsizliğin giderilmesi lazım. Meclisteki aritmetiğe göre sırayla gruplara söz verilmesi bence adil olan durumdur. Bunun da sizin gözünüzden kaçtığını düşünerek sizin aracılığınızla önümüzdeki dönem...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kurtulan, devam edin lütfen, buyurun.

FATMA KURTULAN (Mersin) - ...bunu kabul etmeyeceğimizi, doğru bulmadığımızı paylaşmak isterim.

Teşekkür ediyorum.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadi Bilgiç'in, Meclis başkan vekillerinin gündem dışı söz verilmesi konusunda hassasiyetleri olduğuna ilişkin konuşması

BAŞKAN – Sayın Kurtulan, ben de isterdim ki bugün Danışma Kurulu toplantısında bu konuyu gündeme getirip bana sorsaydınız. Ancak Meclisin yarın çalışmayacağı, 5 siyasi parti grubunun ortak almış olduğu karar, Danışma Kuruluna ilişkin öneri imzalanmış bir şekilde Danışma Kurulu toplantısında benim önüme konuldu. Ben o ana kadar da perşembe günüyle ilgili de böyle bir tasarrufun siz grup başkan vekilleri tarafından karara bağlandığını bilmiyordum ve bir gün öncesinde de bu dağıtımlar yapılmıştır, çarşamba ve perşembe günleri için ilgili dağıtımlar yapılmıştır. Bu çerçevede de salı günü gündem dışı konuşmalara yer olmadığı için de 6 konuşma 2 AK PARTİ; 1, 1, 1, 1 olarak da 4 siyasi parti grubu arasında paylaşılmış ve iki güne yayılmıştı. Onun için şundan emin olabilirsiniz ki: Bütün konuşmalar planlanırken hafta başı itibarıyla talepler geldikten sonra planlanıyor, ilgili arkadaşlarımıza bildiriliyor, onlar da hazırlıklarını yapıyorlar. En az Sayın Sancar kadar bütün Meclis başkan vekillerinin bu konuda hassasiyetleri olduğunu bilmenizi rica ediyorum yani.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Bir dakika söz rica edebilir miyim?

BAŞKAN – Tabii ki Sayın Kurtulan.

Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, yeni yasama döneminde adaletin tesisi için gündem dışı söz verilmesi hususundaki hassasiyete dikkat edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, siz daha sonra bu göreve dâhil oldunuz, onun için özellikle belirttim. Sizin gözünüzden kaçmış olabilir ama buradaki sayın grup başkan vekilleri de çok iyi bilir, takip eden arkadaşların hepsi bilir, ben birkaç kez bunu gündeme getirmişimdir. Genellikle Meclisimizde -geçen yasama yılında da olduğu gibi- perşembe günleri çalışmama durumunu zaten yaşıyoruz, ara ara başımıza gelen bir durumdur. Buna kesinlikle dikkat edilmesi bu yeni yasama döneminde adaletin en azından bir nebze de olsa burada tesisi için gerekli bir durumdur. Yani buradaki dağılımın da bugün AKP, CHP ve HDP olması gerekiyordu.

BAŞKAN – Tabii, o zaman perşembe günleri Meclisi çalıştırma konusunda gayret göstermenizi ben de rica edeceğim.

Sayın Özel, buyurun lütfen.

22.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 27'nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı'nın hayırlı olmasını temenni ettiğine, İYİ PARTİ Grup Başkan Vekilliği görevinde İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'na başarı, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli'ye ve İYİ PARTİ Genel Başkanı Meral Akşener'e geçirdikleri sağlık sorunları nedeniyle şifa, vefat eden tiyatrocu Tarık Ünlüoğlu ile emekli Tümamiral Soner

Polat'a Allah'tan rahmet dilediklerine, kumpas yargılamaları devam ederken yaşamlarını yitiren Ali Tatar, Cem Aziz Çakmak ve Murat Özenalp'i bir kez daha andıklarına, 15 Temmuz Darbe Girişimini Araştırma Komisyonunun 12 Temmuzda sunmuş olduğu rapora sahip çıkılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

27'nci Yasama Döneminin Üçüncü Yasama Yılı dün resmen başladı, Meclisimize ve milletimize hayırlı uğurlu olmasını diliyoruz. Bu yıl 100'üncü yılı hep birlikte yaşayacağız ve 100'üncü yılını kutlayacak Gazi Meclisin 100'üncü yılının, geçtiğimiz yıllara göre en kötü performansı geçirdiği 99'uncu yılında kaybettiği itibarı, kaybettiği enerjiyi geri kazanacağı bir yıl olmasını temenni ediyoruz.

Biz, iki yıl önce rejime kasteden Anayasa değişikliği yapılırken neyi eleştirdiysek, bu süreçte o eleştirilerimizin, özellikle Adalet ve Kalkınma Partili milletvekillerinin bu yazki şikâyetlerine dönüştüğünü duyduk. Biz, söylemeye üzüldüyorum ama “Bu kürsüyü bakanlar emaneten sadece yemin etmek için kullanırlarsa yani Meclisten bakan çıkmaz, istisnai durumlarda dışarıdan atanmaz, Meclisin önünde yemin etmenin dışında Meclisten güvenoyu almaz ve Meclis tarafından siyaseten sorgulanabilecekleri güvenoyu mekanizması ya da sözlü soru gibi imkânlar Meclisin elinden alınırsa bu bakanlar milletin bakanı olmaktan çıkıp sarayın bakanı olmaya dönüşürler.” demiştik. Bu yaz Adalet ve Kalkınma Partisi bunu konuştu. Ulaşılamayan bakanlara zorla nöbet yazılarak bir odada milletvekillerinin ulaşması gibi parlamenter demokratik bir sistemde bir parlamentonun ne kadar yara aldığının itirafının, bir mevcudiyete, bir somuta dönüştürülecek olmasını da ayrıca bir kenara üzülererek not ettik.

Sayın Başkan, bugün bu ilk toplantıda Sayın Müsavat Dervişoğlu İYİ PARTİ'nin Grup Başkan Vekili olarak söz aldı. Kendisinin geçmişteki başarılı siyasi hayatını bu üstlendiği görevde de aynı şekilde sürdüreceğini, iyi insanların partisi İYİ PARTİ'de bu konuda çok iyi görevler yapacağına ve son derece iyi açıklamalarla kendisini dinleyeceğimize yürekten inanıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kendisine ve partisine başarılar diliyoruz.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Teşekkür ederim efendim, sağ olun.

BAŞKAN – Siz de çok iyi bir konuşma yaptınız Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ayrıca dünkü toplantıda Sayın Genel Başkanlar, Sayın Devlet Bahçeli ve Sayın Meral Akşener daha önce geçirmiş oldukları sağlık sorunları sebebiyle bulunamadılar, Meral Hanım izleyemedi; her 2 Genel Başkan da Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına acil şifalar diliyor, en kısa sürede kendilerini görevlerinin başında görmek istediğimizi bir kez daha ifade ediyoruz.

Dün tiyatrocusu Sayın Tarık Ünlüoğlu akciğer kanseri tedavisi görürken vefat etti. Ankara Devlet Tiyatrolarında başladığı başarılı kariyerini çok sevilen sinema filmleriyle, televizyon dizileriyle devam ettiren Ünlüoğlu'nun yaşamını yitirmesi hepimizi derinden üzdü. Kendisine Allah'tan rahmet diliyor, sanat ve tiyatro camiasına başsağlığı diliyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açılım sistemi lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Fetullahçı terör örgütünün 12 Eylül 2010'da yargıyı ele geçirdiği halkoylamasından sonra kendisinin kurduğu kumpaslarla ortaklaşa bir şekilde Türk Silahlı Kuvvetlerine kurduğu Balyoz kumpası neticesinde en verimli yıllarını cezaevinde geçiren Emekli Tümamiral Soner Polat'ın vefatını derin bir üzüntüyle öğrendik. Bugün Levent Camisi'nde öğle namazını müteakip düzenlenen törenle kendisini son yolculuğuna uğurladık. Bu vesileyle, kumpas yargılamaları devam ederken yaşamlarını yitiren Ali Tatar, Cem Aziz Çakmak ve Murat Özenalp'i bir kez daha anıyor, FETÖ'cü hâkim ve savcılar başlattığı kumpas yargılamalarıyla mağdur olanların haklarının iade edilebilmesi, mağduriyetlerinin giderilebilmesi noktasında tatmin edici bir adım atılmadığını bir kez daha kayda geçirmek istiyorum.

Sayın Başkan, son olarak da 15 Temmuz darbe girişimine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açır mısınız lütfen mikrofonu.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...bu Meclisin hep birlikte karşı çıktığı, ışıkları kapalıyken ışıkları yakılıp hedef değilken hedef hâline gelmesi göze alınarak karşı çıkılan 15 Temmuz darbe girişimini daha sonra kurulan ortaklaşa bir komisyon incelemişti. Bu Komisyon üç ay içinde çalışmalarını tamamlamak zorunda bırakılmış, doping komisyonuna bile verilen bir aylık ek süre bu Komisyondan esirgenmiştir. Bu Komisyon devrin Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanını ve Genelkurmay Başkanını görüşmeye çağırdığı hâlde kendileri Komisyona gelmemişler ve Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanının “Artık bu Komisyon çalışmalarını tamamlasın.” sözlü talimatıyla da apar topar Komisyon kapatılmış, raporunu sunmuş, raporun karşı oyu konusunda birkaç kez karşı oylar ilave edilmiş, televizyonlar ve gazetelerin önünde 12 Temmuz tarihinde de Komisyon Başkanı raporu teslim etmiştir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonu açar mısınız lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sorduğumuz bir soru üzerine Meclis Başkanlığı tarafından bu raporun tamamlanmadığı ifade edilmiş ve bütün Türkiye hayretler içinde kalmıştı. Geçtiğimiz hafta ailesinden bir cenazeye katılmak üzereyken tesadüfen karşılaştığım dönemin Komisyon Başkanı Reşat Petek, Sabiha Gökçen Havaalanı'nda, kendisinin de şaşkın olduğunu, Meclis Başkanıyla görüşmek istediğini, Başkanın kendisine randevu vereceğini söylediğini, daha sonra bunun olmadığını ama dört başı mamur teslim edilen Komisyon raporunun kendisinin ve Komisyon üyelerinin namusu olduğunu, bunun oluşmadığını söylemenin çoğunluğu da geçmiş dönem Adalet ve Kalkınma Partili üyelerden oluşan Komisyona karşı bir hakaret olduğunu teyit etmiştir. Bu konuda, Komisyon Raporu'nu kimler yok görüyorsa, kimler yok ediyorsa, kimler hiç ediyorsa onların 15 Temmuzun gerçekten irdelenmesinden rahatsız olanlar, milletin vekillerinin 15 Temmuzun tüm yönleriyle araştırılmasıyla ilgili çabasını...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Mikrofonu açar mısınız lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...engellemeye çalışanlar olduğunu, 15 Temmuzda darbenin öncesinde, sırasında ve sonrasında yaşananların sorgulandığı bir süreçten rahatsız olanların Komisyonun raporuna da tahammül edemediklerini üzülererek takip ediyoruz. Bu konuda tüm partiler daha önceden görevlendirdikleri milletvekillerine, onların emeklerine, Komisyonun raporuna sahip çıkmalıdır. Gerekirse İç Tüzük'te yapılabilecek her türlü değişikliklerle o Komisyon Raporu'nun bu dönemde de görüşülmesinin mümkün kılınması ya da bu konuda bir genel görüşme açılması son derece uygun olacaktır. Konu hakkında partimiz bir pozisyon almadan önce diğer partilere bu konudaki açık davetimizi iletiyoruz. Bir uzlaşma olursa bir genel görüşmede görüşülebilir ama böyle bir uzlaşma yoksa da bu konuyu önümüzdeki günlerde gündeme getireceğimizi arz ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özel.

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Süreyya Sadı Bilgiç'in, Meclis Başkanlığına sunulan raporun muhalefet şerhi ilave edilebilmesi için 15 Temmuz Darbe Girişimini Araştırma Komisyonuna geri gönderildiğine ancak Meclis Başkanlığına tekrar tekâmül etmiş bir rapor gelmediğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Tabii, direkt olarak bu konuşmanın muhatabı benim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben “Meclis Başkanlığı” dedim.

BAŞKAN – Çünkü Meclis Başkanlığı adına da bu cevabi yazıyı imzalayıp gönderen benim. Görüyorum ki mesele net, tam olarak anlaşılmamış ya da hafızalarımız unutuyor. Zannediyorum Sayın Petek'in de havaalanında karşılaştığınızda biraz hafızasını zorlaması gerekirdi, unuttuğunu zannediyorum meseleyi. O günün tarihlerine, 2017 yılına döndüğümüzde bununla ilgili hatta grup başkan vekillerinin de yapmış olduğu açıklamalar var, Cumhuriyet Halk Partisi grubu başkan vekilinin de yapmış olduğu açıklamalar var.

Arkadaşlar uzun uzun bir cevabi metin oluşturmuşlar, ben bu cevabi metne girmeyeceğim ama çok kısa şu bilgiyi vermek istiyorum: Doğrudur, Meclis Başkanlığına sunulan bir rapor vardır, zaten bunun olmadığını da kimse söylemiyor. Bu konuda da hem şimdiki Meclis Başkanımız Sayın Şentop'un hem de o günkü Meclis Başkanı Sayın Kahraman'ın da bu yönde açıklamaları oldu. Fakat bu rapor verildikten sonra Cumhuriyet Halk Partili üyelerin verilmiş olan bu rapora itirazları var ve bunun görüşülen taslakla ilgili olmadığına, buna ilaveler yapıldığına ilişkin itirazları oluyor. Sonra, kendileri buna bir muhalefet şerhi ilave etmek istiyorlar, bunu gönderiyorlar. Bu şerh komisyon başkanı tarafından bu rapora ilave edilmiyor. Bunların üzerine, bu tartışmaların üzerine söz konusu rapor son hâlini alması talimatıyla komisyona geri gönderiliyor Meclis Başkanlığı tarafından. Sonrasında Meclis Başkanlığına tekrar tekâmül etmiş bir rapor gelmiş değil, onun için de o rapor bastırılmıyor.

Hatta, bakın, hafızaları tazelersek... Mesela, ben buradan size söyleyeyim: 2017 tarihinde Cumhuriyet gazetesinin “siyaset haberleri” köşesinde 14 Ekim 2017 Cumartesi günü saat 06.08'de bir haber girmişler. Bu haberde Meclis Başkanının Başkanlığında Cumhuriyet Halk Partisi grubu başkan vekillerinin, AK PARTİ grubu başkan vekillerinin bir toplantı yaptıkları, bu toplantıda bunun gündeme geldiği, raporun ilk teslim edildiği şekliyle basıma girdiği fakat sonra Sayın Kahraman'ın bu basımın durdurulduğunu ifade ettiği, tekrar raporun gönderileceği, bütün bunlar var. Yani bunların hepsi hafızalarda. Hatta, bakın, haber şöyle devam ediyor: “CHP Grup Başkan Vekili Engin Altay Komisyon Başkanı Reşat Petek'in muhalefete haber vermeden rapora 3 sayfa ekleme yaptığını, bunun üzerine CHP'nin ek görüş verdiğini anımsattı. CHP'li Altay ‘Meclis Başkanı bize raporun basımını durdurulduğunu söyledi. Eğer basılan bir rapor varsa hepsini toplar, Meclis bahçesinde yakarım diye konuştu. Darbe Komisyonunun raporuna, taslak hâlinde olmamasına karşın, CHP ve CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'nun FETÖ'yle aynı amaç içinde olduğuna ilişkin suçlayıcı ifadeler eklenmiş ve CHP de rapora bununla ilgili olarak bir şerh vermek istemişti.”

Şimdi, bütün bunların içerisinde bizim elimizde herhangi bir rapor yok; artı, basılmamış böyle bir rapor olsaydı bile bu raporun kendi dönemi içerisinde yani 26'ncı Dönem içerisinde basılmış ve dağıtılmış olması gerekiyordu. İç Tüzük'e baktığımızda göre, İç Tüzük'te, 27'nci Dönemde, bizim Başkanlık Divanı olarak bu konuda yapabileceğimiz bir şey yok. Ne elde rapor var Başkanlıkta oluşturulmuş, son hâline getirilmiş ne de basılıp dağıtılabilecek bir yetki var 27'nci Dönem olarak. Bunu paylaşmak istiyorum. Ama bunun dışında, yeniden bir komisyon kurulsun, yeniden ihya edilsin o komisyon... Bunlar siyasi partilerin, Genel Kurulun takdirindedir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Müsaadenizle.

BAŞKAN – Tabii, buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, zaten şahsınızı hedef almadığım için “Başkanlık tarafından” dedim “Siz yolladınız.” demedim ama şunu çok net söyleyelim: Tabii, bu anda bunları savunmanın sizin üzerinize düşen bir görev olması sizin açınızdan hakikaten zor bir iş çünkü...

BAŞKAN – Ben savunmuyorum, ben net olarak gerçeği ortaya koyuyorum, savunma değil, savunma yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sıkıntı şu efendim: 15 Temmuz'u araştırmak için bu yüce Meclis bir tane komisyon kuracak, Başkanı, Başkanlık Divanı, tamamı AK PARTİ'den, Meclis Başkanını seçeceksiniz, AK PARTİ'den, bu Komisyon üç ay çalışacak, ilave bir ay çalışma süresi -hekime karşı şiddetten doping komisyonuna kadar istisnasız hepsine verilen bu süre- bir tek, dönemin Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanının “Artık o Komisyon çalışmalarını tamamlasın.” talimatıyla süre bile talep etmeyecek, talep etmeyen Komisyon Başkanlık Divanı üyelerinin 4'ü de AK PARTİ'den, komisyon...

BAŞKAN – Sayın Özel, 26'nci Dönemde yapmanız gereken konuşmayı 27'nci Dönemde, iki sene sonra yapıyorsunuz burada.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şunu söyleyeyim o zaman: Rejime kasteden Anayasa değişikliğiyle ilgili, fiilen sürdürülen tek adam rejimine bir an önce geçmek için bir baskın seçim düzenlenmemiş olsaydı zaten şu anda 26'nci Dönem devam ediyor olacaktı. Bunu da bana söyletmeyin artık. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Bu söylediğinizle bunun bir alakası mı var?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Var.

BAŞKAN – Yani söylediğinize kendiniz de inanmıyorsunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çünkü 26'nci Dönem, milletten aldığı yetkiyle yasama faaliyeti götürürken bir anda altmış gün sonraya seçim kararı aldı. Bu konuda riyaset makamını bir meseleyle ilişkilendirip, irtibatlandırmak istemem. Ama buradan sonra da ben dikkat etmeye çalışıyorum.

BAŞKAN – Ben de...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz bu konuda daha fazla tartışmayı başka bir yöne çekecek konuda beni yönlendirmeyin. Söyleyeceğim şu: Komisyonun Başkanı, Başkanlık Divanı, Meclisin Başkanı, hepsi AK PARTİ'den. Bu Meclis darbeyi araştırarak bir tane rapor ortaya koymuş, gecenin yarısında 3 sayfa korsan bildiri içine ilave etmiş, Başkanı AK PARTİ'den, ona isyan etmişiz, raporu almışsınız, basamadan dönemi kapamışsınız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Rapor ortada yok, rapor ortada yok.” diye kendi kendinizi yalanlayan, kendi kendinizi suçlayan bir polemğin içindesiniz, hesabı da bize kesmeye çalışmayın. Bu, Adalet ve Kalkınma Partisinin darbe araştırması gibi kritik bir konuda ne kadar lakayt, ne kadar özensiz ve ne kadar tarihe karşı sorumlu olduğunun teyididir.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özel, bizim Meclis Başkanlığı olarak tabii ki bir siyasi tartışmanın içerisine girmemiz söz konusu değil ancak direkt olarak bizden talep etmiş olduğunuz bir konuyla ilgili olarak Meclis Başkanlığı da İç Tüzük hükümleri çerçevesinde size bir cevap verdi. Ama siz diyorsunuz ki: “Bu cevap beni tatmin etmiyor çünkü 26'nci Dönemde şöyle oldu, böyle oldu.”

Efendim, yani onun muhatabı biz değiliz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onda hemfikirim, onda hemfikirim. O yüzden ben Başkanlık...

BAŞKAN – Yani hani “Seçim kararı alındı altmış gün...” diyorsunuz. O altmış gün siyasette o kadar uzun bir süre ki. Yani o kavgaların hepsini verebilirdiniz o zamanın içerisinde de.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, şimdi buraya girmeyin. Başkan, şimdi başka bir yere giriyorsun, bunu yapmaman lazım.

BAŞKAN – Peki, onu yapmayayım.

Ama şunu da söyleyeyim size: Bakın, İç Tüzük 77 şunu söylüyor: “Yasama dönemi başında, önceki dönemde verilmiş yazılı soru, Meclis araştırması, genel görüşme önergeleri ve Cumhurbaşkanınca bir daha görüşülmek üzere geri gönderilen kanunlar hükümsüz sayılır.” Yani aslında ben şu hatayı yapmışım: Uzun uzun size cevap vermek yerine sadece İç Tüzük’ün 77’nci maddesine atıfta bulunup “Böyle bir rapor yoktur.” deyip kapatmak lazımmış, belki bu tartışmayı da hiç yapmazdık.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben de o zaman şunu söyleyeyim, kayda geçsin: Ben de çok üzülerek ve boşu boşuna uzun uzun size bunları anlatmışım. Benim de size sadece Başkanın tartışmaya giremeyeceği konusundaki maddeyi hatırlatmam gerekirmiş.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Bence de olabilirdi ama burada tartışmanın tarafı Başkan’dı.

Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Siz değilsiniz, şahsınızı hedef almadım.

BAŞKAN – Sayın Muş, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

23.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, 27’nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı’nın hayırlı olmasını temenni ettiğine, İYİ PARTİ Grup Başkan Vekilliği görevinde İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu’na başarı, hayatını kaybeden oyuncu Tarık Ünlüoğlu’na Allah’tan rahmet dilediklerine, MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli’ye ve İYİ PARTİ Genel Başkanı Meral Akşener’e geçmiş olsun dileklerini ilettiklerine, yapılan Anayasa değişikliğiyle ilgili eleştirilerin kıymetliharbiyesinin olabilmesi için alternatif teklif sunulması gerektiğine, komisyon raporunun basımı konusunda İç Tüzük’ün açık olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de 27’nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı’nın Türkiye Büyük Millet Meclisine ve buradaki milletvekillerimize hayırlı olmasını temenni ediyorum.

Değerli milletvekilleri, bugün İYİ PARTİ’de Grup Başkan Vekili olarak ilk oturumda görev yapan Sayın Müsavat Dervişoğlu’na biz de AK PARTİ Grubu olarak başarılar diliyoruz, görevi hayırlı uğurlu olsun diyoruz.

Sayın Başkan, yine Sayın 2 Genel Başkana da hem Milliyetçi Hareket Partisi Genel Başkanı Devlet Bahçeli Bey’e hem de İYİ PARTİ Genel Başkanı Sayın Meral Akşener Hanımefendi’ye biz de geçmiş olsun dileklerimizi parti grubu olarak iletiyoruz.

Değerli milletvekilleri, seçilmiş Cumhurbaşkanı bakanları atadığı zaman bunlar Türkiye Cumhuriyeti’nin bakanları olurlar, Anayasa’da da kanunlarımızda da bu böyledir. Dolayısıyla “sarayın bakanları” diye bir tabir hiçbir mevzuatta geçmemektedir. Partiler, yapılan Anayasa değişikliğiyle ilgili eleştirilerini tabii ki ortaya koyabilirler, eleştirilerini bu kürsüden ortaya koymak kadar doğal başka bir şey olamaz. Fakat yaptığınız eleştiri kadar kendiniz de bir alternatif sunarsınız, dersiniz ki: “Biz bunu eleştiriyoruz ama bakın, biz şöyle bir sistem hayal ediyoruz, şöyle bir sistem kurduk, şöyle bir teklifimiz var.” Anayasa mıdır, kanun mudur, her neyse teklifiniz; nasıl bir sistem hayaliniz varsa, ne öneriyorsanız baştan sona yazarsınız, getirirsiniz Türkiye Büyük Millet Meclisine bunu sunarsınız, buradaki milletvekilleri, partiler bununla alakalı kanaatlerini belirtirler, uygun görürse buradan geçer millete gider, uygun görmezse yerinde kalır ama sadece “rejime kasteden değişiklik” diye yola çıkarsanız, elinizdeki alternatifi de sunmazsanız hiçbir inandırıcılığınız kalmaz, bizim açımızdan da bu eleştirilerin kıymetli olabilmesi için sizin de alternatifinizi Türkiye Büyük Millet Meclisine getirip sunmanız lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sistemi açalım lütfen.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bizim yaptığımız, teklif ettiğimiz bir Anayasa değişikliği, Milliyetçi Hareket Partisiyle beraber buradaki milletvekilleri bunu kabul ettiler ve halk bunu onayladı. O zaman, sizin burada buna eleştiri olarak yönelttiklerinizin bir kıymetliharbiyesi olabilmesi için ne öneriyorsunuz siz? Yani nasıl bir Anayasa taslağınız var, teklif olarak ne öneriyorsunuz, bunu getirirsiniz Türkiye Büyük Millet Meclisine, buradaki milletvekilleri bunu tartışır. Bunu getirmeden, kapının arkasından “rejime kasteden değişiklik” “rejime kasteden değişiklik” diye konuşursanız bizim açımızdan hiçbir değeri yoktur, değerli olabilmesi için önerinizi sunmanız gerekir.

Biz de, sevilen ve usta oyuncu Tarık Ünlüoğlu hayatını kaybetti, kendisine Allah’tan rahmet diliyoruz. Bu anlamda, vatandaşın gönlünde, oynadığı filmlerde, rol aldığı tiyatro oyunlarında sevgi kazanmış bir oyuncumuzdu. Kendisine Allah’tan rahmet diliyoruz, mekânı cennet olsun.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım lütfen mikrofonu.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Şunu da ifade etmek isterim: Adalet ve Kalkınma Partisi disipliniyle, liyakatiyle, meselelere yaklaşımında gösterdiği özveriyle bilinen bir partidir, hiçbir konuda özensiz ya da liyakatsiz bir tavrımız olmamıştır.

Az önce siz hatırlattınız, geçmiş dönemde yapılan tartışmaların hepsi zaten Meclis kayıtlarında vardır, burada da vardır komisyon raporuyla alakalı. Bütün partiler görüşlerini oraya sunmuşlardır, biz de görüşlerimizi sunmuşuzdur, bir taslak ortaya çıkmıştır ve bu ortaya çıkan taslak basılamadığı için resmîyet kazanmamıştır ama bütün partilerde vardır. Yani orada ne konuşulmuş, hangi tartışmalar yapılmış, kim bakmak istiyorsa zaten bakabilir. Resmîyet kazanmaması Adalet ve Kalkınma Partisinin bir meselesi değil; biz sunmuşuz, basılacaktı basılmadı. O dönemde -Başkanlık Divanı olarak sizler de ifade ettiniz- çeşitli tartışmalar ortaya çıktı, “Onu eklersin biz karşı çıkarız.” “Şunu eklemesiniz...” “O onu ekledi, biz buna karşı çıktık.” Hatırlıyorum, burada çok hararetili tartışmalar yapıldı, “Matbaayı basacağız, onları çıkaracağız, hepsini ateşe vereceğiz.” gibi söylemler de o zaman kullanılmıştı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Açalım mikrofonu lütfen.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, oluşturulan bir rapor, toplumun, kamuoyunun önünde yapılan tartışmalar... Bizim burada saklayacak, gizleyecek hiçbir şeyimiz yok, olsa böyle bir komisyonun kurulmasını istemezdik. Böyle bir komisyonun kurulabilmesi için AK PARTİ’nin -çoğunlukta olduğu için- oy vermesi gerekiyor. Biz bunu kurduk, üyelerini verdik, çalışmalarını için üyelerimiz görevlerini yaptılar, müzakereler yapıldı, tartışmalar yapıldı ama basım konusunda İç Tüzük açıktır. Bu noktada bir siyasi parti bilgi talep ediyorsa İç Tüzük’ün 100’üncü maddesine göre bilgi talebinde bulunabilir. Basılmamış olduğu için, resmîyet kazanmadığı için ortada bir tartışma vardır, bunu dile getirebilirsiniz ama bundan kalkıp da partimizi sorumlu

tutmak doğru değildir çünkü bunu basmakla sorumlu olan biz değildik. Sizin ne konuştuğunuz orada kayıt altında, bizim ne konuştuğumuz orada kayıt altında; görmek isteyenler bunları görebiliyor, bakmak isteyenler bunlara bakabiliyor. Dolayısıyla burada liyakatsiz, burada lakayit ya da ciddiyetsiz olan biz değiliz. Bunu ifade edenler önce kendilerine bakmalılar.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, çok kısa ve uzatmadan şunu söyleyeyim: Şimdi, Adalet ve Kalkınma Partisini görünce... Böyle bir hâller var hakikaten, geleneklerinde var. Mesela duble yolları onlar yapar, Oslo görüşmelerini devlet yapar. Başkanı sizden, divanı sizden, Meclis Başkanı sizin arkadaşınız seçilmiş, her şey elinizde ama bu işlerden sorumlu siz değilsiniz. Herhâlde dün oturumu izleyen Etiyopya Büyükelçisi gelecekti, bu Mecliste o iradeyi koyacaktı.

Şunu yapacaksınız iktidar sorumluluğuyla: "Bir iş eksik kalmış, yanlış kalmış ama 251 şehide, gazilerimize ve bu Meclisin şahsiyetine karşı sorumluluğumuz var" diyeceksiniz. Hepsini sizde varsa siz intikal ettirin. İntikal ettirin, oturalım İç Tüzük'te bir düzenleme yapalım; isterseniz sadece ve sadece 15 Temmuz Darbe Araştırma Komisyonu için geçici madde koyalım; o kadar önemli konudur ki bu Meclise gelsin, bu Mecliste tartışılın diyelim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bunları demeden "Onu ben yapmadım, bunu ben yapmadım." ifadeleri doğru değil. Ha "Öneriniz ne?" Şimdi muhalefetten öneri bekliyor. Sanki rejime kasteden Anayasa değişikliğini yaparken bize sordu kendisi de şimdi "Öneriniz ne?" diyor. Anayasa değişikliği toplumsal mutabakat metnidir, CHP'nin AKP'ye sunacağı bir metin değildir. Önerimiz, 16 Nisanı geri alan, 12 Eylülle hesaplaşan, darbe hukukunun tortularını ortadan kaldıran, 15 Nisandakinden de iyi, bütün dünyadaki en iyi örneklerini aşma hedefinde olan demokratik bir parlamenter sistemdir.

Ha, dünden beri iktidar partisinde şu var: "Teklif getirin, bu yüce çatı görüşsün." 50+1 olmadı, beyefendiler uzun atlama atlayamıyor, çıtayı indirin 40'a. Kardeşim, 40 versek yarın 30 da sizi kurtarmaz. Yolcudur Abbas, bağlasan durmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Muş, buyurun lütfen.

25.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz CHP'ye "AK PARTİ'ye bir öneri verin." demiyoruz. Sıra geldiği zaman burası milletin evi, burası millî iradenin tecelli ettiği yer, tecelligâhı.

Şimdi, biz CHP'den bir teklif falan da beklemiyoruz, onu söyleyeyim. Yüzde 50+1'le alakalı da bir tartışmamız söz konusu değil. Şimdi, buradaki mesele şu: Kendileri sanki 50+1'i bulmuşlar da 60'a gelmişler, 60'ı bulmuşlar, konuşuyorlar. Dolayısıyla benim tavsiyem, böyle beylik beylik, büyük büyük laflar etmeyin, sonra, seçim bittikten sonra burada mahcup oluyorsunuz. Buna düşmeyin Sayın Özel.

Şimdi...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Evet, 31 Marttan sonra mahcup olduğum gibi, 23 Haziranda mahcup olduğum gibi(!)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Evet, ondan öncekiler gibi mesela. Bütün seçimlerde boynu bükük oturduğunuz gibi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – İkidir de sen boynu bükük oturuyorsun; ne yapalım.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, burada biz Cumhuriyet Halk Partisine bize bir teklif falan gönderin demiyoruz fakat sürekli bir şeyi eleştiriyorsanız... Bakın, ısrarla diyoruz ki bir şeyi eleştiriyorsanız... Bize verin demiyoruz. Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi. Getirirsiniz bir Anayasa değişikliğini veya Anayasa çalışması yaparsınız. Neyi, nasıl tanımlamışsınız, Türkiye'nin sistemiyle, üniter sistemiyle, Anayasa'nın değiştirilemez maddeleriyle ilgili, genel hükümleriyle alakalı, özgürlükleriyle alakalı, insan haklarıyla alakalı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son kez buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – ...sistemiyle alakalı ne düşünüyorsanız yazarsınız, Türkiye Büyük Millet Meclisine verirsiniz, bu, kamuoyunda tartışılır, ondan sonra insanlar der ki: "Hakikaten sizin elinizde bir şeyiniz var, bir heybeniz var." Yoksa, sürekli, ortaya bir şey koymadan var olanı eleştirmenin doğru olmadığını düşünüyorum. İstedığınız kadar eleştirin, bizim açımızdan, bak, bizim açımızdan, söylediğiniz sözlerin hiçbir kıymeti olmaz. Ne zamana kadar? Siz eğer bir alternatif koyarsanız toplum der ki: "Ha, bunlar bunu eleştiriyor ama önerdikleri de böyle bir şey." Şimdi elinizde bir şey yok, sürekli eleştiriyorsunuz; bunu kabul etmiyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Muş.

Değerli milletvekilleri, gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Başkanlıkça, İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun Millî Savunma Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısının 5/8/2019 tarihinde Başkanlığa ulaştığına ilişkin önerge yazısı (4/41)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, İzmir Milletvekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun Millî Savunma Komisyonu üyeliğinden istifasına ilişkin yazısı 5 Ağustos 2019 tarihinde Başkanlığımıza ulaşmıştır.

Bilgilerinize sunulmuştur.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup bilgilerinize sunacağım.

B) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, NATO Parlamenter Asamblesinde (NATO PA) Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil eden Van Milletvekili Bediye Özgökçe Ertan'ın üyelikten istifası üzerine İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun üyeliğinin Başkanlık Divanınca uygun bulunduğu ilişkin tezkeresi (3/873)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna
NATO Parlamenter Asamblesinde (NATO PA) Türkiye Büyük Millet Meclisini temsil eden Van Milletvekili Bedia Özgökçe Ertan'ın üyelikten istifası üzerine, 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 12'nci maddesi uyarınca İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun üyeliği Başkanlık Divanınca uygun bulunmuştur.
Genel Kurulun bilgilerine sunulur.

Mustafa Şentop
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanı

BAŞKAN - Bilgilerinize sunulmuştur.

Sayın milletvekilleri, 4 Meclis araştırması komisyonunun görev sürelerinin uzatılmasına dair tezkereleri vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

2.- (10/242, 349, 392, 394, 397, 401) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının, komisyonun görev sürelerinin uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/874)

1/10/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

14/5/2019 tarihinde çalışmalarına başlayan Down Sendromu, Otizm ve Diğer Gelişim Bozukluklarının Yaygınlığının Tespiti ile İlgili Bireylerin ve Ailelerinin Sorunlarının Çözümü İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun 18/7/2019 tarihli toplantısında aldığı karar gereğince çalışma süresinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 105'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, 27/10/2019 tarihinden geçerli olmak üzere bir ay uzatılması hususunda gereğini saygılarımla arz ederim.

Kemal Çelik
Antalya
Komisyon Başkanı

3.- (10/361, 405, 406, 407, 410) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının, komisyonun görev sürelerinin uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/875)

1/10/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

8/5/2019 tarihinde çalışmalarına başlayan Tıbbi ve Aromatik Bitki Çeşitliliğinin Korunmasında, Bunların Üretiminde ve Pazarlanmasında Karşılaşılan Sorunlar ile Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun 10/7/2019 tarihli toplantısında aldığı karar gereğince çalışma süresinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 105'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, 21/10/2019 tarihinden geçerli olmak üzere bir ay uzatılması hususunda gereğini saygılarımla arz ederim.

İbrahim Aydın
Antalya
Komisyon Başkanı

4.- (10/184, 185, 281, 403, 585, 604, 734, 914, 915, 917, 920, 921) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının, komisyonun görev sürelerinin uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/876)

1/10/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

8/5/2019 tarihinde çalışmalarına başlayan ALS, SMA, DMD, MS Hastalıklarında ve Kesin Tedavisi Bilinmeyen Diğer Hastalıklarda Uygulanan Tedavi ve Bakım Yöntemleri ile Bu Hastalıklara Sahip Kişiler ve Yakınlarının Yaşadıkları Sorunların ve Çözümlerinin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun 17/7/2019 tarihli toplantısında aldığı karar gereğince çalışma süresinin, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 105'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca, 21/10/2019 tarihinden geçerli olmak üzere bir ay uzatılması hususunda gereğini saygılarımla arz ederim.

Ahmet Demircan
Samsun
Komisyon Başkanı

5.- (10/38, 466, 494, 536, 978, 983, 984) esas numaralı Meclis Araştırması Komisyonu Başkanlığının, komisyonun görev sürelerinin uzatılmasına ilişkin tezkeresi (3/877)

1/10/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

8/5/2019 tarihinde çalışmalarına başlayan Bilişim Teknolojileri Bağımlılığının Etkilerinin İncelenerek Olası Zararlarının Bertaraf Edilmesi ve Bu Teknolojilerin Kontrollü Kullanımının Sağlanması İçin Yapılması Gerekenlerin Saptanması Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun 10/7/2019 tarihli toplantısında aldığı karar gereğince çalışma süresinin Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 105'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca 21/10/2019 tarihinden geçerli olmak üzere bir ay uzatılması hususunda gereğini saygılarımla arz ederim.

Nabi Avcı
Eskişehir
Komisyon Başkanı

BAŞKAN – İç Tüzük'ün 105'inci maddesinin ikinci fıkrasında yer alan "Araştırmasını üç ay içinde bitiremeyen komisyona bir aylık kesin süre verilir." hükmü gereğince komisyonlara bir aylık ek süre verilmiştir.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

6.- TBMM Başkanlığının, TBMM Dışişleri Komisyonu heyetinin 30 Ekim-1 Kasım 2019 tarihleri arasında Arnavutluk'a resmî bir ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/872)

19/9/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Dışişleri Komisyonu heyetinin 30 Ekim-1 Kasım 2019 tarihlerinde Arnavutluk'a resmî ziyaret gerçekleştirmesi öngörülmektedir.

Anılan heyetin söz konusu Arnavutluk ziyareti, 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.39

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 15.55

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadı BİLGİÇ
KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), İsmail OK (Balıkesir)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2'nci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

İYİ PARTİ Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, 26 Eylül 2019 tarihinde Marmara Denizi'nde meydana gelen depremin ardından bir kez daha kamuoyu gündemine gelen meseleler ve mevcut veriler çerçevesinde görülmektedir ki İstanbul özelinde Türkiye'deki büyükşehirler olası bir deprem felaketine karşı hazır değildir. Vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğinin korunması, olası bir deprem felaketindeki kayıpların en aza indirilmesi ve büyükşehirlerimizdeki deprem hazırlıklarına yönelik çalışmaların yapılması amacıyla 2/10/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Ekim 2019 Çarşamba günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2/10/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 2/10/2019 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Dursun Müsavat Dervişoğlu
İzmir
Grup Başkan Vekili

Öneri:

İzmir Milletvekili ve Grup Başkan Vekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından "26 Eylül 2019 tarihinde Marmara Denizi'nde meydana gelen depremin ardından bir kez daha kamuoyu gündemine gelen meseleler ve mevcut veriler çerçevesinde görülmektedir ki İstanbul özelinde Türkiye'deki büyükşehirler olası bir deprem felaketine karşı hazır değildir. Vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğinin korunması, olası bir deprem felaketindeki kayıpların en aza indirilmesi ve büyükşehirlerimizdeki deprem hazırlıklarına yönelik çalışmaların yapılması" amacıyla 2/10/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 2/10/2019 Çarşamba günkü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Müsavat Dervişoğlu.

Buyurunuz. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; sözlerimin başında grup başkan vekili seçilmiş olmam münasebetiyle siyasi parti gruplarının sözcülerinin iyi dilek ve temennilerine teşekkür ediyorum. Ayrıca Sayın Mehmet Muş Bey ve sevgili Özgür Özel'in hakkımdaki sitayişkâr ifadelerine de huzurunuzda şükranlarımı arz ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Bilindiği gibi, Türkiye Büyük Millet Meclisinde konuşulan her şey Türk demokrasi tarihine geçiyor, arşivlere kaydediliyor. O sebeple bu kürsüde ya da yerimizden yaptığımız konuşmalarda tarihe hitap ediyor olmamızın farkında hareket etmemiz de iktiza ediyor. Ben çok iyi bir başlangıç yaptığımız kanaatini taşıyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisinin her zaman mehabetinden bahsediyoruz ama bugün dünya şahit oldu ki Türkiye Büyük Millet Meclisinin nezaheti ve nezaketi üzerinden de tam not aldığı ve alacağı kanaati bende hâkim bir kanaate dönüştü.

Yeni yasama yılımızı tekraren kutluyorum. Millet iradesinin tecelligâhı olan Meclisimizin alacağı kararların milletimiz ve memleketimiz için hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

İçinde yaşadığımız coğrafyanın bir gerçeği olan depremin silinmez, derin izlerini, 17 Ağustos 1999 tarihinde Marmara Bölgesi'nde meydana gelen felaketin acı hatıralarını milletçe bugüne kadar taşıdık. Kırk beş saniye süren deprem bizlerden 20 bine yakın canımızı alıp ebediyete götürdü. Kırk beş saniye içerisinde 365 bin bina ağır hasar gördü. 150 binin üzerinde vatandaş kalıcı konutlar yapıncaya kadar prefabrik konutlarda ve çadırlarda barınmak zorunda kaldı.

Depremin ağır bedellerini ödediğimiz 1999 yılından bu yana ikinci bir 17 Ağustos felaketinin önüne geçmek için hangi tedbirler alınmıştır, bunların kamuoyuyla paylaşılması gerekmektedir. Nüfusu 17 milyona yaklaşan İstanbul'un çevresindeki iller dâhil, önümüzdeki yirmi beş yılda yüksek ihtimalle 7 ve üzerinde, daha büyük bir depreme maruz kalınacağı bilim dünyası tarafından kabul edilmişken iyi niyetin yeterli olmadığı ve gerekli tedbirlerin alınması icap ettiği gerçeği ortadayken 1999 yılından bugüne kadar deprem vergilerinin amacı dışında harcanması ve "imar barışı" adı altında, dayanıksız binaların hazineye gelir sağlayabilmek amacıyla ruhsatlandırılması gibi uygulamalarla da karşı karşıya kaldık. Bir taraftan bütçede yaşanan açıklar kapatılmak istenirken diğer taraftan kendi insanımızın can güvenliği hiçe sayılmış oluyor. 1999'daki depremden sonra dönemin hükûmeti deprem hasarının giderilebilmesi için tüm vatandaşlardan toplanacak bir deprem vergisi çıkarmıştı. Türk halkına önce geçici olduğu söylenen ancak sonra kalıcı hâle getirilen bu vergi kapsamında milletin kesesinden milyarlarca lira para toplandı. Milletten toplanan bu paranın akıbetini şimdi buradan, milletin kürsüsünden soruyor ve gerçeği öğrenmek istiyoruz. Vatandaşın yirmi yıldan beri başta cep telefonu olmak üzere internet, bankacılık hizmetleri, Millî Piyango, uçak biletleri, gümrük ve pasaport işlemleri gibi birçok hizmet başta olmak üzere 60 milyar liranın üzerinde bir para toplanmıştır. Bu paranın akıbeti ne olmuştur? Deprem vergisi olarak toplanan para, Maliye eski Bakanı Mehmet Şimşek'in 2011 yılında itiraf ettiği gibi duble yollara mı harcanmıştır yoksa 2004'te dönemin Maliye Bakanı Kemal Unakıtan'ın itiraf ettiği gibi -olası bir deprem felaketinde kullanılacak vergiler- bütçe açığını kapatmak için mi kullanılmıştır? Bugünden uyarıyoruz, olası bir depremin sebep olacağı felaket durumunda millet kesesinden deprem vergisi olarak toplanan paraların farklı mecralarda harcanmış olmasının bedelini ve hesabını tarih ve millet önünde veremeyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, toparlayın sözlerinizi.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Mesele, deprem gibi insan hayatını azami ölçüde etkileyen bir doğal felaket olunca “imar barışı” adı altında Türkiye genelindeki kaçak yapıların ruhsatlı hâle getirilmesinden de bahsetmek istiyorum. Bu yasayla binaların sağlam ya da çürük olduğuna bakılmaksızın eşit değerlendirildiğine ve çürük binaların sağlam binalar gibi ruhsatlandırıldığına şahit olduk. Binaların deprem ve benzeri doğal afetlere dayanıklı olup olmadığıyla ilgili bir tespit çalışması maalesef yapılmamıştır. Hatta, bırakın deprem gibi doğal afetleri, binaların kullanım ömürlerinin ne kadar olduğu ve yaşamaya elverişli olup olmadıkları bile teyide muhtaç bırakılmıştır. Bu konularda yetkililer tarafından herhangi bir çalışma yapıldıysa bize de konuyla ilgili bilgilendirmelerde bulunulmasını arzu ediyoruz. Üzülerek ifade ediyorum ki her ne kadar “Adalet ve Kalkınma Partisinin şehircilik anlayışının merkezinde insan ve can güvenliği vardır.” dense bile bunun emarelerini...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Dervişoğlu.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Efendim, çok kısa müsaade ederseniz -yerimden konuşurken şeyden yararlanmadım- bir dakika daha verirsiniz bağlayacağım.

BAŞKAN – Yani bugün ilk gün diye yapalım Sayın Dervişoğlu.

Buyurun.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Evet, çok teşekkür ediyorum.

Merkeze insanı değil rantı koyan bir anlayış her zaman kaybetmeye mahkûmdur. “İmar barışı” adı altında dayanıksız ve iskâna elverişli olmayan binaları hazineye gelir sağlayabilmek amacıyla ruhsatlandırmak rantçı şehircilik anlayışının bir delilidir. Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin de teyit ettiği gibi deprem toplanma ve çadır alanlarının sayısının son yirmi yılda 407’den 77’ye düşürülmesi ve bu alanların AVM’lerle doldurulması rantçı şehircilik anlayışının da bir göstergesidir.

Son olarak, okulları hasar gördüğü için bir süre eğitimleri aksayan ve geçici çözümlerle eğitimlerine devam etmek zorunda bırakılan yavrularımız var, kaygılı ailelerimiz var. Geçtiğimiz hafta içinde Marmara Denizi’nde meydana gelen 5,8 şiddetindeki depremin ardından İstanbul Valiliğinin ve AFAD’ın yaptığı açıklamaya göre 114 okul ve eğitim kurumunun hasar gördüğü ifade edilmiştir.

Deprem meselesi siyaset üstü tutulması icap eden bir durumdur. Bu sebeple önergemize desteğinizi istirham ediyorum, heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Dervişoğlu.

Sayın Kurtulan, buyurun lütfen.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

26.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan’ın, İYİ PARTİ Grup Başkan Vekilliği görevinin İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu’na hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

FATMA KURTULAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugünkü Danışma Kurulunda Sayın Müsavat Dervişoğlu’na hayırlı olsun demiştim, kutlamıştım ancak burada söyleyemedim, atladım, burada da tekrar kendisine başarılar dilediğimi söylemek isterim; kolaylıklar hepimize.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- İYİ PARTİ Grubunun, Grup Başkan Vekili İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu tarafından, 26 Eylül 2019 tarihinde Marmara Denizi’nde meydana gelen depremin ardından bir kez daha kamuoyu gündemine gelen meseleler ve mevcut veriler çerçevesinde görülmektedir ki İstanbul özelinde Türkiye’deki büyükşehirler olası bir deprem felaketine karşı hazır değildir. Vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğinin korunması, olası bir deprem felaketindeki kayıpların en aza indirilmesi ve büyükşehirlerimizdeki deprem hazırlıklarına yönelik çalışmaların yapılması amacıyla 2/10/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Ekim 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Evet, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Züleyha Gülüm, buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Evet, deprem Türkiye’nin gerçeği çünkü Türkiye bir depremler bölgesinde yer alıyor. Ama aynı oranda Türkiye’de deprem güvenliğini sağlayacak, insanların can güvenliğini, doğayı ya da mal güvenliğini koruyacak bir Hükümet anlayışıyla maalesef karşı karşıya değiliz.

Türkiye’de 99 depremi çok acı geçmişti, gerçekten çok büyük yıkımlara, hayatların yok olmasına sebep olmuştu. Ama o günlerden bugüne anlaşılan çok fazla ders çıkarmamışız ki hâlen doğayı ya da yaşam alanlarını gördüğümüzde, nerede bir yeşil görüyorsak, bir ağaç görüyorsak hemen oraya bir bina dikme, bir alışveriş merkezi dikme ya da yandaşlara rant alanı açma yeri olarak görme anlayışı hızla ilerleyerek devam ediyor. Nereden anlıyoruz? 99 depreminden sonra, Acil Eylem Planı çerçevesinde 496 afet toplanma alanı belirlenmişken bu sayının 77’ye indiği, bu 77 sayısının da aslında deprem toplanma alanı olarak kullanılması açısından hâlen uygun hâle getirilmediği, gerekli malzemelerin buralarda olmadığı, bir yaşam alanı tahsis edecek şekilde düzenlenmediği çok açık olarak bu son yaşanan depremle bir kez daha gün yüzüne çıktı.

Çok uzun zamandır yani 99 depreminden beri “özel iletişim vergisi” adı altında 74 milyar lira toplandı. Bu, depreme harlandı mı, deprem güvenliği için kullanıldı mı, buna dair hiçbir şeffaflık yok, hiçbir açıklama göremiyoruz ancak kısmi açıklamalarda, iktidarın deprem dışında kendi işine geldiği noktalarda kullandığını görüyoruz.

Yine, özellikle kamu binalarının ve okulların hasar gördüğünü görüyoruz. Yine, afet yasaları ve kentsel dönüşümün, Deprem güvenliğini sağlayacağız.” diye sağlam binalar üzerinden insanları evlerinden atmanın gerekçesi hâline getirildiğini görüyoruz. Özellikle Mahalleler Birliğinin yaptığı çalışmalarda bu açığa çıkmıştı. İstanbul’da ve birçok yerde deprem güvenliği gerekçe gösterilerek aslında deprem riski altında olmayan yerler sanki deprem riski altındaymış gibi kararlar alınarak insanlar yerlerinden yurtlarından tahliye edilmeye, buralardan gönderilmeye çalışıldı. Şu gerçeği bir kez daha hatırlatmak gerekiyor, dünya örnekleri de çok açık, deprem öldürmüyor aslında binalar öldürüyor, siyasi politikalar öldürüyor, rant kafası, her yeri rant yeri görme anlayışı öldürüyor. Gerçek anlamda biz bir depreme hazırlık yaparsak, rantçı anlayıştan vazgeçersek emin olun ki bir insan bile hayatını kaybetmeyecek. Önemli olan, insan ve doğa yaklaşımlı bir politika izlemekte.

Teşekkürler. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Müzeyyen Şevkin.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bildiğiniz gibi 26 Eylülde 5,8 büyüklüğünde yaşanan deprem, bir deprem gerçeğini daha gözlerimiz önüne serdi. Genellikle beynimizin en kuytu köşelerine atarak görmezlikten geldiğimiz deprem gerçeği ülkemizin bir gerçeği. Alp-Himalaya kuşağında olan Türkiye'nin yüzde 96'sı deprem riskiyle karşı karşıyadır ve yerleşim alanlarının da yüzde 92'si bu fay kuşakları üzerinde yer almaktadır. Şanslıyız ki bu 5,8 büyüklüğündeki deprem çok şükür can kaybıyla sonuçlanmadı, birkaç binada hasar oldu, 14 okulun tahliye edilmesiyle sonuçlandı, 1 caminin minaresi yıkıldı.

Evet, değerli milletvekilleri, bizim burada yapmamız gereken afet azaltıcı önlemlerin alınmasına dönük çalışmalar yapmak, yasalar çıkarmak. 1999 depreminden sonra birtakım yasalar çıkarıldı. Biliyorsunuz 1998'de Adana'da, 1999'da Kocaeli'de ve Düzce'de, ardından on iki yıl sonra Van'da yaşamış olduğumuz depremler ne yazık ki geçmişten ders almadığımızı ve yeterli önlemleri almadığımızı gözler önüne seriyor. Marmara depreminden sonra hemen çıkarılan Yapı Denetimi Kanunu ne yazık ki yapı müteahhitlerinin inisiyatifine bırakılmıştır, gerçek anlamda bir yapı denetimi gerçekleştirilememiştir. Burada, tüm meslek disiplinlerinin etkin olduğu bir yapının oluşturulması gerekiyor ve derhâl bu Yapı Denetimi Yasası'na bir düzenleme... Çünkü hiçbir müteahhit yoktur ki mühendise para ödeyip kendisini denetlettirsin arkadaşlar. Onun için, lütfen, bu Yapı Denetimi Yasası'nın yeniden gözden geçirilmesi acilen gerekmektedir.

İkinci olarak, 2019 yılında Türkiye Deprem Yönetmeliği haritası çıkarılmıştır; bunun da hayati işlevlere öncülük etmesi gerekir. Jeoteknik ve jeolojik raporların yönlendirici olması gerekir burada ama ne yazık ki bu da şu anda hizmet etmemektedir. Yapı denetimi işi burada da çok önem arz etmektedir.

Yine, 2011 yılındaki Van depreminden sonra "Kentsel Dönüşüm" dediğimiz ucube bir yasa ile karşı karşıyayız arkadaşlar. Ne yazık ki amacından yine sapmış ve rantsal dönüşüme dönüşmüştür bu "Kentsel Dönüşüm" dediğimiz yasa. Yapı kalitesi, yapı güvenliği, zemin etütleri göz önünde bulundurulmadan, ne yazık ki tamamen ranta dönük yatırımların yapıldığı bir yasa hâline gelmiş ve kadük hâledir; derhâl bunun da düzenlenmesi gerekmektedir bir an önce.

Yine, merkezî ve yerel yönetimlerin ranta dayalı imar ve kentleşme politikaları ortadayken; birbirinden kopuk, yanlış, amaca hizmet etmeyen yasal düzenlemelerin bir an önce düzeltilmesi gerekirken tüy dikildi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şevkin, tamamlayın sözlerinizi.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) - ...bir de "imar barışı" diye yine ucube bir yasa çıkarıldı arkadaşlar; bu, imar barışı değil, düpedüz bir imar affıdır. Bildiğiniz gibi, kıyı kesimlerinde, tarihî, doğal, arkeolojik kesimlerde, dere yataklarında, heyelanlı alanlarda kaçak ve mevzuata uygun olmayan yapılara af getirildi. Tıpkı, bir Meclis üyesinin söylediği gibi, nasıl fay hattını kaydırmak ironik bir şeyse burada da ne yazık ki "imar barışı" adı altında imar affı getirilerek, yasal olmayan binalar yasal hâle getirilerek bunların da depreme ve afete açık olmasının önü açıldı. Bu kaçak yapılaşma affının ve de denetimsiz yapılaşmanın bir an önce sona erdirilmesi gerekiyor ve konutsuz insanların barınma ihtiyaçlarının sağlıklı bir şekilde giderilmesi gerekiyor.

Toplanma alanları dediğimizde arkadaşlar, bir park ya da okul bahçesi anlaşılmamalı. Bunların tuvaleti, duşu, ihtiyaç giderlerinin karşılandığı bir sistem oluşturulmalı. Bakın, burada bir Van depremi yakın zamanda yaşadık.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Hocam çok önemli; Başkanım çok önemli bir konu, hemen bitiriyorum.

BAŞKAN – Sayın Hocam, buyurun, peki, açalım mikrofonu.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Devamla) – Çok özür diliyorum Başkanım, düzeltiyorum.

Van depremi, arkadaşlar, 2011 yılında... Bakın hemen yıkıntının yanında bir çadır ve ne yazık ki bu bir toplanma alanı ve insanların barınmasını gerektiren bir yer değil. Bu ne kuyruğu arkadaşlar sizce? Bu kuyruk deprem sonrası tuvalet kuyruğu arkadaşlar. Yani insanların doğal ihtiyaçlarını giderebilecekleri, duş alabilecekleri bir nevi açık barınma alanlarının oluşturulması gerekiyor. İstanbul gibi 17 milyon nüfuslu bir yerde 10 binin üzerinde toplanma alanı olduğu söyleniyor ama 77 olduğu ifade edildi. Bunların da sağlıklı bir yapıya kavuşturulması gerekiyor.

GSM operatörlerinin, trafiğin, ulaşımın depreme dayanıklı hâle getirilmesi gerekiyor. AFAD'ın esas işlevini yerine getirmesi gerekiyor. Deprem öncesinde, deprem esnasında ve deprem sonrasında düzenli olarak çalışmaya, düzenli olarak kurtarmaya, önleme ve gelecekte de barınmaya dönük çalışmaların yapılması gerekiyor. Deprem öldürmez, kötü yönetim öldürür diyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın İlyas Şeker, buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA İLYAS ŞEKER (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; İYİ PARTİ Grubumuzun depremle ilgili, depremin araştırılmasıyla ilgili vermiş olduğu önerge üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yeni yasama dönemimizin de ülkemize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Sözlerime başlarken öncelikle benden önceki konuşmacı arkadaşların da bahsettiği imar barışı üzerinde bir küçük söz söylemek istiyorum. İmar barışı, arkadaşlar, Türkiye'nin bir gerçeği -hiçbir parti ayrımı yapmaksızın- belediyelerden gelen arkadaşlarımız bilirler, her belediyede mutlaka encümünde karar alınmış binlerce yıkımı gerektiren binalar vardır ama hiçbir de yıkılamamıştır -hiçbir parti ayrımı yapmaksızın- ve bu binalar elektrik, su ve doğal gaz bağlama konusunda da ciddi sıkıntılar yaşamaktadır. İmar barışının çıkarılış amacı, tamamıyla bu binalara elektrik, su, doğal gaz verilmesiyle ilgilidir; bunun dışında başka hiçbir hak tanımıyor. Tabii, bunlar aynı zamanda kentsel dönüşüme de tabidir ve yıkıldıkları zaman da mevcut imar durumlarına göre de inşaat yapmak zorundalar.

Bunun dışında, özellikle toplanma alanlarıyla ilgili bir konuyu da gündeme getirmek istiyorum. Arkadaşlarımız bahsettiler, 1999 depreminin hemen akabinde valilik belediyelere yazmış olduğu yazıda "İstanbul için kaç tane deprem ve toplanma alanımız var?" diye sormuş ve o günkü belediyeler de maalesef mülkiyetini incelemeyen, geçmişine bakmadan, imarına bakmadan "470 tane" diye ifade etmişler. Ancak bu 470'in büyük bir çoğunluğu tamamıyla özel mülkiyete konu ve imara da açık olan alanlar. Onun için buralar daha sonradan imarla yapılaşmışlar ve bunlar maalesef o gün doğru bilgiler değildi. Bugün AFAD'ın bu anlamda yapmış olduğu çalışmayla 2.864 tane İstanbul'da toplanma alanı var ve 2 binin üzerinde de barınma alanı mevcuttur.

Tabii, bununla birlikte depremle ilgili olarak gerçekten büyük çalışmalar yapıldı. 2012'den bu yana kadar yaklaşık 3,7 milyar TL kira yardımı ve kentsel dönüşümle ilgili destekler verildi.

Yine, Afet Riski Altındaki Alanların Dönüşümü Hakkında Yasa kapsamında ülke genelinde 53 ilimizde 12 bin hektarın üzerinde ve yaklaşık 240 adet riskli alan ilan edildi, 43 ilimizde yaklaşık 46 bin hektar revizyon yapı alanı olarak ilan edildi. Bununla birlikte 30 belediyemizde 152 noktada 16,6 hektarlık bir alanda kentsel dönüşüm gerçekleştirildi.

Yine, bununla birlikte özellikle Türkiye genelinde 614.248 kaçınılmaz birimi bulunan 192.452 adet yapı hakkında riskli

yapı tespiti yapılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şeker, tamamlayın sözlerinizi lütfen.

İLYAS ŞEKER (Devamla) – 489.870 adet bağımsız birimde bulunan 157 adet yapı da yıkılmıştır.

Bununla birlikte, yine bölgede özellikle kentsel dönüşümle birlikte altyapıyla ilgili de ciddi yapılanmalar yapılmıştır. Arkadaşlarımız “Paralar yollara gitti.” diyorlar ama hatırlayın, 1999 depreminde otoyol üzerindeki viyadükte meydana gelen, köprüde meydana gelen bir kazadan dolayı İstanbul ve Kocaeli arasında trafik kesilmişti. Bu dönem içerisinde tüm viyadükler, otoyollar ve diğer yollar olmak üzere, viyadüklerin tamamı güçlendirilmiş, köprülerin tamamı güçlendirilmiş ve resmî kurumların, okulların büyük bir çoğunluğunun, yüzde 90’lar seviyesine varan bir çoğunluğunun da güçlendirmeleri yapılmıştır.

Tabii -burada, daha önce bilim adamlarının da yapmış olduğu çalışmalarda- 1999 depreminde depremde dolayı sadece 1 kişi ölmüş, 18 binin üzerindeki insanımız maalesef sağlıksız binalardan dolayı hayatını kaybetmiştir. Onun için kentsel dönüşümü önemsiyoruz. Kentsel dönüşüm, aynı zamanda bir koruyucu hekimlik görevi görmektedir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İLYAS ŞEKER (Devamla) – ...bölgede hatalı ve eksik olan, sıkıntılı olan bölgelerin tespit edilip yenilenmesini sağlamaktadır. Bu konuda Hükümetimiz ve ilgili bakanlar gerekli çalışmaları yapmaktadır, yapmaya devam etmektedir.

Bu vesileyle ben tekrar hepinize teşekkür ediyor, saygılarımı sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

İYİ PARTİ Grubunun önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağız ve oylarınıza sunacağız.

2.- HDP Grubunun, Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki ve 19 milletvekilinin, üç büyükşehir belediye başkanlığına kayyum atanmasının sebep ve sonuçlarının araştırılması amacıyla 11/9/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/1785) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Ekim 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 2/10/2019 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereği Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Fatma Kurtulan

Mersin

Grup Başkan Vekili

Öneri:

10 Eylül 2019 tarihinde Batman Milletvekili Sayın Mehmet Ruştı Tiryaki ve arkadaşları tarafından verilen 3580 sıra numaralı “Kayyum atamalarıyla yerinden yönetim ilkesinin işlevsiz hale getirilmeye çalışılmasının yaratacağı sorunların tespit edilmesi amacıyla” Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis Araştırma Önergesi’nin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 02/10/2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Mehmet Ruştı Tiryaki.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; belediye başkanlarının görevleri başında kalmalarında herhangi bir yasal engel olmadığı hâlde, iktidarın keyfî ve yaygın bir uygulaması hâline gelen kayyum görevlendirmesi hakkında bir araştırma komisyonu kurulması önerimiz üzerine söz almış bulunuyorum, hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Öncelikle yeni yasama yılının da ülkemiz ve halklarımıza barış, huzur, hoşgörü ve kardeşlik getirmesini umuyorum. Sözlerime Hazreti Ali’ye atfedilen bir sözle başlamak isterim: “Önce hakkı öğren, sonra haklının kim olduğunu öğreneceksin.” Evet, önce hakkı öğrenmeliyiz. Çünkü ülkemizde birkaç cılız ses dışında bağımsız bir medya yok. Farklı bir görüşü gündeme getiren her kim olursa ertesi gün kendisini kapının önünde buluyor. Tek kelimeyle iktidarın propaganda aygıtına dönüşmüş bir medya var, bir havuz medyası var. Her gece neredeyse her televizyon kanalında Halkların Demokratik Partisi tartışılıyor, Halkların Demokratik Partisine yönelik eleştiriler dile getiriliyor fakat bu programların hiçbirisine Halkların Demokratik Partisini temsil edecek bir kişi çağırılmıyor. Üstelik daha dramatik olanı, cevap hakkımızı kullanmak için yaptığımız aramalara da bu televizyon kanallarının hiçbirisi yanıt vermiyor, cevap hakkımızı da kullanamıyoruz.

Bunları niye anlatıyorum? İçişleri Bakanlığı Diyarbakır, Mardin ve Van Büyükşehir Belediye Başkanlıklarına kayyum görevlendirdiği ve arkadaşlarımızı görevden aldığı anda biz buna karşı düşüncelerimizi yeterince gündeme getiremedik. Ben buradan bu iddialara kısaca, özce yanıt vermeye çalışacağım.

Ne diyordu İçişleri Bakanlığı? “Silahlı terör örgütü kurma ve yönetme, silahlı terör örgütü üyesi olma, terör örgütü propagandası yapma ve suç, suçluyu övme suçlarından haklarında soruşturma veya kovuşturma yürütülenleri aday gösterdiniz.” Peki, hangi suçtan olursa olsun, bir kimse hakkında soruşturma yürütülmesi veya o kişi hakkında kovuşturmaya başlanması bu kişinin adaylığı önünde engel midir? Elbette değildir. Neden? Çünkü kimlerin belediye başkanlığına, milletvekilliğine veya meclis üyeliklerine aday olabilecekleri veya aday olamayacakları Anayasa’nın 67 ve 76’ncı maddeleri, 2972 sayılı Kanun’un 9’uncu maddesi, 2839 sayılı Yasa’nın 11’inci maddesi ve YSK genelgelerinde açıkça sıralanır ve bunların içerisinde “bir kimse hakkında soruşturmaya başlanması veya kovuşturma yürütülmesi” yoktur. Bu nedenle arkadaşlarımız adaylık başvurusu yaptığında herhangi bir engel görülmemiştir. Bugün İçişleri Bakanlığının yaptığı gibi, bunun aksini yaparsanız ne olur biliyor musunuz? Yasama yetkisini gasbetmiş olursunuz. Neden? Çünkü yasada tadadi olarak tek tek sayılmıştır, siz bunun üzerine yeni bir adaylık koşulu ekleyemezsiniz.

Ayrıca, adaylık başvurusunu inceleyen Yüksek Seçim Kurulu ve seçim kurullarıyla ilgili birkaç şey söyleyeyim. Bakın, Türkiye’deki bütün seçim kurullarının başında hâkim vardır. İlçe seçim kurulunun 7 üyesinin başında o ilçenin en kıdemli hâkimi, il seçim kurulunda o ildeki en kıdemli 3 hâkim, Yüksek Seçim Kurulunda da 6’sı Yargıtaydan 5’i Danıştaydan gelmiş 11 hâkim görev yapar yani yargı yetkisiyle donatılmıştır. Bu nedenle seçim kurullarının kararına karşı herhangi bir organa başvuramazsınız, verdikleri kararlar kesindir. Dolayısıyla, Yüksek Seçim Kurulunun “Seçime girebilir.” dediği bir kimseye İçişleri Bakanlığı olarak “Bu beni ilgilendirmez, Anayasa’yı da yasaları da Yüksek Seçim Kurulu kararlarını da uygulamıyorum.” dersiniz ne yapmış olursunuz biliyor musunuz? Bırakın hukuk devleti olmayı, kanun devleti bile olamamış olursunuz.

Yine, birkaç şeyi kısaca söyleyeceğim, iki üç madde, zamanım çok kısa. Ne dedi İçişleri Bakanlığı? “Eş başkanlık sistemini uyguluyorsunuz.” dedi. Evet, eş başkanlık sistemini uyguluyoruz, uygulamaya devam edeceğiz. Bunu her gün

halklarımıza, bütün seçmenlerimize anlatıyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RUŞTU TIRYAKİ (Devamla) – Sayın Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi lütfen.

MEHMET RUŞTU TIRYAKİ (Devamla) – Burada önemli olan iki şey var: Biz sokakta dolaşan bir kimseyi belediyenin başına eş başkan yapmadık, halkın oylarıyla gelmemiş bir kimseyi eş başkan yapmadık. Biz kentlerimizi kadınlar ve erkeklerle birlikte yöneteceğiz dedik, bu yüzden eş başkanlığı savunuyoruz. İl seçim kuruluna başvurduğumuzda verdiğimiz listenin başında yer alan kişi eş başkanlarımızdır. Bu konuda yürüttüğümüz mücadeleden bir parça sonuç aldık. Biz eş başkanlıkla yönetilen bir partiyiz, dolayısıyla bu konudaki mücadelemiz bir parça olsun başarıya ulaşmış gözüküyor. Emin olun, belediyelerde de bu konuda yasal değişiklik yapılması için mücadelemizi sürdüreceğiz.

Yine, İçişleri Bakanlığı çok önemli bir şey söylüyor, diyor ki: “Örgüt üyelerinin yakınlarını belediyelere aldınız, ayrıca şehit yakınlarını işten çıkardınız.” Ben size söylüyorum, “örgüt yöneticisi” dediğiniz, ayrıca “darbenin başındaki kişi” dediğiniz bir kimsenin kardeşini büyükelçi yaptınız mı yapmadınız mı? Eğer bir örgüt üyesinin yakını bir yönetici oldu, kamu görevlisi olarak atandı diye kayyum atanacaksa Hükûmetinizin başına da kayyum atanabilir mi sırf bu nedenle? Elbette atanamaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RUŞTU TIRYAKİ (Devamla) - Başkanım, bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Kayıtlara giriyor zaten.

MEHMET RUŞTU TIRYAKİ (Devamla) – Bize İçişleri Bakanlığı dedi ki: “Siz şehit yakınlarını işten çıkarıyorsunuz.” Bütün belediye başkanlarına sorduk gerçekten herhangi bir şehit yakını var mı işten çıkarılan diye. Bakın, gidin, sorun, araştırın; size tek tek isim versinler. Tek bir kişi işten çıkarıldı, o da bir geçici köy korucusunun yakını. Onun da işten çıkarılmasını isteyen Emniyet müdürlüğüydü, suçüstü hâlinde yakalanmıştı. Dolayısıyla, şehit yakını işten çıkaran da belediyemiz değil, Emniyet müdürlüğü. Bunların hepsi yalan. Biz bunu sokakta, her yerde anlatmaya devam edeceğiz kayyum siyasetiniz sona erene kadar.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tiryaki.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Özgür Özel, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

31 Mart 2019 yerel seçimlerinden sonra Adalet ve Kalkınma Partisi kendi varlığını tartışmaya açan, millettten aldığı desteği tartışmaya açan ve artık demokrasi anlayışını sorgulatmak bir yana, demokrasiyi bir araç olarak gördüğünü, girdiği seçimleri eğer kendi kazanıyorsa millî iradeyi yüceltip başkaları kazandığında onu hiçe saydığını hepimizin gözlerinin önüne serdi.

31 Martta İstanbul ve Ankara'yı Cumhuriyet Halk Partili belediye başkanlarının kazanacağı anlaşıncı en üst ağızdan günde 5-6 kez canlı yayınlarda kayyum iması yapıldı ama 31 Mart seçimlerinde Ekrem İmamoğlu seçimleri 13 bin, 14 bin farkla kazanınca seçimleri yeniletmeye kalkıp “23 Haziranda Osmanlı tokadı vuracağız.” diye bekleyenler halktan demokrasi tokadını yediler. Halk dedi ki: “Sen gücünü benden alıyorsan benim kararlarım işine gelmediğinde bana karşı diklenmeyeceksin.”

O seçim iptali ne kadar yanlışsa Halkların Demokratik Partisinden halkın oylarıyla, hem de yüksek oy oranlarıyla seçilmiş olan 3 büyükşehir belediye başkanının -ki ikisi bu dönem milletvekiliydi, birisi de yıllarca bu Meclise hizmet etmiş bir milletvekiliydi, görev yapmış milletvekiliydi- belediye başkanlıkları görevinden alınması da o kadar yanlıştır. Amasız ve fakatsız kınıyoruz.

Devlet elinizde, her şey elinizde. Gidiyorlar, başvuruyorlar ve diyorlar ki: “Biz belediye başkanı adayı olabilir miyiz?” Adliyeden kâğıdı alıyorlar, aday olmalarında bir engel yok. Millet onları seçiyor, sizi seçmiyor, daha sonra onları görevden alıp yerine kayyum atıyorsunuz. Bunu daha önce yaptınız OHAL döneminde, millet sizi takdir etmedi, millet sizi cezalandırdı, kayyumlarınızın istisnai bir örnek dışında başarı elde eden olmadı. Zaten niyetin ne kadar kötü olduğu nereden belli? Eğer bu kişiler belediye başkanlığı görevi yapamayacak bir durumda olsalar onların başvurularını kabul etmezsiniz, milletvekilliklerini düşürmezsiniz. Âdeta bir kumpas siyaseti yapıldı. Niyetin kötü olduğu nereden belli? 6-7 belediye başkanı belediye seçimini kazanmış, mazbatayı birinciye değil, ikinciye verdiniz. Bu nasıl bir mantık? “Koşu yarışında ikinciye geçen kaçınıcı olur?” diye bir soru var, fıkra gibi. Herkes diyor ki buna: “AK PARTİ'nin şeyine göre birinci olur.” İkinciye geçen ikinci olur. Birinci olabilmemiz için birinciye geçmeniz lazım koşu yarışında ve birinciye geçmediğiniz hâlde, çeşitli sebeplerden “Mazbatayı bize verin, mazbatayı bize verin.”

Türkiye Cumhuriyeti...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Dünya siyaset tarihinde görülmemiş bir iş, nasıl savunulur bilinmez, Ahmet Türk'e kayyum atamadan önce de seçim kuruluna “O çok yaşlı, görevi yapamaz. Yetkiyi, mazbatayı bizim adayımıza verin.” diye başvurduunuz.

Arkadaşlar, AK PARTİ Grubu, geçmişte bir şiir okudu diye cezalandırılan ve görevinden alınan belediye başkanının hikâyesinin peşinden yürüyen, onu anlatan insanlar “erdemliler hareketi” diye ortaya çıkan partinin mensupları; bunu akla, vicdana sığdırabiliyor musunuz? Burası bir Parlamento, burası demokrasi. Ona göre, buna göre tartışmazsınız; her birimizin aldığı oy, herkesin aldığı oy sizin aldığınız oy kadar değerli. Anayasa der ki: “Milletvekilleri bir bölgeden seçilirler, bir partiden seçilirler ama hepsi birden bütün milleti temsil ederler.” Buna isyan etmek, buna karşı çıkmak millete kafa tutmak demektir, millî iradeye kafa tutmak. Bir iktidar partisi kendi varlık sebebini tartışmaya açarsa işte o zaman her türlü musibeti bu demokrasinin başına çağırır; bunu yapmamak lazım, demokrasiye sarılmak lazım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Müsaade ederseniz on saniyede toparlayayım.

BAŞKAN – Giriyor zaten kayıtlara.

Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Peki, o zaman bir... Takdir benimse dakikalarca da girer kayıtlara, hani, ben takdir sizde kalsın diyorum.

BAŞKAN – Buyurunuz.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Şimdi, şunu açıkça söylüyoruz Cumhuriyet Halk Partisi olarak: Belediye başkanını seçildiği partiye göre, milletvekilini seçildiği partiye göre ayırmaya başlarsanız artık karşı karşıya kaldığınız durum kendi varlığınızı inkârdir. Bu gece başınızı yastığa koymadan önce şöyle düşünün; 1994'lerde, 1999'larda siz belediye başkanı seçtirdiniz, dedi ki birileri: “Kardeşim, AK PARTİ'li belediye başkanları -örneğin- irticaya destek veriyorlardır, onları görevden aldık, kayyum atadık.” Ne hissediyorsanız, sizin belediye başkanlarınıza oy verenler, örneğin belediye başkanınız irticai faaliyetleri olan bir vakfa destek olduğu iddiasıyla hakkında soruşturulmayıp, kovuşturulmayıp görevinden alınsa sizin seçmeniniz ne hissederse -o günlerde her biriniz Recep Tayyip Erdoğan'ın seçmeniydiniz- ne hissederseniz bugün bu belediye başkanlarına oy veren seçmenler bunu

hissediyor ve bu yüzden eriyorsunuz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Devamla) – Meşruiyet zeminini kaybettiniz, bir buz gibi eriyorsunuz.

Teşekkür ederim. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Hilmi Dülger...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Dülger, bir dakikanızı rica edeyim.

Buyurun Sayın Muş, bir söz talebiniz mi var?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Evet, söz talebimiz var.

BAŞKAN – Açalım mikrofonunu Sayın Muş'un.

Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, hatip...

BAŞKAN – Açıldı mikrofonunuz Sayın Muş.

Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Şöyle: AK PARTİ Grubuna dönerek...

BAŞKAN – Hayır, oradan konuşursanız ben de daha rahat duyurum.

Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Duymuyor musunuz, ağır duyuyorsunuz biraz herhâlde?

BAŞKAN – Şimdi daha iyi duyuyorum.

Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Peki.

Sayın Başkan, hatip AK PARTİ Grubuna dönerek, 1994'ten örnekler vererek bizim adaletsiz bir uygulama başlattığımızı, adaletsizlikler yaptığımızı ve 1994'te seçilen Cumhurbaşkanımızın karşı karşıya kaldığı durumu bugünkü kayyumlarla mukayese ederek bizim adaletsiz uygulamalara tevessül ettiğimizi ve millî iradeyi yok saydığımızı ifade etmiştir ve partimize -ismimizi vererek- sataşmada bulunmuştur. Burada cevap hakkımız doğmuştur, İç Tüzük'e göre bu hakkımızı kullanmak istiyoruz.

BAŞKAN – Kürsüden?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Evet.

BAŞKAN – Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in HDP grup önerisi üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Şunu bir kere ifade etmek isterim: Millet'in verdiği her karara sonuna kadar saygılıyız, sonuna kadar da saygı göstermeye devam edeceğiz.

HABİP EKSİK (İğdir) – Görüyoruz, görüyoruz.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Biz, millet bir karar verdiği zaman “ne verdiğini bilmeyen” “göbeğini kaşıyan adam” “aklı çalışmayan makarnacı” diye suçlamadık, suçlamayacağız da, böyle bir haddimizin olmadığını biliyoruz. Millet'in verdiği her karar başımızın üstündedir.

İstanbul'la alakalı hangi kararı verirse versin, seçim yenilenmiştir, gerekçelerimizi ortaya koymuşuzdur, Yüksek Seçim Kurulu yenileme kararı vermiştir, netice neyse razı olmuşuzdur. Bu, bizim millî iradeye olan saygımızdandır.

Şimdi, gelelim, efendim “Sizin hakkınızda hiç soruşturma, kovuşturma yok; işte, bir vakfa yardım ettiniz, görevden alsa ne olur?”

Değerli arkadaşlar, buradaki 3 belediye başkanıyla alakalı haklarında hem soruşturmalar var hem kovuşturmalar vardır.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Görevleriyle ilgili değil.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Seçim yeterliliği ayrı bir şey, seçildikten sonra kamu görevini ifa etmek ayrı bir şey. Eğer biraz zahmet etseydiniz, buralarla alakalı dosyalara bakmış olsaydınız hem soruşturma dosyalarını hem de kovuşturma dosyalarını görürdünüz. Bizim burada hiçbir tereddüdümüz olmadığı için rahat bir şekilde bunu kamuoyuna izah edebiliriz. Bunun takdirini millet Türkiye'de yapacaktır.

Hani, sürekli kamuoyu yoklamalarından bahsediyorsunuz ya sisteme destek şu kadar, sisteme... Peki, bu kayyum işlemiyle alakalı da kamuoyu yoklamalarına baktınız mı? Millet'in ne dediğine baktınız mı, ne söylediğine baktınız mı?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Seçimin yenilenmesine kamuoyu yoklamaları ne diyor?

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Demokrasiye bak sen, demokrasiye.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Değerli arkadaşlar, burada, eğer buranın imkânları...

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Demokrasiye bakacaksın.

MEHMET MUŞ (Devamla) - ... buranın mali kaynakları farklı amaçlar için kullanılıyorsa, vatandaşa hizmet için değil de orada örgüte yardımda kullanılıyorsa -kusura bakmayın- biz buna kesinlikle müsaade etmeyeceğiz.

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Biz de müsaade etmeyeceğiz, biz de.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Bundan sonra da müsaade edilmeyecek. Seçilmiş olmak, hukuk kuralları içerisinde hareket etmeyi gerektirir. Seçilmiş olmak, milleti canından bezdiren örgüte yardım yapmayı gerektirmez, size böyle bir hak vermez.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Milleti canından bezdiren sizsiniz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Kayyumların ne yaptığı ortada.

HABİP EKSİK (İğdir) – Van halkının, Diyarbakır halkının, Mardin halkının yüzüne bakamazsınız, yüzüne.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Arkadaşlar, biraz sakın lütfen.

HABİP EKSİK (İğdir) – Yüzüne bakamazsınız. Seçtiği insanlara saygı duyacaksınız.

BAŞKAN - Arkadaşlar, biraz sakın lütfen.

Bakın, Sayın Grup Başkan Vekili söz istiyor.

Buyurun Sayın Kurtulan, bir sataşma yok da yerinizden mi söz istiyorsunuz?

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sataşma var Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ne dediler sataştılar, ben duymadım.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Örgüte para aktardığımıza, belediye başkanlarıyla ilgili soruşturma olduğuna, görevlerine dair...

BAŞKAN – Partinizle ilgili değil canım, kayyum atanan belediyelerle ilgili öyle bir ifade kullandı.

MENSUR IŞIK (Muş) - Daha ne diyecek?

FATMA KURTULAN (Mersin) – Onlar bizim belediyelerimiz Başkan, ne demek yani?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Yani nasıl böyle diyebiliyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Dalga mı geçiyorsun?

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, görevde yenisiniz ama bu işlerde acemi değilsiniz, lütfen yani.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kurtulan.

2.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

FATMA KURTULAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kayyumların araştırılmasına dair önergemize AKP Grup Başkan Vekilinin verdiği yanıt üzerine söz aldım.

AKP Grup Başkan Vekili diyor ki, bu üç belediye başkanının örgüte para aktardıklarını... Ki daha önce zaten İçişleri Bakanının böyle bir ithamı vardı, oradan devam ediyor. Zaten genel olarak işleyişte birileri bir strateji ortaya koyuyor, İçişleri Bakanı Süleyman Soylu hayata geçiriyor, burası da meşrulaştırıyor. Şu an bu icra oluyor yine tekrar burada. Anayasa 127/4 ve Belediyeler Kanunu diyor ki arkadaşlar: "Göreve geldikten sonra görevleriyle ilgili bir işlem, bir soruşturma, kovuşturma varsa bunlar geçici olarak görevden alınır, iki ay sonra, iki ay süreyle de bunlar incelenir." Bu arkadaşlarımızın bahsettiğiniz görev ve soruşturmaları milletvekilliği sürecine dairdir. Hiçbirinin belediye başkanı olduktan sonra... Bu bahsettiğiniz bir iddia. Savcıların bir iddianamesi söz konusu değil.

Yine söylenmiş ki bizim belediye başkanlarının keyfine göre daire başkanlarını, genel sekreterleri değiştirdiğine dair... Yine ilgili yasa, 5393 sayılı Belediyeler Yasası der ki: "Belediye başkanı, daire başkanlarının ve genel sekreterlerinin yerlerini değiştirme, görevden alma, her türlü tasarrufa tam yetkili kişidir." Ona istinaden bunu da reddettiğimizi, bu konuda da doğru söylemediğinizi, kanuna aykırı davrandığınızı bir kez daha söylemek isteriz.

Belediyeler arasında ayrımcılık yaptığı iddiası var, ilçe belediyeleri arasında da; Edremit, Gürpınar belediyeleri sizin kimisini gasbettiğiniz, kimisi de aldığınız belediyelerdir, Gevaş ilçesi yöne öyledir. Bizzat Van Belediye Başkanının oraya yaptığı hizmetler vardır. Dolayısıyla şu an yine tekrar yaptığınız hırsızlığı, yalan dolanı örtbas etme girişimi içerisindeyiz. (HDP sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, Sayın Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Sayın Grup Başkan Vekili konuşması sırasında, grubumuzun seçmene -tekrar etmek üzücü ama- "bidon kafa" veya "makarnayı alan adam" gibi ifadeler kullandığını iddia etti.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – CHP'nin ismi geçti mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu ağır bir ithamdır, İç Tüzük 69'a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

3.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, biraz önce Sayın Grup Başkan Vekili grubumuza döndü, dedi ki: "Biz sizin gibi kaybettiğimiz seçimden sonra seçmene..." dedi ve birtakım hakaretler söyledi. O ifadelerin hiçbirisi Cumhuriyet Halk Partisi üyesi ya da Cumhuriyet Halk Partisini temsile yetkin kişiler tarafından kullanılmış ifadeler değil. Seçmene böyle bir ifade nerede kullanılıyorsa da karşısında olduğumuzu açıkça ifade etmem lazım ama Sayın Muş, size şunu sorarlar: Mesela diyorsunuz ya "soruşturma, kovuşturma." 1 Nisanda soruşturma açılmış 16 Nisanda göreve başlayanlara, siz buradan "soruşturma" diyorsunuz. Siz de biliyorsunuz "göreviyle ilgili" ifadesi olduğunu ama onu yutuyorsunuz ve siz de biliyorsunuz ki seçmene verdiği karardan dolayı, Cumhuriyet Halk Partisi on yedi yıldır dönüp kendi içinde muhasebesini yapmış, önündeki seçimlere hazırlanmıştır.

Siz ne yaptınız? Bir kerecik seçim kaybettiniz kendi ifadenizle -hep siz kazanıyordunuz ya- 31 Martta seçimi kaybettiniz, ne yaptınız? Kabullenemediniz. YSK'ye baskı yaptınız, hatta İstanbul seçiminin kaybından sorumlu olan bir sayın grup başkan vekili, bir bakan, bir eski bakan partide sorgulandı ve bu kayıp üstümüze kalmasın diye ısrarla o seçimlerin tekrarına partinizin yöneticilerini, Genel Başkanını ikna ettiniz. Bunu bilmeyen mi var? Ben mi söylüyorum ilk kez?

Sayın Muş, İstanbul'un ilk seçiminin kaybından sorumlu tutulan 3 kişinin daha sonra bu seçimi tekrar ettirip 850 binlik farkla partisine tarihî bir hezimet yaşatmasıyla, benim gözümün içine bakamadığınız gibi milletin de gözünün içine bakamaz hâle geldiniz ve hepimiz biliyoruz ki siz millete kafa tuttunuz "Kararını kabul etmiyoruz." dediniz. Bir daha düşün, Ekrem İmamoğlu'nu seçmiş olamazsın." dediniz. Millet "Bana kafa tutuyorsan, millî iradeyi kirli iradeye dönüştürmeye çalışıyorsan bunun hesabını sen vereceksin." dedi ve işte, 23 Haziran günü böyle başınızı önünüze eğmek durumunda kaldınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

ÖZGÜR ÖZEL (Devamlı) – Sonucunu kabul etmediğiniz seçimin -806 binlik farkı görünce- yediyi yirmi geçe sonuçlarını kabul etmek durumunda kaldınız.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ettim Sayın Özel.

Sayın Muş, buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, şimdi, konu şu: Şurada bir şeyi ifade etmek isterim. Millet hangi kararı veriyorsa -az önce ifade ettim- saygı göstereceğimizi, seçimden önce de, sonuç ne olursa olsun kabul edeceğimizi ifade ettim.

BAŞKAN – Şöyle: Sataşma yok. Ben size yerinizden bir dakika süre vereyim de kayıtlara geçsin.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, pek kısa bir söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Şimdi, biz, bakın, daha bugün, daha bugün ya, grup toplantısında... Sayın Özel grup toplantısını yönetiyordu. Şimdi, Genel Başkanları bir meseleden bahsediyor, tablolar falan gösteriyor. Orada diyor ki: "Benim

kızgınlığım saraya değil, benim kızgınlığım ona oy verenlere. İnsan biraz aklını kullanır.” Yani seçmene, bize oy verenlere “akılsız” diyor. “Aklını kullanır...”

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Akılsız olsa aklını kullanabilir mi?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Niye? Niye? AK PARTİ’ye oy verenlere “Aklını kullan...” diyor. Şimdi, ya, bu; yaklaşımınız bu, yaklaşımınız bu. Bugün ya! Bugün, bugün! (AK PARTİ ve CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Arkadaşlar, teşekkür ediyorum.

Sayın Muş, teşekkür ediyorum.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – “Benim kızgınlığım saraya değil, benim kızgınlığım ona oy verenlere. İnsan biraz aklını kullanır.” Yani bize oy verince akılsız mı oluyor?

ENGİN ALTAY (İstanbul) – Ne münasebet?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne münasebet?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Çıkın özür dileyin. Seçmene bu söylenir mi ya?

MEHMET RUŞTU TIRYAKİ (Batman) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Tiryaki, zaten Grup Başkan Vekili Sayın Kurtulan gereken cevabı verdi. Sayın Özel de zaten benzer şekilde cevabı verdi.

Teşekkür ediyorum.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki ve 19 milletvekilinin, üç büyükşehir belediye başkanlığına kayyum atanmasının sebep ve sonuçlarının araştırılması amacıyla 11/9/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/1785) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Ekim 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Hilmi Dülger.

Buyurun Sayın Dülger. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Sayın Dülger, lütfen yeni bir sataşmaya yol açmayacak şekilde...

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Kilis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 31 Mart 2019 mahallî idareler seçimleri ile Diyarbakır, Mardin ve Van Büyükşehir Belediye Başkanlıklarına kayyum atanmasıyla ilgili verilen HDP grup önerisi aleyhinde AK PARTİ Grubum adına söz almış bulunuyorum. Gazi Meclisi saygıyla selamlıyor, bu arada yeni yasama dönemimizin hayırlara vesile olmasını niyaz ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın başlangıcında millet iradesinin mutlak üstünlüğü, egemenliğin kayıtsız şartsız Türk milletine ait olduğu ve bunu millet adına kullanmaya yetkili kılınan hiçbir kişi ve kuruluşun bu Anayasa’da gösterilen hürriyetçi demokrasi ve bunun icaplarıyla belirlenmiş hukuk düzeni dışına çıkmayacağı; yine, hiçbir faaliyetin Türk millî menfaatlerinin, Türk varlığının devleti ve ülkesiyle bölünmezliği esasının karşısında korunma göremeyeceği belirtilmiş ve bu ilkeleri de tüm kurum ve kurumlarıyla uygulayan, millî iradeyi her şeyin üzerinde gören, adına da demokrasi denilen bir yönetim biçimine sahip olduğu tüm dünyaya ilan edilmiş bir gerçektir.

Yine biliyoruz ki sözleşmenin taraflarından birisi sözleşmenin şartlarına uymazsa diğerinin de sözleşmeye uymama hakkının doğduğu gerçeği hukukun ilkelerinden birisi olarak karşımıza çıkmaktadır. Buna göre, millî iradeye teslim edilen yetkilerin terör örgütlerine peşkeş çekilmesi yönetim yetkisini eline geçirenlerin bu sözleşmeye uymadıklarını da ortaya koymaktadır. İşte bundan dolayıdır ki milleti temsil görevini yerine getirme kabiliyetini kaybetmiş belediyelere, yetkisini Gazi Meclisin kabul ettiği yasalardan alan İçişleri Bakanlığımız tarafından, Anayasa’nın 127’nci, Belediye Kanunu’nun 45 ve 47’nci maddelerine göre sahip olduğu yasal yetkiler kullanılarak soruşturma bitinceye kadar görevden el çektirilmiş, yerine de geçici olarak kayyum belediye başkanları atanmıştır. Getirilen eleştirilerde uygulamanın siyasi olduğu söylenmektedir. Eğer siyasi olsaydı aynı siyasi parti çatısı altında bugün faaliyetlerine devam eden 72 belediyenin de görevden el çektirilmesi gerekirdi.

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Onu da yapacaksınız da yüreğiniz yetmez.

HABİP EKSİK (İğdir) – Önceki dönem yaptınız zaten.

MUSTAFA HİLMİ DÜLGER (Devamla) – Dolayısıyla bu konuda siyasi değil, bir hukuki gereklilik ortaya çıkmaktadır. İşte, bundan dolayı bugün ortaya çıkan bu işlemler aynı zamanda elli yıla yakın bir süreden beri terörle mücadele eden Türkiye’nin karşısına bir güvenlik meselesi olarak çıkmaktadır. Dolayısıyla, bu belediyeler teröre ve teröristlere yardım ettikleri, yataklık ettikleri sürece demokrasi ve hukuk içerisinde gereken yapılacaktır diyoruz.

İşte bundan dolayı, sözlerime son verirken, HDP Grubunun vermiş olduğu bu önergeye katılmadığımızı ve aleyhte oy vereceğimizi belirtiyor, Gazi Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, tekrar söz doğdu.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kurtulan.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, millî iradeye teslim edilen yetkiyi terör örgütüne peşkeş çekme olarak bizi itham etti. “Hukuki bir zorunluluktur.” dedi o hatip. Ve onlar teröre destek verdiği sürece bunların yapılacağına dair...

BAŞKAN – Sayın Kurtulan, buyurun lütfen.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Grubumuz adına Sayın Tiryaki konuşacak.

BAŞKAN – Sayın Tiryaki, buyurun.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki’nin, Kilis Milletvekili Mustafa Hilmi Dülger’in HDP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET RUŞTU TIRYAKİ (Batman) – Çok teşekkür ediyorum Başkan.

Bu son söylenenlerin tamamı yalan. Bizim arkadaşlarımız hakkında, 3 belediye başkanımız hakkında, örgüte yardım ve yataklık ettiklerine, belediye olanaklarını örgüte aktardıklarına dair tek bir tane suçlama yok. Bu hem yalan hem de büyük bir iftira. Bunu kanıtlamak zorundasınız, yoksa size müfteri diyeceğiz.

İkincisi: “Haklarında soruşturma var.” diyorsunuz. Evet, ben size bunu anlattım zaten. Haklarındaki soruşturmaların tamamı 31 Mart tarihinden öncesine ait. Dolayısıyla yeni bir soruşturma başlatılmış değil ve bu soruşturmalar belediye başkanı adayı olmanın önünde engel değil. Kim belediyenin paralarını peşkeş çekiyor biliyor musunuz? Bu belediyenin paralarını peşkeş çekenler sizin kayyum olarak görevlendirdiğiniz kişilerdir, bunu herkes biliyor. Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı olarak görevlendirdiğiniz kayyum ne yapmıştı Diyarbakır’a? Koca, saray yavrusu bir oda yapmıştı değil mi? Fayanslarla, altın varaklarla

süslü banyolar, hamamlar, bilmem şunlar bunlar yapmıştı. Nereye? Belediye Başkanının odasına. İşte, hırsızlık varsa budur, her zaman bunu söylüyoruz.

Ahmet Türk anlattı belediyenin paralarını nasıl peşkeş çektiğini. 16 tane masası olan, 64 kişinin kalabileceği bir lokantaya, kayyum olarak görevlendirdiğiniz kişi bir günde 4 bin kişilik yemek faturası kesmiş, 4 bin kişilik. Gelen her bakanınız için Mardin'e 50 bin liralık, 60 bin liralık, 100 bin liralık, 150 bin liralık araç kiralamış, yemekler vermiş, bütün masraflarını karşılamış. Cumhurbaşkanı dâhil olmak üzere, gelen herkese aynı gümüşçüden hediyeler almış 30 bin liralık, 50 bin liralık, 130 bin liralık. İşte hırsızlık yapan birileri var, o da sizin o kayyum olarak görevlendirdiğiniz kişiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Devamla) - Ama bu yetmiyor, sadece propaganda olarak söylüyorsunuz. Neymiş? "Örgüte para aktarıyor." İspatlayacaksınız. Tek bir kuruş yoktur belediyenin kaynaklarının başka bir yere gönderildiğine dair. Bu, sadece yalandır, sadece iftiradır. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ENGİN ALTAY (İstanbul) – "Yalan" dendi, "müfteri" dendi, niye cevap verilmiyor, ben anlamadım.

HABİP EKSİK (İğdir) – Niye cevap vermiyorsunuz?

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, Batman Milletvekili Mehmet Ruştı Tiryaki ve 19 milletvekilinin, üç büyükşehir belediye başkanlığına kayyum atanmasının sebep ve sonuçlarının araştırılması amacıyla 11/9/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/1785) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Ekim 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün ve 19 milletvekilinin, basının başta mali olmak üzere yaşadığı sorunları tüm boyutlarıyla incelemek amacıyla 27/9/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/1808) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Ekim 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2/10/2019

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 2/10/2019 Çarşamba günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün ve arkadaşları tarafından basın sektöründe yaşanan sorunların araştırılması ve bu sorunlara çözüm yolu getirecek acil destek paketinin ortaya konulması amacıyla 27/9/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin (1246 sıra no.lu) diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 2/10/2019 Çarşamba günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Önerinin gerekçesini açıklamak üzere Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın İlhami Özcan Aygün...

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İLHAMİ ÖZCAN AYGÜN (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken öncelikle yeni yasama döneminin hayırlı uğurlu olmasını dilerim.

Bugün basının mali ve fikir özgürlüğü sorunlarının incelenmesi için vermiş olduğumuz araştırma önergesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Bu önergemiz, Genel Başkanımız Sayın Kemal Kılıçdaroğlu'nun talimatıyla ekip olarak gitmiş olduğumuz Erzurum'da ziyaret etmiş olduğumuz Gazeteciler Cemiyetine istinaden hazırlanmış olan bir önergedir. Buradan Erzurum'a da selamlarımı iletiyorum.

Bizlere, siyasetçilerin sözlerinin genelde suya yazıldığını söylemişlerdi, biz suya yazmadığımızı ve ilk gündem maddesi olarak getireceğimizi söylemiştik, sözümüzü tuttuğumuz için de mutluyuz. Teşekkür ediyorum grubumuz adına.

Yüce heyetinizi ve ekranları başında bizleri izleyen saygıdeğer yurttaşlarımızı sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Basın, demokrasinin dördüncü gücüdür, medya özgür olmadan Türkiye özgür olamaz. Baskı ve sansürün olmadığı medya, demokratik hukuk devletinin sigortasıdır. Halkın doğru haber alma hakkı, kamu gücünün denetimi için olmazsa olmaz sektörlerden bir tanesidir.

Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak basının sorunlarını ülke sorunu olarak görüyor ve önemsiyoruz.

Değerli milletvekilleri, maalesef AKP iktidarı döneminde oluşturulan yandaş havuz medyasıyla Hükümetin tüm politikalarının alkışlandığı, eleştirilere sağır kalındığı, muhalefetin sesine ise yer verilmediğini hep beraber yaşıyoruz.

Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü'nün raporuna göre, Türkiye, Çin ve Mısır'la birlikte dünyada en çok tutuklu gazetecinin olduğu ülkelerden bir tanesidir. Karikatürle eleştirinin bile suç hâline getirildiği ülkemizde ne yazık ki toplumda açık açık muhalif tüm seslere yönelik cadı avı yapılmaktadır. Sosyal medya mesajları suç unsuru hâline gelmektedir. Bugün itibarıyla toplam 134 gazeteci tutuklu, hükümlü olarak cezaevlerindedir, bundan utanç duyuyoruz.

Bakın, AK parti döneminde yaratılan yandaş havuz medyası üzerinden medyada tüm dengeler değişmiş, taraflı ilan politikaları ve kamu kaynaklarının sadece yandaş havuz medyaya aktılması sonucunda, yıllardır hizmet veren köklü medya organları birer birer kapanmış ve el değiştirmiştir. Bunun sonucunda 10 bini aşkın gazeteci işsiz kalmış, Sabah, Akşam, Star gazeteleri ile ATV, A Haber gibi kanalların havuz medyasına dönüştürülmesinin ardından Doğan Medya Grubu el değiştirmiş, yayın çizgisini değiştirmiş, birçok gazeteci de işten çıkarılmıştır. Yandaş medya öyle güçlenmiş, o da kendi içinde ayrılmıştır. "Pelikancı" olarak adlandırılan grup, iktidar içinde ayrı güç elde etmek isteyenlerin yayın organı hâline dönüşmüştür. Basın hiç bu kadar kötü duruma düşürülmemiştir.

Mali kriz sonucu büyük gazetelerin sayfa sayısı düşürülmüş, hafta sonu ekleri kaldırılmıştır. Biliyorsunuz, yakın zamanda Vatan gazetesi, Habertürk gazetesi kapanmış, yakın zamanda da Yeni Şafak gazetesi ekonomik sebepleri göstererek birçok gazeteci kardeşimizi işten çıkarmıştır. Şimdi de Türkiye'nin ilk özel yerel televizyon kanallarından biri olan ve yirmi beş yıldır

faaliyet gösteren Bursa'daki Olay TV ve Olay gazetesinin kapanma kararı almasından da üzüntü duyuyoruz.

Değerli milletvekilleri, Basın İlan Kurumunun 2019 yılı verilerine göre Türkiye'de resmî ilan yayınlama hakkını haiz 1.075 gazete vardır. Gazetelerde çalışan sayısı 7.593 kişidir. Bu gazetelerde toplam 3.211 kardeşimiz basın kartı sahibidir. Yani sektör aynı zamanda önemli bir istihdam kapısıdır.

Medyanın darboğazda olmasının sebeplerinden biri de girdilerin yurt dışına bağımlı olmasıdır. Türkiye'nin kâğıdın ana ham maddesi olan selülozu üretemez olması ve kâğıdı dışarıdan almasıyla beraber ve tonunun da 600 dolardan 900 dolara çıkması basını zor durumda bırakmıştır. Yine aynı zamanda kâğıdın dışında boya, kalıp gibi diğer gazete girdilerinde de dışa bağımlıyız.

Değerli milletvekilleri, ekonomik durgunluk sebebiyle özel sektör reklam bütçesini kısmış, bu da medya organlarının gelirini düşürmüştür. Resmî devlet kurumları artık ilana çıkamaz hâle gelmiştir ve 15 Temmuzdan sonra da davet usulü alımları tercih etmeye başlamasıyla beraber medya şu anda can çekilmektedir. Bu durum da yerel gazetelerin ilan gelirlerini büyük ölçüde sekteye uğratmıştır. Üstelik resmî ilan tarifelerinde iki yılı aşkın süredir artış yoktur. Basının mağduriyetini artırmıştır. İcra ilanlarının gazetelerde yayımlanma zorunluluğunun kaldırılması yönünde düzenleme yapılacağı yönündeki duyurular endişe yaratmaktadır. Böyle bir düzenleme yerel ve ulusal tüm gazetelerin can suyunu kesecektir.

Değerli milletvekilleri, basını kurtarmak ve özgürleştirmek için sektöre can suyu sağlayacak acil destek paketi hemen hazırlanmalıdır. Araştırma önergemde teklif ettiğim üzere Basın İlan Kurumu kanalıyla kâğıdın ucuz fiyattan tedarik edilerek gazete sahiplerinin desteklenmesi doğrudur.

Bu paket, ucuz kâğıt tedarikinin yanı sıra sosyal güvenlik kurumu primleri ve vergi ödemelerinde kolaylıklar getirmelidir. Resmî ilanlarda eşit ve hakkaniyetli bir modele geçilmelidir. Basın Kartları Yönetmeliği'nde gazeteciler lehine düzenleme yapılırken erken emeklilik imkânları kolaylaştırılmalı, hem işsiz kalan hem de erken emeklilik imkânlarından edilen yani yıpranma payı ellerinden alınan gazetecilerin koşulları mutlaka iyileştirilmelidir.

Umarım ki AK PARTİ'yle beraber MHP de bu önergemize destek olur ve basının içinde bulunduğu çıkmazdan kurtulması için araştırma komisyonu kurulmasına vesile olur.

Bu öneriyle konuşmama son verirken yüce heyetinizi, Meclisi ve ekranları başındaki yurttaşlarımı saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ PARTİ Grubu adına Yasin Öztürk. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi hakkında İYİ PARTİ Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Öncelikle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyor, yeni yasama yılının milletimize ve Meclisimize hayırlı olmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, demokrasilerde dördüncü kuvvet olarak tabir edilen ve halkın haber alma hakkını kullanırken kamu görevini yerine getiren basınımız son günlerde hayatîyet sorunuyla karşı karşıya bulunmaktadır. Ülkenin yaşadığı ekonomik darboğazın en fazla etkilediği sektörlerin başında medya kuruluşları gelmektedir. Ulusal basını yaralayan ekonomik kriz, yerel basının da can çekişmesine neden olmaktadır. Medyayı ayakta tutabilecek sermaye kaynağı gazete satışı değildir, bunu herkes bilir. Basının can damarı sadece kendi yağıyla kavrulan işverenler için reklam ve ilan gelirleridir. Ancak hakkaniyetle verilen reklam, ilan ve rekabete dayalı reklam basının özgürlüğünün de teminatıdır. Çünkü eğer basın daha fazla ilan almak için iktidar sözcülüğüne soyunursa ve iktidar basını ilan yoluyla terbiye etmeye başlarsa haber alma ve haber verme anayasal bir hak olmaktan çıkar, kimileri için nemalanma aracına döner.

Peki, bu durum size tanıdık geldi mi? Tam da günümüz basınının en güncel sorunu budur. Bir yandan kamu kaynaklarını iktidar aracılığıyla tepe tepe kullanan, gazetecilik dışında her türlü ihaleden para kazanan, üstüne resmî ilan alan ve iktidara şirin görünmek isteyen reklam verenlerin beslediği bir pelikan basın, diğer yandan her gün işsiz kalma, kapanma ve hatta hapse atılma tehdidi altında kendi kaynaklarıyla direnen medya çalışanları.

Değerli milletvekilleri, gündemi ulusal basın üzerinden konuşmak belki daha popüler ancak asıl sorun yerel basında kendini gösteriyor. Bugün birçok ilde yerel gazeteler kapanmak üzere. Her geçen gün kontrolsüz bir şekilde açılan, bir yasaya tabi olmayan, gazeteciliği tetikçilik olarak algılayan birtakım internet medyası bir yana, iktidarın uyguladığı politika, yerel medyanın üzerinde Demokles'in kılıcı gibi sallanıyor. Kâğıt maliyetleriyle birlikte basım, yayım, dağıtım maliyetlerinin çok yüksek olması, personel giderleri ve vergiler yerel basın çalışanları için gazeteciliği eve ekmek götürebilecek bir iş olmaktan ziyade bir ideal olarak fedakârlık yapılan bir uğraşa doğru itmektedir. Yerel basın uzun zamandır resmî ilan gelirlerinden yeterince faydalanamamaktadır. Burada hem iktidarın siyasi tercihi hem de ülkenin ekonomik gerçekleri devreye girmektedir. İktidarın ve dolayısıyla Basın İlan Kurumunun yerel basını yük gören anlayışı devam ederse, resmî ilan vermek için olur olmaz şartlar bugünkü gibi yine dayatılırsa Basın İlan Kurumu mevzuatı çerçevesinde yayın yapan 1.089 yerel gazete de kapanmaya mahkûmdur. Yerel medya biz siyasetçilerin bölgedeki sözcüsü, Mecliste yaptığımız her faaliyet belki ulusal basında yer almıyor ama yerelde mutlaka sesimiz oluyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Sayın Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım.

Buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Vatandaşla bire bir ilişkide, bağımsız olan yerel basının sesinin kısılmasına izin vermeyelim. Bunun iktidarı muhalefeti yok, hep birlikte yereldeki sözcülerimiz için biz de harekete geçelim, bir komisyon kurarak özellikle yerel basının sorunlarını çözmek için el birliğiyle çalışalım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

28.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, maddi sıkıntılar yaşayan yerel yazılı basın için gerekli düzenlemelerin yapılmasında fayda gördüklerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Basınla ilgili verilen grup önerisi vesilesiyle, bilhassa yerel basın başta olmak üzere önemli gördüğümüz bir iki hususu dile getirmekte fayda mülâhaza ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Basın İlan Kurumu mevzuatı çerçevesinde resmî ilan ve reklam alan toplam 1.075 gazete vardır. Bunların 36'sı sadece ulusal bazda yayın yapar ve binden fazlası yerel basındır. Bu gazetelerin kadrolarında hâlen 7.593'ü fikir işçisi olmak üzere, dağıtım, baskı, büro işçileriyle birlikte yaklaşık 15 binden fazla kişi istihdam edilmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Gazetelerin en önemli gelir kaynaklarından biri de resmî ilanlardır. Gazetelerin resmî ilan alabilmesi için yaklaşık iki yıl önce “Borcu yoktur.” yazısı alması şartı getirilmişti vergi dairelerinden. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından bu uygulama genelgeyle 2 kez ertelenmiştir ancak 1 Temmuz 2019 tarihi itibarıyla bu süre dolmuş ve yeni bir erteleme yapılmamıştır. Erteleme yapılmaması nedeniyle başta yerel gazeteler olmak üzere çok sayıda gazete resmî ilan alamamaktadır. Buna yönelik yeniden bir düzenleme yapılmasında fayda görüyoruz.

Basın İlan Kurumunun en önemli gelirlerinden biri yargı ilanlarıdır. Gazetelere resmî ilan dağıtan Basın İlan Kurumunun gelirlerinin yaklaşık yüzde 60’ı başta icra ilanları olmak üzere yargı ilanlarından oluşmaktadır. Bu yönde bir düzenleme yapılması Basın İlan Kurumunun ve resmî ilan alan yüzlerce gazetenin kapanmasına ve...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) - ...binlerce gazetecinin de işsiz kalmasına yol açacaktır.

Maddi sıkıntılar yaşayan yerel yazılı basın için enerji tarifelerinde düzenlemeler yapılabileceği gibi, kâğıt, kalıp, boya gibi sarf malzemesi desteğinin artırılmasında, telif ücretleri konusunda gerekli düzenlemelerin yapılmasında fayda görüyoruz ve ayrıca, gazetelerin resmî ilan alma şartları hafifletilmeli ve yargı ilanları gazetelerde yayımlanmaya da –şu anda hâlihazırda olduğu gibi- devam etmelidir.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, Tekirdağ Milletvekili İlhami Özcan Aygün ve 19 milletvekilinin, basının başta mali olmak üzere yaşadığı sorunları tüm boyutlarıyla incelemek amacıyla 27/9/2019 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan (10/1808) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 2 Ekim 2019 Çarşamba günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Filiz Kerestecioğlu.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, sevgili Meclis çalışanları; herkese iyi bir yasama dönemi dilerim.

Gazetelerin ayakta kalabilmesinin en önemli kaynaklarından biri resmî ilanlar ancak bu kaynağın kime, nasıl aktarılacağı da iktidar elinde basını terbiye etmek için bir sopa olarak kullanılıyor maalesef. Üstüne bir de ekonomik krizin etkileri eklenince bazı gazeteler yayın periyodunu değiştirmek ya da kapanmak zorunda kalıyor. Basın sektörünün bu denli darboğaza girmesinde iktidarın payı bu denli açıkken acilen bir önlem paketi hazırlanması da bizlerin boynunun borcu. Mali sorunların azaltılması amacıyla başta ilan gelirlerinin adaletli dağıtımı için tedbir alınmalı, vergi ödemelerinde kolaylık sağlanmalı, ucuz kâğıt tedarikinin yol ve yöntemleri tespit edilmeli ve basın çalışanları arasındaki işsizliği önlemek için SGK prim ödemelerinde kolaylık yapılmalı. Alınacak tedbirler ve teşviklerin merkezindeki konulardan biri bu sektörde çalışanların koşullarının iyileştirilmesi olmalı. Şimdiye kadar iktidarın özellikle SGK primleriyle ilgili getirdiği teşviklerin emekçileri değil, patronları koruduğunu da maalesef biliyoruz. Bu nedenle, evet, önerge iyi niyetle hazırlanmış bir önergeydi mali destek için fakat bunun yanı sıra, kendim de bir dönem basın çalışanı olduğumda gördüğüm gibi, genellikle yapılan teşvikler çalışanların maaşlarına yansımaz, patronları ayakta tutmaya, o müesseseyi ayakta tutmaya yarar.

Ayrıca tümüyle bir kontrol ve denetim aracına dönüşmüş olan basın kartı uygulamasında da özgürlükçü düzenlemeler yapılması gerekiyor. Basın kartını kesinlikle Cumhurbaşkanlığının değil, basın örgütlerinin oluşturduğu özerk bir düzenleyici kurulun vermesi gerekiyor.

Basın çalışanlarının ve genel olarak medya sektörünün sorunlarını çözmek için yalnızca mali destek paketi yeterli değil. Sadece eylül ayında 60’ı aşkın basın çalışanı hâkim karşısına çıktı, 8 gazeteciye toplam yirmi altı yıl iki ay yirmi gün hapis cezası verildi. Bu tablo, halkın haber alma hakkı için, eleştirel düşüncenin varlığını sürdürmesi ve basının toplum yararına denetleme görevini yerine getirebilmesi için acil mali desteğin yanında acil bir düşünce özgürlüğü destek paketine ihtiyaç olduğunu da gösteriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Müsaade ederseniz tamamlayacağım.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Kerestecioğlu.

Buyurun.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Devamla) – Sayın milletvekilleri, daha önce de siyasi güç ve mevki sahibi kişilerin yakınlarının karıştığı suçların üzerinin örtülmesi kamuoyunun adalete olan inancını derinden yaraladı. Bu nedenle -partimin temsilcisi olarak- Türkiye’de Rabia Naz olayı ve çocuk ölümleri başta olmak üzere, şüpheli ölümlerde etkin soruşturma yükümlülüğüne ilişkin ihlallerin, soruşturma, kovuşturma aşamasındaki usulsüzlük ve cezasızlığın nedenlerinin araştırılması için Mecliste bir komisyon kurduk. Evet, bugün önergede verdiğimiz bir konuda ben kamuoyunun sorduğu bir soruyu da sorarak sözlerimi tamamlamak istiyorum, bu komisyonun çünkü bunu da araştırma görevi olduğunu düşünüyorum: Nadira Kadirova’ya ne oldu diye sormak istiyorum.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına Sayın Mustafa Canbey. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; CHP grup önerisinin aleyhinde AK PARTİ Grubumuz adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimiz ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Türkiye’de resmî ilan yayımlama hakkını haiz 1.075 gazete bulunmakla birlikte 7.593 çalışan olduğu doğrudur. Bu veri, Basın İlan Kurumu aracılığıyla dağıtılan ilan ve reklamlarla basına önemli bir kaynak aktarıldığını zaten açıkça göstermektedir. Kaldı ki ülkemiz üzerine oynanan oyunlar ve yapılan ekonomik saldırılardan birçok sektörün yanı sıra basın sektörümüz de etkilenmiş ancak hemen refleks gösterilerek gerekli müdahale yapılmış ve tedbirler anında devreye sokulmuştur. Yazılı basının girdileri, kâğıt başta olmak üzere, kalıp, boya ve diğer sarf malzemelerinin fiyatlarında ekonomik saldırılar sonucu dövizin artmasına bağlı olarak meydana gelen artışlara çözüm bulmak amacıyla 2018 Eylül ayında Basın İlan Kurumu Genel Kurulu olağanüstü toplanmış ve basının yükünü hafifletecek tedbirleri acilen almıştır. Gazetelerin fiilî satışı ile asgari yüz ölçümlerinde düzenlemeye gidilmiş, bu şekilde kâğıt ve baskı maliyetlerinden tasarruf etmeleri sağlanmıştır.

Medyanın hızla dijitalleştiği bir dönemde basılı kâğıda olan ilginin azalması ve okuma oranlarının sadece ülkemizde

değil dünya genelinde de hızla düşmesi elbette basınımızı olumsuz etkilemiştir. Ancak tüm bu gelişmelere karşın devletimizin 1960 yılından beri sübvans ettiği yerel basınımızın gelirlerinin daha fazla artırılması için ilgili kurumlarımızın gösterdiği çaba da takdire şayandır.

Grup önerisinin aksine resmî ilan fiyat tarifesine altı ay içerisinde iki ayrı zam yapılmıştır; 1 Haziran 2018 ve 1 Ocak 2019 tarihlerinde yapılan fiyat artışları yürürlüğe girmiş, basına can suyu verilmiştir. Yani grup önerisinde söz edildiği gibi resmî ilan fiyatlarına zam yapılmadığı iddiası doğru değildir, kaldı ki bu dönemde yapılan zamlar hâlen yürürlükte olup Basın İlan Kurumunun internet sitesinden bu zamların yapıldığı açıkça görülebilir.

Yazılı basın sektörünün istihdamına katkıda bulunmak, vergi, sigorta ve maaş desteği sunmak üzere yapılan değişikliklerle birlikte İŞKUR da önemli bir destek sağlamış ve şu anda İŞKUR üzerinden 289 kişi basında çalışmaktadır.

Vergi ve sigorta borçlarının ödenmesi konusunda tüm sektörlerle Hükümetimiz döneminde büyük kolaylıklar sağlanmış, yapılandırma ve taksitlendirme imkânı sunulmuş, bu imkândan basın sektörümüz hiç kuşkusuz faydalanmıştır.

Yine, geçmişte kaldırılan ve “yıpranma hakkı” olarak tabir edilen fiili hizmet zammı yeniden düzenlenerek basın mensuplarının bu haktan yararlanmaya devam etmeleri sağlanmıştır.

AK PARTİ iktidarları ülkenin her alanında olduğu gibi basın sektörünün sorunlarına da kayıtsız kalmamış, gerekli müdahaleleri gerekli zamanlarda yapmış, milyonlarca liralık kaynak gazetelere aktarılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım Sayın Canbey.

MUSTAFA CANBEY (Devamla) - Örneğin, son iki yıla baktığımızda Basın İlan Kurumu aracılığıyla dağıtılan kaynak 2018 yılında 287 milyon TL'ye ulaşmış, 2019 yılının aynı dönemlerinde ise bu kaynak 300 milyon TL'yi aşmıştır.

Değerli arkadaşlar, bu zamana kadar olduğu gibi bundan sonra da medyamızın meslek ilkelerini ve milletimizin hassasiyetlerini dikkate alarak özgür ve tarafsız bir şekilde doğru bilgilendirme görevini en güzel şekilde yapacağına ve demokrasimize katkıda bulunmaya devam edeceğine inanıyorum. Bu sektörden gelen bir siyasetçi olarak şunu açık yüreklilikle ifade etmek isterim ki Türkiye'de yerel ve yaygın medya özgürdür, devletimizin sunduğu tüm bu çabalar da basınımızın özgür duruşuna daha fazla güç ve katkı sunmuştur, bundan sonra da sunmaya devam edecektir.

Bu düşüncelerle yüce milletimizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Başkanım, söz istiyorum.

BAŞKAN – Efendim?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Söz istemiştım.

BAŞKAN – Ne için?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Cevap hakkımı kullanmak istiyorum.

BAŞKAN – Neyle ilgili?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, iktidar partisinin değerli...

BAŞKAN – Yani cevap hakkı doğuracak bir şey olmadı ama.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Bir sataşma yok, cevap hakkı doğuracak bir şey yok.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – İki yıldır aynı fiyatlar devam ediyor basında. Federasyondan alınan tam fiyat listesine göre iki yıldır fiyat artışı yapılmamış.

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Doğru değildir.

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Ondan sonra, yine aynı şekilde, icra ilanlarının dijital ortama geçirilmesi...

BAŞKAN – Siz bunu söylüyorsunuz...

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Bir dakika...

MUSTAFA CANBEY (Balıkesir) – Hayır, hayır, doğru değil, 2 defa zam yapılmış. İnternet sitesine bakın, internet sitesine.

BAŞKAN – ...burası da başka şey söylüyor. Yani burada nedir?

İLHAMİ ÖZCAN AYGUN (Tekirdağ) – Sayın Başkanım...

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – Kayıtlara geçsin Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, Danışma Kurulunun bir önerisi vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

B) Danışma Kurulu Önerileri

1.- Danışma Kurulunun, Genel Kurulun 2 Ekim 2019 Çarşamba günkü birleşiminde denetim konularının görüşülmeyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesine; 3 Ekim 2019 Perşembe günü toplanmamasına ilişkin önerisi

2/10/2019

Danışma Kurulu Önerisi

Danışma Kurulunun 2/10/2019 Çarşamba günü (bugün) yaptığı toplantıda aşağıdaki önerilerin Genel Kurulun onayına sunulması uygun görülmüştür.

Mustafa Şentop
Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı

Mehmet Muş
Adalet ve Kalkınma Partisi
Grubu Başkan Vekili

Engin Özkoç
Cumhuriyet Halk Partisi
Grubu Başkan Vekili

Fatma Kurtulan
Halkların Demokratik Partisi
Grubu Başkan Vekili

Erkan Akçay
Milliyetçi Hareket Partisi
Grubu Başkan Vekili

Dursun Müsavat Dervişoğlu
İYİ PARTİ
Grubu Başkan Vekili

Öneriler:

Genel Kurulun;
2 Ekim 2019 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde denetim konularının görüşülmeyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,
3 Ekim 2019 Perşembe günü toplanmaması önerilmiştir.
BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.
Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.15

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.29

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), İsmail OK (Balıkesir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2’nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri İle Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi ve Dışişleri Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (x)

BAŞKAN - Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 36 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Şimdi, teklifin tümü üzerindeki görüşmelere geçeceğiz ama geçmeden önce söz talebi olan bazı milletvekillerimiz vardı, onlara sırasıyla söz vereceğim. Sadece 6 milletvekilimize söz vereceğim, onun dışında başka kimseye söz vermeyeceğim. Lütfen başka milletvekillerimiz giriş yapmasınlar.

Sayın Taşdoğan? Yok.

Sayın Beyaz? Yok.

Sayın Fendoğlu? Yok.

Sayın Tutdere? Yok.

Sayın Şeker? Burada.

Buyurun Sayın Şeker.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- İstanbul Milletvekili Ali Şeker’in, 26 Eylül 2019 Perşembe günü İstanbul ilinde yaşanan depremin uyarı olarak kabul edilip gerekli tedbirlerin alınması gerektiğine ilişkin açıklaması

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Başkan, 1999 depreminin üzerinden yirmi yıl geçti, bu yirmi yıl heba edildi. Heba edilen aslında yirmi yıl değil, Marmara Bölgesi’nde ve özellikle İstanbul’da yaşayan, deprem enkazının altında kalacak milyonlarca yurttaşımız. Heyelan bölgelerine gökdelenler yapıldı, dere yataklarına gökdelenler yapıldı. 29 okul maalesef hâlâ şu 5.8’lik depremde bile hasarlı olarak bekliyor. Yaşanması beklenen deprem 5.8’lik depremin yaklaşık 40-50 katı. Bu bir uyarı olarak alınmalı ve gerekli tedbirler alınmalı. Depremde enkaz altında kalanlar “Sesimi duyan var mı?” diye bağıyor ya, oradaki durumu yaşamamak için insanları enkaz altında bırakmamak gerekiyor. Bunun için de devletin ciddiyetine yakışır bir şekilde deprem için toplanan paraların deprem güvenliğini konutların yapımında kullanılması gerekiyor.

BAŞKAN – Sayın Girgin...

30.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin’in, elektrige yüzde 30 zam yapılmasına neden olan üç aylık süre içerisinde hangi maliyet bileşenlerinde artış olduğunu, EPDK’nin görevinin dağıtım şirketlerinin çıkarlarını korumak mı olduğunu ve enerjide özelleştirme uygulamalarına son verilip verilmeyeceğini Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Sayın Başkan, sorum Enerji Bakanına, Kış gelmeden zam geldi. İşçiye, memura, emekliye gelince yüzde 4 zam; elektrige yüzde 15 zam. Elektrikte yaratılan soygun düzeni yetmezmiş gibi, dağıtım şirketlerinin refah içinde yaşamasının faturası da halkın sırtına yüklenmektedir. 230 kilovatsaat asgari tüketim tutarı üzerinden 4 kişilik bir ailenin aylık elektrik faturası temmuz ve ekim ayında yapılan zamlarla 142 liradan 163 liraya yükselmiştir. Özelleştirmeye dayalı hatalı enerji politikalarıyla geline nokta, elektrik zammıyla birlikte iğneden ipliğe her türlü ürüne gelen zamlardır. EPDK, elektrik zammının gerekçesi olarak maliyet bileşenlerindeki artışları gerekçe göstermiştir. Son üç ayda yüzde 30 zam yapıldı. Bu üç aylık süre içerisinde hangi maliyet bileşenlerinde artış olmuştur? EPDK’nin görevi, dağıtım şirketlerinin çıkarlarını korumak mıdır? Ülkemizin daha büyük açmazlarla karşılaşmaması için enerjide özelleştirme uygulamalarına son vermeyi düşünüyor musunuz?

BAŞKAN – Sayın Topal, korsan giriş yapmışsınız.

Buyurun.

31.- Hatay Milletvekili Serkan Topal’ın, 27’nci Dönem Üçüncü Yasama Yılı’nın hayırlı olmasını dilediğine, öğrenim süreleri boyunca aldıkları krediyi iş bulamadıkları için ödeyemeyen öğrencilerin mağduriyetinin giderilebilmesi için Hükûmeti ve TBMM’yi göreve davet ettiğine ilişkin açıklaması

SERKAN TOPAL (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Öncelikle, yeni yasama yılının ülkemize ve milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

Bilindiği üzere devlet, yükseköğrenim gençliğine Kredi ve Yurtlar Kurumu aracılığıyla kredi kullanırmaktadır. Öğrenim süresi boyunca kredi alan öğrenciler, daha sonra iş bulamadıkları için bu kredileri ödeyemiyorlar. Krediyi ödeyemeyen gençler ciddi anlamda faiz yüküyle karşı karşıya kalmaktadır. Sosyal devletin iş bulmakla yükümlü olduğu gerçeğini de dikkate alarak bu gençlerimizin öğrenim kredisi borçları yeniden yapılandırılmalı ve mevcut ekonomik koşullar dikkate alınarak hâlen iş bulamayan ve ekonomik durumu kötü olan öğrencilerin borçları İşsizlik Fonu’ndan ödenmelidir. Bu konuda düzenleme yapmak üzere

(x) 36 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Hükûmeti ve Türkiye Büyük Millet Meclisini göreve davet ediyorum.

Tekrar teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

BAŞKAN - Teklifin tümü üzerinde ilk söz İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Aytun Çıray'ın.

Buyurun. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakikadır.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün size, iktidarın halkımızdan gizlemeye çalıştığı ve Türk milletinin başına açtığı Suriye belasından söz edeceğim, bu beladan çıkış yollarından ve bu adımların atılmaması hâlinde karşı karşıya kalacaklarımızdan söz edeceğim ama önce yaşadığımız berbat dış politikaların temelinde Sayın Erdoğan ve kurmaylarının ideolojik takıntılarının ve maceracı hayallerinin yattığını tespit etmek zorundayım.

Değerli arkadaşlar, Suriye fiyaskosunu sizinle yollarını ayırmış eski dostlarınıza mal ederek bu yükten kurtulmak istesenez de tarihî arşivler buna izin vermiyor. “Biz Selahaddin Eyyubi'nin kabri başında Fatiha okuyacağız, Emevi Camisi'nde namazımızı kılacağız, Bilâli Habeşî'nin türbesinde dua edeceğiz.” Bunlar, Sayın Erdoğan'ın 5 Eylül 2012'de AKP grup toplantısındaki sözleridir. Peki, sonuç ne oldu? “Şam'a gideceğiz.” derken Şam'ın nüfusundan çok Suriyeliyi Türkiye'ye getirdiniz. Fatiha'yı Selahaddin Eyyubi'nin kabrinde değil, şehitlerimizin tabutlarının başında okuyoruz. “Bilâli Habeşî'nin türbesinde dua edeceğiz.” dediniz, Süleyman Şah'ın türbesinin üzerinde şimdi PKK üssü var.

Arkadaşlar, bu büyük milletin ve bu büyük devletin haklarını arıyamıyorsunuz çünkü Orta Doğu'yu kana bulayacak siyasetlere alet oldunuz, çünkü oya tahvil etmek istediğiniz dış politika atarlanmalarınızın arkasını getiremediniz. İkiyüzlülüğü erdem, çapsizliği bir başarı hikâyesi gibi sunan basının da artık etkisi kalmadı.

Bakin, etkili siyaseti size hatırlatayım. Bir gün 9'uncu Cumhurbaşkanı Sayın Süleyman Demirel bu kürsüden Suriye'ye bir ultimatom verdi, ultimatomdan hemen sonra teröristbaşı Suriye'den çıkarıldı. Ecevit ve Erbakan “Bir sabah ansızın geliyoruz.” demeden Kıbrıs'a çıkıverdiler. Yani değerli arkadaşlar, etkili, sözü sonuç getiren liderlik böyle yapılır. Aksi hâlde, bir de bakmışsınız ki papaz uçmuş. Sakın kızmayın, bunları kimseyi üzme ve kimseyi kırmak için söylemiyorum. Ben İYİ PARTİ adına uyarı görevimi yapıyorum. Hatırlayın lütfen, 2002 yılında iktidara geldiğinizde PKK'nın elebaşı teslim alınmış, kadrolarıysa bozgun hâlindeydi. Şimdi, muazzam dış politikanız sayesinde Suruç'tan Ayn el Arap'a, Akçakale'den Tel Abyad'a, Ceylânınar'dan Rasula'n'a, Nusaybin'den Kamışlı'ya bakınca bölücü terör örgütünün bayrakları sallanıyor. Dün Öcalan'ı beraber teslim aldığımız müttefikimiz ABD'nin komutanları şimdi onun teröristleriyle resmen iş birliği içinde. ABD Başkanının özel temsilcisi bizim ülkemizin arananlar listesindeki Şahin Cilo'yla beraber resim veriyor. Bu hem Washington'daki dostlarımız için bir utanç resmi hem de Sayın Erdoğan ve çevresindekilerin siyaseten iflasının ilanıdır.

Sayın milletvekilleri, biz müttfiklerimizin Suriye'deki terörle ve onun içimizdeki uzantılarıyla iş birliğini her fırsatta eleştirdik, eleştirmeye devam edeceğiz. Ancak bunu yaparken Türkiye'nin Batı'yla tarihi yüz yılları aşan siyasi, ekonomik ve askerî iş birliğinin sekteye uğratılmasına, ülkemizin dünya sahnesinde yalnızlaştırılmasına da müsaade etmeyeceğiz, bir emperyalizmden kaçarken bir başkasının kuyruğuna takılmanızı seyretmeyeceğiz çünkü muhalefetimiz millî menfaatlerimizin korunması içindir.

Sayın milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti, kuzey Suriye'deki manzaraya seyirci kalamaz. Bu bilinçle, yiğit ve fedakâr askerimizin, polisimizin amasız, fakatsız yanında olduk, olmaya devam edeceğiz. Ancak sizi samimiyetle uyarıyoruz: Kapisını sizin açtığınız 15 Temmuz ihaneti ordumuzu derinden yaralamıştı, şimdi bu yaraları liyakat dışı terfilerle ve bu terfileri kuvvet komutanlarına ve Millî Savunma Bakanına dayatarak derinleştiriyor olduğunuz iddia ediliyor, bu katastrofik hatayı sakın yapmayın. Türk ordusunun gelenekleriyle oynarsanız hepimizi yaktığınız enkazın altında bırakırsınız.

Değerli vekiller, iktidarın izansız dış politikalarının bedellerini bugün halkımız hayatın her alanında ödüyor. Bugün, 5 milyon üzerinde sığınmacıya ev sahipliği yapıyoruz. Bu, tarihte eşine az rastlanır bir cömertliktir fakat dünyadaki duruma bakın, bizim gibi ülkeler kendine sığınan milyonlara kucak açarken Avrupa'daki komşularımız onları kovalamak için Akdeniz'de donanma gezdiriyor. Bu bir ikiyüzlülük müdür; ikiyüzlülüktür ancak sizler başkalarının kabahatlerini bahane ederek sorumluluktan kaçamazsınız. Maddi ve manevi bedelini milletimizin sırtına yüklediğiniz maceralarının, hayalciliğinizin sorumluluğu ilelebet omuzlarınızda kalacaktır.

Değerli arkadaşlar, Bilgi Üniversitesinin “Kutuplaşmanın Boyutları” çalışmasına göre, halkımızın yüzde 85'i Adalet ve Kalkınma Partisinin Suriye politikalarını onaylamadığını ve sığınmacıların geri gönderilmesi gerektiğini söylüyor. Türk milleti buraya nasıl geldi? Cevabı belli çünkü Sayın Erdoğan lambadan çıkardığı cini geriye sokamıyor, nasıl sokacağını da bilmiyor. Yani akıl sormadan, hesap vermeden, düşüncesizce yürüttüğünüz politikalarla toplumda fay hatları yarattınız.

Sevgili arkadaşlar, lütfen durumun vahametinin farkına varınız. 5 milyon sığınmacıdan bahsediyoruz. Bu sayı İrlanda'nın nüfusu kadardır ve bu nüfusun ilelebet Türkiye'de kalması ihtimali vardır. Buna mukabil, ekonomi iyi değil, eğitimde yalpalyorsunuz, gençlerimiz işsiz. Hâl böyleyken 5 milyon insanı nasıl eğitecek, nerede çalıştıracaksınız, kimin parasıyla? Almanya'nın doğusu ve batısı bile otuz yıldır bütünleşemedi. Alman Alman'a entegre olamamışken dili, kültürü, tarihi, hayatı sizden farklı 5 milyon insanı siz nasıl entegre edeceksiniz? Korkarım ki bu konuda en ufak bir fikriniz yok, ilginiz de yok.

Sayın milletvekilleri, şimdi söyleyeceklerimi iyi dinleyin ki çarpıtılmasın. Milletimizin misafirperverliğine muhtaç milyonların istismarını tabii ki hoş görmeyiz ancak “Suriye'nin kuzeyinde bir terör devleti kurulsun.” diye nüfus mühendisliği yapılacaksa buna da seyirci kalmayız. Milletimizi milyonlarca mülteciye ilanihaye ev sahipliğine mecbur ettirmeyiz. Başka türlü hayaller içinde olanlar varsa onları tarihin ve milletin vicdanında yargılamaktan asla vazgeçmeyiz.

Değerli arkadaşlar, bu, bir siyasi nutuk değildir, Türkiye Büyük Millet Meclisinden Millî Güvenlik Kuruluna not gönderiyoruz. Sizi dostane uyarıyorum: Eğer geçici bir durumu oldubittiyle kalıcı hâle getirecekseniz Vatandaşlık Kanunu'muzu ihlal etmişsiniz demektir. Bu, halkımızın demokratik iradesinin gasbıdır, bunun hesabını millete de tarihe de veremezsiniz.

Sevgili arkadaşlar, kafanızı kaldırmayın ve etrafınıza bakın. Siz, bizi soktunuz bu cendereden bir çıkış ararken dev bir dalga üzerimize geliyor. Ülkenin her yanından, her gün bazen rastgele bir sürüşmeyle, bazen bir dedikoduyla sokağa dökülen kitlelerin, camı çerçevesi kırılan dükkânların haberi geliyor. Bizi bir barut fıçısının üstüne oturtunuz, bir kıvılcım düşüp de patlamanın diye dikkatle bekliyoruz. Bu nedenle, Suriye'de ihtiyacımız olan, hızlı, kapsamlı ve kalıcı bir çözümdür. Bu çözüm filanca ya da falanca devletin değil, komşumuz ve kardeşimiz Suriye halkının iradesiyle bulunmalı ve onu yansıtmalıdır. Suriye'de bizim üzerimize düşen barışa öncülük etmektir. Dün yapmamız gereken de buydu, bugün yapmamız gereken de budur. Sayın

Erdoğan ve kurmayları ne yazık ki bu bilinçle hareket etmediler. Mustafa Kemal'in mirasından feyzalmak yerine ondan rövans almaya kalktılar. Bu yüzden Suriye'de hata üzerine hata yaptılar, yapmaya devam ediyorlar. Bunun bir örneğini Sayın Cumhurbaşkanı dün bu kürsüde verdi, Suriye'de oluşturulacak 30 kilometre derinliğindeki güvenli bölgede 2 milyon Suriyelinin iskân edilmesinin planlandığından bahsetti. Bu konuda projelerin hazır olduğunu, bu projelerin devlet başkanlarıyla ikili görüşmelerde paylaşıldığını belirtti. Değerli arkadaşlarım, Sayın Cumhurbaşkanının, Suriyelilerin bir şekilde Suriye'ye dönmelerini sağlamaya çalışması şüphesiz olumlu bir gelişme ancak söz konusu projenin tıpkı Suriye'yle ilgili daha önceki tasavvurlar gibi gerçekçi olmadığı çok açık. 2 milyon Suriyelinin iskânı için düşünülen bölge ABD'nin tam desteğini almış YPG güçlerinden temizlenecek, sonra bir TOKİ projesi havasındaki 25 milyar dolar gibi uçuk maliyetlerden bahsedilen proje hayata geçirilecek; nihayet uluslararası destek de alınarak inşası tamamlanacak, çok kapsamlı yerleşim bölgesine 2 milyon Suriyeli döndürülecek. Bu proje, ne yazık ki ham bir hayaldir; Türk milletinin Suriyelilerin bir an önce ülkelerine dönmeleri arzusunun istismarıdır. Daha vahimi, uluslararası hukuk açısından da çok sorun olur; Suriye'nin toprak bütünlüğünü ve egemenliğini ihlal eden bir ülke konumuna bizi getirir. 25 milyarın çok üzerine çıkabilecek maddi, manevi bedeliyle tarihinin en derin krizi içinde kıvranan milletimiz üzerine çok yıkıcı etkileri olur. Beyler, Suriyeli misafirlerimizi ülkelerine döndürmenin her bakımdan çok daha ekonomik, çok daha sorunsuz yolları vardır. Yeter ki reddettiğiniz mirasa yani "Yurtta sulh, cihanda sulh." ilkesine tekrar geri dönün; radikalizmin çıkmazlarından vazgeçin, gerçeklerin ana yollarına dönün. Orta Doğu'da kahraman olmak hevesine kapılanlar, olsa olsa stratejik derinlik hesabı yaparken vurgun yemişi acemi dalgıçlardır.

Değerli milletvekilleri, son olarak, iktidarı çok ama çok önemli bir konuda daha uyarmak isterim: Ekonomistlere göre son zamanlarda ekonomiyi canlandırmak için akıl dışı hamleler yapılıyor. Ülkemize yöneltilen ekonomik saldırı püskürtülmüş, her şey yoluna giriyormuş gibi bir hava yaratılmaya çalışılıyor ancak bunlar sürdürülebilir değil. Partimizin ekonomistlerine göre de bunlar ileride daha büyük sorunlara neden olacak tedbirler. AKP'nin ekonomistleri bile bu kadar yanlış yapmayacağına göre bunun nedeni ne?

HDP bugün ortaya çıkmadı, şimdi neden bu kadar gündemde? Bazı siyasetçiler tarafından HDP ile CHP eşleştirilip İYİ PARTİ de iş birliği gösterilmeye çalışılmakta. Yani akıl dışı yaralayıcı bir tutumla muhalefet partilerini topyekûn ihanet içindeymiş gibi gösterme çabası var. Bunun anlamı ne? Bu iş nereden çıktı? AKP tabanını bölecek Babacan ve Davutoğlu oluşumlarına dikkatinizi çekerim. Oradaki gelişmeleri bilmiyorum ama siyasi ve ekonomik darboğaza giren iktidarı rahatsız ettikleri ve yeni strateji arayışlarına soktukları belli oluyor.

Bakın, partilerüstü bir anlayışla kalben ve samimi olarak tavsiye ediyorum: Bunların iktidarınızın dış ve iç politika tercihlerini tetikleyecek şekilde etkilemesine ve şovenizme izin vermeyin, ne ülkeye ne kimseye yarar getirmez. Böyle bir şey olacağına ihtimal vermememe rağmen, "Olmaz olmaz." deyip uyarı görevimi yapmak istedim. Sakın olaki seçimden kaçmak istediğimiz basit yorumları üzerine siyaset kurmayın ve o seçimleri kazanmak için, yine içeriye tahvil edilecek yeni dış politika maceralarına girilmesin. Türkiye üzerine büyük oyunlar oynanırken millî ve vatansever bir partinin üyesi olarak temin ederim ki bu oyunları ancak birlik ve beraberlik içinde aşabiliriz. Muhalefeti böleceğim diye aşırı milliyetçiliği ve güvenlikçiliği yükseltip yeni etnik problemler yaratılmasın.

Tekrar ediyorum: Hangisi olursa olsun, emperyalist devletlerin gazına gelmeyin. Onlar, Suriye'nin sınırlarını Obama sizi aldattığı zaman çoktan çizmişlerdi. Türkiye'nin Batı blokuyla köprüleri atması ve ekonomik olarak çok daha kötü bir noktaya sürüklenmesi bazı ülkelerin işine gelebilir, bunu teşvik de edebilirler. Bazı AKP'lilerde bunları yapıp, yeni bir dış politikayı iç politika kahramanına dönüştürüp seçime gidelim fikrinin oluştuğunu duyuyorum. İnşallah dedikodudur, aksi durumda ülkeye büyük bir fatura çıkar.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Yanlış duymuşsunuz. Siz kendi partinizin içini dinleyin.

AYTUN ÇIRAY (Devamla) – Bazıları Cumhuriyet'in bu taktik siyasetle daha da güçlenerek iktidarını sürdüreceğini hesap ediyor olabilir ama biz, AKP'nin kendi menfaatleri ile ülke menfaatleri arasında bir çelişki yaratarak başarısız olmasındansa -millî siyaset anlayışımızın gereği olarak- paralellik yaratarak başarılı olmasını tercih ederiz.

Değerli vekillerim, cumhuriyetçi dış politika hayalci değil, gerçekçidir; cumhuriyetçi dış politika çatışmacı değil, uzlaşmacıdır. Hata'dan Kıbrıs'a, Kerkük'ten Kardak'a defalarca şahit olduğumuz üzere, her daim savaşın bedelini barışın ödülüyle tartarak hareket etmiştir. Hukuka, barışa, diyaloga öncelik vermiş ancak bu yollar tıkandığında milletin menfaatlerini savunmak için gereken neyse yapmaktan asla kaçınmamıştır. Cumhuriyetçi dış politikanın pusulası filanca ya da falanca devlet değildir, bizim ve halkımızın menfaatleridir. O yüzden ki Yunanistan'a belki de tarihinin en büyük hezimetini tattıran Mustafa Kemal Atatürk'ü Yunan Başbakanı Nobel'e aday göstermiştir. Rakiplerinin yıllarca "Amerikancı" diye suçladığı Süleyman Demirel Seydişehir Alüminyum Fabrikasını Sovyet Dışişleri Bakanıyla birlikte açmıştır. Siyasi görüşleri birbirine taban tabana zıt Ecevit ve Erbakan öyle "Bir sabah ansızın geliyorum." demeden, mesele millî menfaatler olduğunda Kıbrıs'a çıkıvermişlerdir yani millî menfaatler olduğunda ayrılıkçılar bir tarafa konulur. Kıbrıs'taki soydaşlarımız böyle kurtarılmıştır. Cumhuriyetçi dış politikanın parolası, tekrar ediyorum, Mustafa Kemal'in tarifince "Yurtta sulh, cihanda sulh"tur. Olmazsa olmazı da adında gizlidir; cumhuriyet yani cumhuru ilgilendiren, cumhurun azim ve kararıyla yapılması demektir. Egemenliğin kişiye değil, kişilere değil, cemaatlara değil, cemiyetlere değil, kayıtsız şartsız yalnız ve yalnız millete ait olması; aradığım budur, aradığımız budur.

Teşekkür ederim. (İYİ PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Sayın İsmail Özdemir, buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

Süreniz yirmi dakika.

MHP GRUBU ADINA İSMAİL ÖZDEMİR (Kayseri) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ben de yeni yasama yılının ülkemize, devletimize, milletimize hayırlara vesile olmasını Yüce Allah'tan temenni ediyorum.

Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisimizi bir kez daha sevgi ve saygılarımla selamlıyorum.

Asya Verimlilik Teşkilatı, Asya ve Pasifik'te verimliliği artıracak sosyoekonomik gelişmelere katkı sağlamak misyonuyla 1961 yılında Tokyo'da kurulan ve kâr amacı gütmeyen uluslararası bölgesel bir kuruluştur ve toplamda da 20 ülkeden oluşmaktadır. Çalışma alanı oldukça geniş ve kapsamlı olan Asya Verimlilik Teşkilatı, özellikle ulusal verimlilik merkezlerinin güçlendirilmesi yoluyla KOBİ'lerin geliştirilmesi, inovasyona dayalı verimlilik artışı ve "yeşil verimlilik" kavramının yaygınlaştırılması ve bu alandaki çalışmalar konusunda öncü kuruluşlardan bir tanesidir.

Anlaşıldığı üzere, Asya Verimlilik Teşkilatının, KOBİ'lerin desteklenmesi, inovasyon kaynaklı verimlilik artışına ivme kazandırılması ve yeşil verimliliğin artırılmasına yönelik hedefleri Türk sanayi stratejisinin stratejik amaçlarıyla da örtüşmektedir.

Ülkemizin Asya Verimlilik Teşkilatına üyeliğiyle kamu kurumu, üniversite ve özel sektör çalışan ve yöneticilerinin Asya Verimlilik Teşkilatı tarafından verilen özgün içerikli eğitim, seminer ve çalıştaylara katılımı sağlanarak ve tüm sektörlerde verimlilik odaklı yapısal dönüşümün altyapısına katkıda bulunularak sosyoekonomik gelişim açısından olumlu getiriler elde edilmesi değerlendirilmektedir. Bu anlamda, Asya Verimlilik Teşkilatının organizasyon yapısı içindeki birimlerde bizim vatandaşlarımızın da görev alması ilerleyen aşamalarda ve şimdi de mümkün olabilecek, bu sayede de uluslararası kuruluşlardaki hem

görünrlüğümüz hem de etkinliğimiz artmış olabilecektir. Dolayısıyla anlaşmaya katılmamızın ülkemize sağlayacağı katkı hiç şüphe yok ki fazladır. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bizler de bu anlaşmaya destek verdiğimizizi ifade etmek isterim.

Dünya nüfusu 2017 verilerine göre yaklaşık 7 milyar 550 milyon kişiden oluşuyor ve yine Asya Kıtası'nın nüfusuna baktığımızdaysa 4 milyar 504 milyonluk bir nüfusla karşılaşırız. Dolayısıyla Asya Kıtası'nın nüfusunun dünya nüfusunun yaklaşık yüzde 60'ını oluşturduğu bilgisi karşımızda bulunuyor. Yine, nüfusu 5 milyondan fazla olan 15 başkent de Asya Kıtası'nda bulunuyor. Dünya gayrisafi yurt içi hasılasının toplamı 2018 yılında 85,8 trilyon dolarken bunun yüzde 35'ten fazlası doğrudan Asya Kıtası'nda bulunmaktadır.

Bu bağlamda, Asya Kıtası'nda öne çıkan bazı ekonomik kuruluşların olduğunu da yeri gelmişken ifade etmemiz lazım. Şanghay İşbirliği Örgütü, Asya-Pasifik Ekonomik İşbirliği Forumu, Avrasya Ekonomik Topluluğu, Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği, Asya Kalkınma Bankası, Asya İşbirliği Teşkilatı Diyaloğu, Güney Asya Bölgesel İşbirliği Örgütü gibi küresel ticaret açısından son derece önem arz eden kuruluşlar Asya merkezli olarak çalışmalarını sürdürüyor.

Dünyanın enerji ve güvenliğini dolayısıyla da istikrarını etkileyen potansiyel rezerv ve gelişmelerin kaynağında da yine Asya Kıtası'nın bulunduğu da dikkat çekmemiz gerekiyor. Bunu, özellikle de böylesi bir küresel dönem içerisinde bulunuyorken ifade etmemizin anlam ve önemi büyük, hele ki bugün Gazi Meclisimizde Asya'yı ilgilendiren böylesine önemli gördüğümüz bir anlaşmayı konuşurken değerlendirebilmek de anlamlıdır.

Türkiye Cumhuriyeti, özellikle de Dışişleri Bakanlığımız, gerçekleştirmiş olduğu son büyükelçiler konferansında yine Dışişleri Bakanımızın ifadeleriyle Asya'ya yönelik bundan sonraki dönem açısından iki önemli girişimde bulunacağını ifade etmiştir. Bunlardan birinin de yeniden Asya girişimiyle ilan olunan bir amaç ve stratejiler bütününe kapsadığı anlaşılıyor ve burada da yine Türkiye'nin Avrupa ve Asya arasındaki birleştirici konumu pekiştirilirken sürdürülebilir kalkınmamıza ve bilgi toplumu olarak ilerleyişimize de katkıda bulunmayı hedeflediği ifade ediliyor. Bu, son derece yerindedir çünkü gerek nüfus itibarıyla gerek ekonomik veriler itibarıyla gerekse biraz önce ifade ettiğimiz ekonomik, güvenlik konuları başta olmak üzere diğer alanlarda da Asya Kıtası, hemen her ülke açısından küresel siyaseti yönlendirici, aynı zamanda ülkelerin sadece kendi toprakları içerisinde olmayıp bölgesel siyasetleri de dikkate alındığında istikrarlarını tesis etmeleri anlamında, küresel barışın korunması anlamında da büyük anlam ve önem kazanıyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; işte tam da bu noktada Asya Kıtası'nı konuşmuşken Gazi Meclisimizin dikkatini Türk dünyasına çekmek istiyorum. Türk dünyası ülkeleri, sahip olduğu yaklaşık 167 milyonluk nüfusu, 6 milyon 373 bin 613 kilometrekarelik yüz ölçümü, 1 milyar 107 milyonluk gayrisafi yurt içi hasılası, 267 milyarlık toplam ihracatı ve 302 milyar 480 milyonluk toplam ithalat, ihracatıyla hakikaten küresel seviyede önem arz eden bir bölge.

Yine, Türk dünyası ülkeleri, Asya Kıtası'nın nüfusunun yüzde 3,7'sini oluştururken gayrisafi yurt içi hasılasının da yüzde 1,286'sına sahiptir. Dünyanın siyasi, enerji, güvenlik ve ekonomik istikrar ve kontrolünü etkileyebilecek, hatta kontrol edebilecek jeopolitik ve jeostratejik bir alanını Türk dünyası ülkeleri kontrol etmektedir. Gerek Asya gerek küresel ölçekteki siyasetimiz açısından, Türk dünyası ülkeleriyle geliştirilecek ilişki, büyük öneme, hatta merkezi bir etkiye sahiptir.

Bu anlamda da hiç şüphe yok ki geliştirilecek ortak stratejilere odaklanılmasının faydası büyüktür. Türkiye de bu anlamda, Türk dünyasını merkeze alacak bir Asya stratejisini benimsemelidir. Özellikle Türk dünyası ülkeleriyle ortak üretim, ortak pazar, ortak güvenlik ve en önemlisi de ortak gelecek stratejisi benimsenmelidir. Bugün baktığımızda, yine dost ve kardeş olduğumuz, dilimizin, inancımızın, kültürümüzün, tarihimizin bir olduğu Türk dünyası ülkeleri ile pek çok ülke, örneğin, vergisiz bir şekilde ticaret yapabilirken bizler ne yazık ki hâlâ bazı vergilendirmelere tabi tutularak bu ilişkilerimizi, özellikle de ekonomik ilişkilerimizi sürdürüyoruz. Temennimiz, Dışişleri Bakanlığımızın ilan ettiği yeni Asya açılımında bu konuların da dikkate alınmasıdır.

Ve böylesi bir gündemde Türk dünyasını konuşuyorsak devletimizin kurucusu Ulu Önder Atatürk'ün şu ifadelerine dikkatlerinizi çekmek istiyorum: "Türk birliğinin bir gün hakikat olacağına inancım vardır. Ben göremesem bile gözlerimi dünyaya onun rüyaları içinde kapayacağım. Türk birliğine inanıyorum, onu görüyorum. Yarının tarihi, yeni fasıllarını Türk birliğiyle açacak. Dünya, sükûnunu bu fasıllar içinde bulacaktır. Türklüğün varlığı, bu köhne âleme yeni ufuklar açacak. Güneş ne demek, ufuk ne demek; işte o zaman görülecek. Hayatta yegâne varlığım ve servetim, Türk olarak doğmamdır. Bizim dini bir, inancı bir, özü bir kardeşlerimiz vardır. Onlara sahip çıkmaya hazır olmalıyız. Hazır olmak, o günü susup beklemek değildir, hazırlanmak lazımdır. Milletler buna nasıl hazırlanır: Manevi köprülerini sağlam tutarak. Dil bir köprüdür, inanç bir köprüdür, tarih bir köprüdür. Köklerimize inmeli ve olayların böldüğü tarihimizin içinde bütünleşmeliyiz. Onların, yani Türk dünyasının bize yaklaşmasını bekleyemeyiz, bizim onlara yaklaşmamız gerekli."

Evet, Ulu Önder'imiz Gazi Mustafa Kemal Atatürk böyle derken, "benim fikir babam" dediği millî şairlerimizden ve fikir dünyamızın kutup yıldızlarından olan Ziya Gökalp ise "Vatan ne Türkiye'dir Türklere ne Türkistan / Vatan, büyük ve müebbet bir ülkedir: Turan." haykırışıyla yüz yıl öncesinden belki de bugünlere sesleniyordu. İşte şimdi bu seslenişlerin, yüz yıl önceki bu ülkelerin hayata geçmesinin zamanı gelmiştir düşüncesindeyiz. Bizler bunun bir hayal olmadığını, Türk dünyasının birliğinin gerçeklik olduğunun ve beşeriyetin huzur ve refahının tesis edilebilmesi için mutlak bir gereklilik olduğunun inancındayız.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; konuşmamın bundan sonraki bölümünde ülkemizin, bölgemizin ve hatta küresel siyasetin gündeminde olduğu gibi Suriye'de yaşanan son dönemki gelişmelere dikkatinizi çekmek istiyorum. 2011 yılında başlayan iç savaşın hemen sonrasında ülkemiz, bu krizden en fazla etkilenen ülke oldu. Mevcut verilere baktığımızda yaklaşık 4 milyon Suriyeli kardeşimizi misafir ediyoruz ve hakikaten de Türkiye bu anlamdaki insani dış politikasıyla hem tarihî geleneklerine yakışır bir pozisyon almıştır hem de bununla beraber gelecek noktada da örnek bir vasfı sürdürmektedir. Ancak elbette ki bizim de kendimize yetebilecek imkân ve potansiyelimiz var ve bunun da gelinen aşamada hakikaten sınırların varmış buluyoruz.

İşte böylesi bir dönemde Suriyeli sığınmacıların, Suriyeli kardeşlerimizin, ülkelerinde yaşanan iç savaş bitirdikten sonra sağ salim bir şekilde kendi topraklarına, kendi vatanlarına dönmeleri temennimizdir. Bununla beraber hem Suriyeli sığınmacılar, Suriyeli kardeşlerimiz hem de Irak'tan olsun Afganistan'dan olsun, ülkemize gelerek burada misafir konumunda bulunan bazı kardeşlerimiz mevcut. Milliyetçi Hareket Partisi böylesi bir dönemde, Sınırı Aşan Göçler Komisyonu Raporu'yla, AR-GE merkezimizin hazırlamış olduğu bir çalışmayla bunu hem Türk kamuoyu hem uluslararası kamuoyuyla paylaşmış; sınırı aşan göçlerin tarihsel etkileri, bugünkü yaratmış olduğu etkiler ve gelecek noktada yaratabileceği olası sorun ve problemlerle alakalı çalışmalarını sürdürmüştür ve ifade ettiğim gibi, bunu da zaten hem ülkemiz kamuoyuyla hem de uluslararası kamuoyuyla paylaşmıştır. Yeri gelmişken bunu yüce Meclisimizin dikkatine sunmak istedim.

Tabii, Suriye'de böylesine sancılı bir süreç yaşanırken ülkemiz, iki önemli askerî harekât icra ederek hem sahada hem diplomasi alanında önemli kazanımlar elde etti. Fırat Kalkanı Harekâtı ve Zeytin Dalı Harekâtı sonrasında, bu bölgelerin terörden arındırılmasının akabinde aynı bölgelere Türkiye'de yaşayan, sayıları 300 binin üzerinde olan Suriyeli kardeşlerimiz geri döndü ve Suriye'de yine aynı bölgelerde hayatın normalleşmesi tesis edildi. Dikkatinizi çekmek istiyorum, Suriye iç savaşına, Suriye krizine pek çok ülke taraf oldu ancak Türkiye gibi, gerek IŞİD'le mücadele gerek PKK/PYD terör örgütüyle mücadele gerekse diğer terör örgütleriyle mücadele anlamında, hayatın normalleşmesini tesis edip bu anlamda istikrarlı bir yapıya Suriye'deki belirli ve sınırlı bir

bölge olsa da Suriyeli kardeşlerimizi kavuşturan ülke, sadece Türkiye oldu; bunun altının çizilmesi gerekiyor.

İşte böylesi bir dönemde, Ankara'da, geride bıraktığımız haftalarda önemli bir zirve gerçekleştirildi. Sayın Cumhurbaşkanımız, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin ve İran Cumhurbaşkanı Hasan Ruhani'nin katılımıyla gerçekleşen toplantıda Suriye'de anayasa yapım sürecine geçişin altının çizilmesi ve bununla alakalı hazırlıkların tamamlandığının ifade edilmesi gerçekten anlamlıdır. Çünkü bu zamana kadar Birleşmiş Milletler bünyesinde süregelen Cenevre merkezli çalışmalar, Astana süreci hayata geçirilene kadar netice alamamıştı. Şimdi baktığımızdaysa, yine Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin ifadelerine göre Suriye'de artık Anayasa Komitesi oluşturulmuş ve çalışmalarına başlayacak duruma gelmiştir. Böylesi bir dönemde de, işin açıkçası, rejimin de Birleşmiş Milletlere başvurarak PKK/PYD terör örgütünün kullandığı paravan örgüt olan SDG'yi "terör örgütü" olarak tanımlamasını da kaydettiğimizi ifade etmek lazım.

Yine, Amerika Birleşik Devletleri'yle Fırat'ın doğusuna yönelik olarak icra edilen müşterek faaliyetler ise gelinen aşamada, baktığımızda, Türkiye'nin beklentilerini karşılamamaktadır. Menbic konusunda Türkiye'ye verilen taahhütler tutulmamıştır. Ve Sayın Genel Başkanımızın da daha evvel defaatle ifade ettiği gibi, Fırat Nehri'nin doğu yakasında kalan alanlarda da Türkiye'yi oyaladıklarına dair şüphe ve endişeler kuvvetlidir; bu şüphelerin de zaten neden kuvvetlendiğine dair gerçeklikler hepimizin karşısında bulunmaktadır.

Yine, Sayın Genel Başkanımız, Suriye'de 30-35 kilometre derinlikte kurulacak bir güvenli bölgeyle yalnızca Türkiye'nin değil, bölgenin de güvenliğe kavuşturulacağını ifade etmişlerdir ve "Bu güvenli bölge PKK/PYD terör örgütünün güvenliğini değil, Türkiye'nin güvenliğini muhafaza etmelidir." çağrısıyla devletimizin özellikle 21'inci yüzyıldaki başlangıç noktasındaki ve yine bölgesel istikrar ve barışa katkı sağlama anlamındaki hassasiyetlerimiz ifade edilmiştir.

Ve Sayın Cumhurbaşkanımızın gerek Birleşmiş Milletler Genel Kurulundaki son derece önemli, değerli ve tarihî konuşması gerekse yine dün Mecliste yapmış oldukları yeni yasama yılı açılışındaki konuşmalarıyla kendi hassasiyet ve kararlılığımızı kendimizin sağlamasının zamanının geldiği bir kez daha tüm dünya kamuoyuna ilan olunmuştur. Mazlumların gözyaşlarını dindirmek, onları terör belasından kurtarmak, kendi topraklarına huzur içinde dönmelerini sağlamak, bölgesel karanlık tertipleri yerle yeksan etmek için Türk'ün kudretinin bir gece ansızın zulmün kalbine saplanmasının zamanının geldiğini düşünüyoruz; inşallah da Türkiye Cumhuriyeti devletin bu kararlılığı gerçekleşecektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yeri gelmişken, böylesi bir dönemde özellikle Suriye'nin toprak bütünlüğünün ve - altını çizerek ifade etmek isterim- demografik yapısının korunmasının son derece hayati olduğunun ifade edilmesi lazım çünkü iç savaş sebebiyle gerek rejimin gerekse PKK/PYD terör örgütünün gerekse IŞİD terör örgütünün mezalimleri yüzünden çok sayıda Suriyeli, yerlerinden yurtlarından edildi. Ancak bugün özellikle ve altını çizerek ifade etmek istiyorum, Suriye'de PKK/PYD terör örgütünün kontrol ettiği sahalarda "müttefik" dediğimiz veyahut müttefiklik ilişkileri içerisinde bulunduğumuz iddia edilen ülkelerin desteğiyle demografik yapı değiştirilmiştir. Dolayısıyla Türkiye'yi gelinen aşamada nüfus mühendisliğiyle suçlamak, Amerika Birleşik Devletleri ve daha dün bazı yakışksız ve kabul edemeyeceğimiz beyanatlarda bulunan Fransa Cumhurbaşkanı Macron'un tezlerine sarılmak anlamını taşır. Bu anlamda iç savaşın yaratmış olduğu hem tarihî hem sosyolojik yaraların ve sorunların neler olduğuna hassasiyetle yaklaşılması lazımdır. Suriye'de var olan yerleşim birimlerinde iç savaş öncesinde bu toprakların sahipleri kimlerse onlar geri dönmelidir.

Türkiye, böylesi bir dönemde nüfus mühendisliği yapmıyor, aksine hak sahiplerine haklarını teslim edip kendi topraklarında huzurla yaşayacak gayretler içerisinde bulunuyor. Suriye'de nüfus mühendisliği yapan PKK/PYD ve onu destekleyen ülkeler olmuştur. Çok sayıda Türkmen ve Arap kardeşlerimiz ve hatta PKK/PYD'yi desteklemeyen Kürt kardeşlerimiz yerlerinden edilmiş, buralarda hem Suriye'nin hem de Irak'ın çeşitli yerlerinden PKK/PYD terör örgütüne tabi unsurlar yerleştirilmiştir.

Bu anlamda da inşallah Suriye'de Birleşmiş Milletler gözetiminde kurulacak olan Anayasa Komisyonunun ve siyasi sürece geçiş çabalarının bir an evvel netice vermesi de beklentilerimiz arasındadır. Böylelikle Suriye'de normalleşmenin tesis edilmesiyle beraber ülkemizde bulunan, misafir hâlde bulunan Suriyeli kardeşlerimiz huzur içinde topraklarına dönebilsinler.

İkincisi: PKK/PYD terör örgütünün gerek ülkemiz gerekse bölgemize yaratmış olduğu bu tehdit, istikrarı ve barışı doğrudan etkileyen bu tehdit ortadan kaldırılmış olsun ve yine bölgemize dışarıdan dayatılan sınır çizme girişimleri de yine Türkiye'nin girişimleriyle engellenmiş olsun.

Sözlerimi burada bitirirken Gazi Meclisimizi bir kez daha sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özdemir.

Değerli arkadaşlar, gruplar adına söz talepleri karşılanmıştır ancak Sayın Çıray'ın bir düzeltme talebi var konuşmasıyla ilgili.

Buyurun.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Düzeltmeden ziyade Sayın Başkanım kayıtlara geçmesini istediğim.

BAŞKAN – Efendim, talep, düzeltme talebiydi. Eğer düzeltme yapmayacaksanız keseyim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın konuşmacı, değerli konuşmacı, genç siyasetçi orada...

BAŞKAN – Bak, Sayın Çıray, müsaade ediniz.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Düzeltme yapacağım.

BAŞKAN – Müsaade ediniz lütfen. Eğer siz konuşmacının konuşmasına ilişkin yerinizden bu şekilde söz alıp...

Mikrofonu kapatalım arkadaşlar.

Teşekkür ediyorum.

Evet, şahıslar adına ilk söz Sayın Paylan'da, buyurun.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Sayın Başkan, ne söyleyeceğimi bilmeden nasıl karar verdiniz? Ben kalkarım burada, ayakta kayıtlara sokarım tekrar. Ayıp bir şey.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Biz de lafı sokarız, ne diyorsan de.

BAŞKAN – Sayın Paylan, siz buyurun...

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Biz eleştiri yapmıyoruz, polemik istemiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Paylan, söz sizde, siz buyurun.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Konuşmacı konuşuyor.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – "30 kilometre" dedi sayın konuşmacı burada 5 ila 14 kilometre... Söyleyeceğimiz bu. Devletin çıkarlarını konuşacağız.

BAŞKAN – Sayın Paylan, söz talebinizi ret mi ediyorsunuz?

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bir milletvekili konuşuyor.

BAŞKAN – Olabilir efendim. Milletvekili söz talebinde bulundu ben verdim ama düzeltme söz talebinde bulundu ve bunu düzeltme şeklinde kullanmak istemedi. O zaman Sayın Paylan yerleri değişelim, siz buraya gelin.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Bitti Başkanım, bitti.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Milletvekili, kendi hakkını savunamıyor mu sen konuşuyorsun?

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Hak savunmakla ne alakası var, saygı gösterip bekliyor, siz konuşsanız sizi de bekler. Bizim adabımız böyle.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Başkan var, ilgili arkadaşımız orada. İlgili arkadaş orada, Başkan orada. Sana düşmez ki bu.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – “Sen” diye konuşma.

ERKAN BAŞ (İstanbul) – Sana mı düştü!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Konuşma, otur yerine!

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Bak, bak, işte üsluba bak, işte siz... İnsan, aynı salonda çalıştığı insana saygı gösteremeyecek mi?

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – 30 kilometre olmazsa size burada hesap soracağız, bunu bilin! Bakalım, Türkiye'nin çıkarlarını savunabilecek misiniz, savunamayacak mısınız? Hadi göreceğiz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, devletler arası anlaşmaları görüşüyoruz. Uzmanları bilir, devletler arası anlaşmalarda şartları o devletin gücü belirler, o devletin itibarı belirler. Bizler bu itibarı maalesef kaybeden bir devletin üyeleri ve o devletin Meclisinin milletvekilleriyiz. Her gün itibarımızı kaybediyoruz. Uluslararası arenaya çıkalım arkadaşlar, devletimiz her gün itibar kaybediyor.

Bakın, Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nde sonlardayız, Demokrasi Endeksi'nde sonlardayız, Basın Özgürlüğü Endeksi'nde sonlardayız. Herkes, Türkiye'nin otokratik bir tek adam rejimine doğru sürüklendiğini söylüyor. Oysa birkaç yıl öncesine kadar hayallerimiz başkaydı, demokratik bir Türkiye hayali kuruyorduk, bunun için mücadele veriyorduk ancak maalesef her gün bu durumdan daha da uzaklaşıyoruz.

Sevgili Daron Acemoğlu bir kitap yazdı, tekrar tavsiye ediyorum hepinize “Ulusların Çöküşü” kitabını. Eğer ki bir ulus gücü, yetkiyi tek adama veriyorsa, bir otokrata veriyorsa o ulus çöküşe geçiyor. Tarih boyunca bu böyle olmuş, bunun da istisnası yok ama o devletin kurumsal gücüyse, denge denetim mekanizmaları güçlüyse o ulus güçleniyor ve yüzyıllar boyunca hükmünü sürüyor ve dünya tarihine altın harflerle yazılıyor. Maalesef kurumlarımız çöktükçe arkadaşlar, ulusumuz da devletimiz de çöküyor.

Bakın, bir iktidar elbette olacak, dünyanın her yerinde var. Tayyip Erdoğan zannediyor ki ben iktidarım, benim modelim bu; değil. Otokratların bu modeli, dünyanın pek çok yerinde maalesef devrede ama o ülkeler maalesef üçüncü lige düşen ülkeler, hatta dördüncü lige düşen ülkeler.

Bakın, Erdoğan'ın iktidarı tabii ki var, millet ona oy vermiş ama onu dengeleyecek, denetleyecek kurumlar yoksa maalesef o iktidarın da herhangi bir şekilde ne ulusal alanda ne uluslararası alanda herhangi bir itibarı olmuyor.

Dün Meclisimizin açılışı oldu arkadaşlar, hepimiz buradaydık. Bir partinin Genel Başkanı geldi, Meclisimizin açılış konuşmasını yaptı, AK PARTİ Genel Başkanı geldi, burada Meclisin açılışını yaptı ve başka da kimse konuşmadı arkadaşlar ve açılış töreni bu şekilde oldu. Burada ciddi bir sakatlık var. Oysa o kişi, yürütmenin başı. Meclisin görevi ise yürütmenin başı olan kişiyi dengelemek ve denetlemek. Ama arkadaşlar, biz Meclisimizin açılışını yürütmenin başına yaptırıyorsak ve o, burada gelip bizlere, hepimize nasıl davranacağımıza dair bir konuşma yapıyorsa biz onu dengeleyip denetleyemeyiz, hiçbiriniz yapamazsınız ancak geçen dönemde olduğu gibi, onun gönderdiği fermanlara mühür bastırırlar bizlere arkadaşlar, onun gönderdiği fermanlara ancak mühür basarsız. Meclisin alametifarikası, yürütmeyi dengelemek ve denetlemektir. Maalesef, bu durumda çok uzağız.

Yürütmeyi dengeleyecek denetleyecek diğer bir güç ne? Yargı. Değerli arkadaşlar, yıllardır yargıdan şikâyet ediyoruz ama geçenlerde Sevgili Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ, biliyorsunuz, tutuklu bulunduğu dosyadan ve daha sonra üç yıl boyunca tutuklu kalıp da mahkemenin tahliye kararı verdiği dosyadan bir kez daha Cumhurbaşkanının talimatıyla tutuklandı arkadaşlar. Bunu nereden biliyorum? Cumhurbaşkanı itiraf etti “Onları bırakamayız.” dedi. Cumhurbaşkanı bu itirafı bulunduk ve dün geldi buraya aynen şunu söyledi: “Bizim yargıçlara talimat verecek hâlimiz yok. Size ne yasa çıkaracağınızı söyleyecek hâlimiz yok.” diyor Cumhurbaşkanı, bir hafta önce Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ'ı tutuklama talimatını kendisinin verdiğini ikrar etti, itiraf etti. Maalesef, yargımızın durumu budur arkadaşlar. Bu durumla ilgili ivedi adımlar atmamız zorundayız. “Yargı reformu” diye getirdiğiniz şeyin içinde hiçbir şey yok. Bu Meclis, ivedi olarak hukukun üstünlüğüyle ilgili sorumluluk almak zorundadır. Bunu yapmadığımız sürece demokrasimiz kan kaybedecektir ve tek adam “Yaptığım yanıma kâr kalıyor. Beni dengeleyecek, denetleyecek bir kurum da yok. Ben bildiğim yolda devam ederim.” der.

Diğer bir güç ne arkadaşlar? Basın. Ya, basın HDP'yle ilgili her gün akşam yayınlar yapıyor. Tek bir HDP temsilcisi televizyonlarda, gazetelerde ifade de bulunamıyor. Böyle bir basınla mı yürütmeyi dengeleyip denetleyeceğiz?

Diğer bir güç ne peki arkadaşlar? Bakın, merkezî yönetim var, elbette olacak ama AK PARTİ kurulurken neyi tartışıyordu? Yetkiyi yerlere dağıtmayı konuşuyordu, değil mi? “Ankara çok merkeziyetçi.” diyordu Tayyip Erdoğan. “Bütün yetkiler Ankara'da.” diyordu. İstanbul Belediye Başkanırken bunları diyordu. “Ben ne yaparsam Ankara'dan izin almak zorundayım.” diyordu. “Belediye meclisinin yetkileri artmalı.” diyordu Sayın Tayyip Erdoğan ama Ankara'da saraya geçince ve bütün gücü eline almak isteyince o sözler unutuldu. AK PARTİ de bu iddialarını unuttu. Yerele yetkileri dağıtmak yerine yerelin yetkilerini daraltmaya ve yerel yönetimlerin itibarını yok etmeye çalışan bir Cumhurbaşkanı var. Bu, demokrasimiz açısından çok büyük bir tehdittir arkadaşlar.

Bu ülkede 15 Temmuzdan sonra pek çok darbe oldu ama 19 Ağustosta bundan kırk gün önce demokrasimize çok büyük bir darbe daha vuruldu. Diyarbakır, Van ve Mardin belediyelerine kayyum atanarak bir kez daha demokrasimize darbe vuruldu.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Paylan, Diyarbakır'daki annelerin eylemlerinden bahset.

GARO PAYLAN (Devamla) – Yerel yönetimlerin iradesine, yerel halkın iradesine darbe vuruldu.

Değerli arkadaşlar, arkadaşlarım söyledi. Ben de bir iddiada daha bulunayım. Bakın, sayın Diyarbakır, Mardin ve Van belediye başkanlarımız 31 Martta seçildiler. Diyarbakır Belediye Başkanımız yüzde 64'le seçildi.

SALİH CORA (Trabzon) – Diyarbakır Anneleri'nden bahset. HDP önünde eylem yapan annelerden bahset Garo Bey.

GARO PAYLAN (Devamla) – Sayın Cora, gel burada konuş.

Bakın, yüzde 64'le seçildi 31 Martta.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Çözüm biziz, çözüm.

GARO PAYLAN (Devamla) – Biz 31 Mart gecesi halaylarda buluştuk, o gece bir yazı yazılmış. Bakın, üç gün sonra değil, üç ay sonra değil, o gece Diyarbakır Valiliği kayyum talep eden yazısını İçişleri Bakanlığına göndermiş arkadaşlar. Yazı elimizde. 1 Nisan tarihli. 31 Mart akşamı seçildi belediye başkanlarımız. Daha mazbata ortada yok. 16 Nisanda mazbata alınmış. 1 Nisanda kayyum talep eden yazı, İçişleri Bakanlığına gönderilmiş. Hangi arada acaba belediye başkanlarımız o yalan iftiharlarla dağa para gönderdiler acaba? Hangi arada arkadaşlar? 31 Mart gecesinde mi? Daha mazbatayı almadan mı? İki buçuk yıl önce

de bütün belediyelerimize kayyum atadınız. İki buçuk yıldır söylüyoruz. Belediye başkanlarımızın dağa para gönderdiğine dair bir kuruluş belge gösterin diyoruz, bir kuruluş. Yalan söylüyorsunuz, iftira atıyorsunuz. İki buçuk yıldır diyoruz ki bir kuruluş belge gösterin. Tek bir iddia dahi yok belediye başkanlarımızın dağa gönderdiğine dair, tek bir kuruluş iddia yok. Dosyalarını açın bakın, tek bir kuruluş iddia yok ama aynı yalanla 31 Martta yüzde 64'lük Diyarbakır halkının iradesini 1 Nisanda gasbetmeye kalkıyorsunuz. Diyarbakır halkı kırk gündür ayakta. Kırk gündür belediyenin karşısında eylem yapıyoruz. Ben buradan Diyarbakır, Van, Mardin halkına selam gönderiyorum.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – HDP'nin önündeki annelere de selam var mı?

GARO PAYLAN (Devamla) - Diyarbakır, Mardin, Van bu ülkenin parçası değil mi? Diyarbakırlılar, Mardinliler, Vanlılar bu ülkenin vatandaşları değil mi? Neden o halkın iradesini yok sayıyorsunuz? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Değerli arkadaşlar, yalanlarla, iftiralarla maalesef yol alamazsınız.

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Annelere de selam söyleyin.

GARO PAYLAN (Devamla) - Yapmamız gereken, bu halkların iradesine saygı göstermektir. HDP, 6 milyon vatandaşımızın iradesi.

Bakın, buraya niye geldik? Diyarbakır, Mardin, Van, İstanbul bizi buraya niye gönderdi? Demokratik çözüm için gönderdi. Siz her gün HDP'ye saldırarak, demokratik çözüm iradesini yok sayarak maalesef ülkemizi daha da aşağıya çekiyorsunuz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Terörle mücadele ediyoruz.

GARO PAYLAN (Devamla) - Bakın, her gün savaş tamtamları çalınıyor, her gün silaha, savaşa kaynaklar ayrılıyor. Deniyor ki: "Suriye'ye gideceğiz, Suriye'de 3 milyon, 4 milyon insanı sınırlara taşıyacağız." Ya, 3 milyon, 4 milyon insan Suriye'nin sınırında mı yaşıyordu? Suriye'deki yangına benzini siz döktünüz, o insanları evlerinden siz ettiniz. Yapmamız gereken, Suriye'de demokratik bir çözümü savunmak.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Demagoji yapma!

GARO PAYLAN (Devamla) - Suriye'de demokratik bir çözüm olursa herkes evine gider, herkes işini, aşını bulur.

SALİH CORA (Trabzon) – Suriye'de terör devletini kurdurmayacağız.

GARO PAYLAN (Devamla) - Bakın arkadaşlar, önemli olan, demokratik bir çözümü savunmaktır.

Az önce MHP'li arkadaş konuştu...

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Ne dedi?

GARO PAYLAN (Devamla) - Türkçü bir konuşma yapıyor, "Türk'ün gücünü orada göstereceğiz." diyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Rahatsız mı ediyor seni?

BAŞKAN – Sayın Paylan, sözlerinizi tamamlayın lütfen.

GARO PAYLAN (Devamla) – Bakın arkadaşlar, sınırın bu tarafında da Türkler var, Kürtler var, Ermeniler, Süryaniler, Araplar var. Sınırın diğer tarafında da Türkler, Türkmenler, Kürtler, Araplar, Ermeniler, Süryaniler var. Siz yalnızca Türkçü bir bakış açısıyla ne Türkiye'de ne Suriye'de demokratik bir çözümü getiremezsiniz, yapmamız gereken, demokratik bir çözüm açısıyla hem Türkiye'de hem Suriye'de demokrasiyi kurmaktır. Öyle savaşıla, bombayla, tankla, topla, orduyu oraya göndererek nizam kurulamaz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – 20 bin tır silah geçti; Sayın Paylan, 20 bin tır silah geçti.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen müsaade edin.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sayın Başkanım, 20 bin tırı geçti silahlar ya.

GARO PAYLAN (Devamla) – Osmanlı böyle bir nizam kurmamış, Türkçü bir bakış açısıyla nizam kurmamış. Yumuşak gücümüzle, demokratik gücümüzle nizam kurabiliriz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Cora...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Arkadaşlar, 20 bin tırdan fazla silah geldi o bölgeye. Orada atılan bir çakıl taşı bizim başımıza degecek, bunu görmüyor musunuz?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hükûmetiniz gönderiyor, orada ne kadar olduğunu iyi biliyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Paylan, teşekkür ediyorum.

GARO PAYLAN (Devamla) – Sayın Başkan, yapmayın...

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – 20 bin tır silaha laf etmediniz ya.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz.

Kayıtlara geçti, 20 bin tır silah geldi bölgeye, tamam.

Sayın Paylan, sizin de son cümlelerinizi alayım.

Buyurun.

GARO PAYLAN (Devamla) – Değerli arkadaşlar, aklımızı başımıza devşirelim. Osmanlı, yüz yıl önce böyle dar, ırkçı, milliyetçi bir bakış açısıyla parçalandı. Şimdi, tekrar büyük bir riskle karşı karşıyayız. Ya çoğulcu bir bakış açısıyla bu girdaptan, bu karanlıktan çıkacağız ya da tekçi, milliyetçi, ırkçı bir bakış açısıyla hep beraber kaybedeceğiz. Biz hep beraber kazanmak istiyoruz; bu ülkenin Türk'ü, Kürt'ü, Ermeni'si, Süryani'si olarak hep beraber kazanalım. Suriye halkları da kazansın, Türkiye halkları da kazansın. Bunun için barışçı bir bakış açısına ihtiyacımız var. Ben bu konuda yeni yasama döneminde Meclisin sorumluluk alması çağırısı yapıyorum.

Hepinize saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın konuşmacı, konuşması esnasında biraz evvelki konuşmacımız Sayın İsmail Özdemir'in konuşmasına atfen sataşmada bulunmuştur.

BAŞKAN – Doğrudur.

Sayın Özdemir, buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bizim de söz talebimiz var.

BAŞKAN – Neyle ilgili Sayın Muş?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Az önceki hatibin konuşmasıyla ilgili.

BAŞKAN – Sataşma mı?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Evet Sayın Başkanım.
BAŞKAN – Sayın Özdemir, buyurun.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

5.- Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir'in, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın 36 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında şahsına ve Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

İSMAİL ÖZDEMİR (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Tabii, biraz evvelki hatibin iki cümlesini kabul etmemiz mümkün değildir. Bize göre ırkçı bir yaklaşım sergileyen, hatibin kendisi olmuştur. İfadelerim tutanaklarda da mevcuttur. “Yalnızca Türkçü bir bakış açısıyla çözüm getiremez.” dedi. Zannederim ifadelerimi dikkatli takip etmiş olsaydınız ben orada PKK/PYD terör örgütünün sadece Arap ve Türkmen kardeşlerimize değil, kendisine biat etmeyen Kürt kardeşlerimize de zulmettiklerini ifade etmiştim. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Dolayısıyla Türkiye'nin orada vermiş olduğu mücadele, terörizme karşı vermiş olduğu mücadeledir. Herhangi bir etnik ayırım yapmaksızın Suriye'de yerlerinden edilen her kimse iç savaştan önce nerede yaşıyorlarsa bugün de gitsinler orada huzur içerisinde yaşasınlar istiyoruz. Ancak ne yazık ki PKK/PYD terör örgütü bu insanları yerlerinden, yurtlarından ettiler. Birincisi, bunu ifade etmek isterim.

İkincisi, bir başka ırkçı yaklaşımı daha oldu ve yanlış yaklaşımı ne yazık ki. “Osmanlı, ırkçı bakış açısıyla parçalandı.” dedi. Bu da yanlış bir beyanat. Osmanlı'da o dönem ırkçılık yapanlar, Taşnaklardı, Hınçaklardı, sonra ASALA oldular, bugün de karşımıza PKK olarak geldiler. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Türk milleti kuzeylisi, güneylisi, doğulusu, batılsı, anasının dili neresi olursa olsun büyük bir ailedir. Bunun altını kalın çizgilerle çizerek ifade etmek isterim.

Tekraren Gazi Meclisi sevgi ve saygılarımla selamlarım. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Muş...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, az önce hatip konuşmasında bizi ırkçılıkla itham etmekten tutun da gasba kadar ithamlarda bulunmuştur.

BAŞKAN – Buyurun.

6.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın 36 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tabii, burada konuşmaları dinliyorken her şey güllük gülistanlık, terörle hiç alakası olmayan birileri, bir parti konuşuyormuş gibi bir hissiyat oluşuyor ama gerçekler öyle değil. (HDP sıralarından gürültüler) Burada siz eğer sesinizi çıkarıyorsanız Diyarbakır'da oradaki aileler ne diyor: “Benim çocuğumu dağa götürün HDP.” Siz PKK terör örgütünün acentesi olmuştunuz acentesi. Siz, terör örgütünün acentesisiniz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, HDP sıralarından sıra kapaklarına vurmalar) O Diyarbakır'daki anneleri niye görmüyorsunuz? Niye sesiniz çıkmıyor? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Müdahale et Başkan!

MEHMET MUŞ (Devamla) – Garo Paylan, neden sesini çıkarmıyorsun annelere? Görmüyor musun onları? (HDP sıralarından gürültüler)

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Başkan, görevini yap, müdahale et!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bunu kabul edemeyiz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

MEHMET MUŞ (Devamla) – “Evladlarımızı alanlar HDP'dir, HDP.” diyor. İl binasında battaniyeler ne arıyor? Orası otel mi?

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, bu böyle olmaz.

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Terörle iltisaklı burada kim?

MEHMET RUŞTU TIRYAKI (Batman) – Terörle iltisaklı sensin!

BAŞKAN – Sayın Muş, Genel Kurula hitap edin lütfen.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Otel mi arkadaşlar il binası? İl binasında battaniyeleri tutuyorlar, çocukları kandırıp, orada gece ağırlayıp, arkadaşlar, sabaha karşı çocukları belediyenin arabalarıyla kırsala götürüyorlar.

HABİP EKSİK (İğdır) – Sizin bakanlarınıza en kötü oyuncu ödülü verecekler be! Böyle bir şey olmaz!

MEHMET MUŞ (Devamla) – Hacire ananın evladını kırsala kaçıramadıkları için geri getirmek zorunda kaldılar. Bunlar böyle riyakâr bir siyasi partidir. (HDP sıralarından gürültüler)

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Riyakâr sensin!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Yalan söylüyorsunuz!

NUSRETTİN MAÇIN (Şanlıurfa) – Özgür Suriye Ordusunun operasyon görevi ne?

BAŞKAN – Sayın Muş, lütfen sözlerinizin ayarına dikkat edin.

Buyurun.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Sayın Başkan, riyakârlık var burada; riyakârlık, ikiyüzlülük demek.

Şimdi, bir taraftan demokrasiden, barıştan, kardeşlikten bahsedeceksiniz, tabii ki, öbür taraftan dağa adam götüreceksiniz, orada hiç sesinizi çıkarmayacaksınız.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Kendine gel, kendine ya.

NUSRETTİN MAÇIN (Şanlıurfa) – Sizin kapınıza gelen anneleri niye bırakmıyorsun, Harbiyeli anneleri niye bırakmıyorsun sen?

MEHMET MUŞ (Devamla) – Kırk altı gündür, kırk yedi gündür, elli gündür -her neyse- o anneler orada bekleyecek, onları içeri giriyorken tehdit edeceksiniz, onlarla dalga geçeceksiniz. Dağa kaçırdığınız çocuklar için sesinizi çıkarmayacaksınız ama sizinkiler kumsallarda, plajlarda gezecek, onlar kürdistan davası için mücadele edecek öyle mi? (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HABİP EKSİK (İğdır) – O kapı var ya, çözüm kapısıdır, çözüm.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Burada bakın, şu Parlamento altındaki, Türkiye'de pek çok siyasi parti var, içindeki en faşisti bunlardır.

HABİP EKSİK (İğdır) – En faşisti sensin!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Vallahi, aynaya baksan en faşisti görürsün.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bunlardan daha faşist bir parti Türkiye'de bulunamamaktadır. Bunun da böyle bilinmesi lazım.

Bir diğer konu...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Muş, teşekkür ediyorum.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Sayın Başkan, sözümü tamamlamak için uzatırsanız...

BAŞKAN – Sayın Muş, bu sataşmadan aldığınız süre, sataşmada süre uzatımı yapmıyoruz.

HABİP EKSİK (İğdir) – Bu, sataşma değil, hakaret, hakaret!

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Hakaret ediyor ya!

MEHMET MUŞ (Devamla) – Sayın Başkan, tamamlamak üzereyim.

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Aslında iltifat ediyor; ne hakareti; iltifat ediyor, iltifat ediyor.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Hakaret ediyor, hakaret! Biri size terörist dese ne anlarsınız ya, biri size faşist dese, normal mi? Bundan sonra size faşist diyelim, terörist diyelim. Ayıp bir şey ya!

BAŞKAN – Müsaade ederseniz...

Sayın Muş, tamamlayın siz.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Sayın Başkan, bir diğer konu şudur: Suriye'deki mesele. Suriye'deki mesele çok basit. DEAŞ diye bir örgüt oluşturuldu, suni bir örgüt, nereden geldiği belli değil, nereden toplandığı belli değil -Türkiye'nin güneyindeki bölgeleri- katil bir örgüt, canavar bir örgüt, acımasız bir örgüt, görüntüler yayınlanıyor, videolar yayınlanıyor. DEAŞ buraya geliyor, insanlar evini yurdu bırakıp kaçıyor. Kim yerleşiyor oraya? PKK. Sonra diğer bölgeye gidiyor, insanlar oradan kaçıyor. Kim yerleşiyor oraya? PKK. Şimdi, bunu görmeyeceğiz, bunu duymayacağız, Türkiye buradaki haklı davasında burayı temizlemek için irade ortaya koyunca çıkıp bağıracağız. Arkadaşlar, senaryo bu; oyun bu; bunu 82 milyondan kime sorarsanız, siz hariç, herkes size bunun böyle olduğunu anlatır ama sadece siz görmek istemiyorsunuz. Neden? Çünkü acenteliğini yaptığınız yapı size bunu söyletmez burada. Söyletirse burada olamazsınız siz.

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kurtulan, müsaade ederseniz öncelikle söz hakkı Sayın Paylan'ın.

Sizi ırkçılıkla suçladılar.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Ama önce Başkanımız konuşsun.

BAŞKAN – Peki, Sayın Kurtulan, buyurun.

FATMA KURTULAN (Mersin) - Ben sataşmadan dolayı söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kurtulan.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan, “suçlama” diyemezsiniz “sataştılar” diyebilirsiniz. Ne demek yani? Kimseyi suçlama falan yok.

BAŞKAN - Sayın Akçay, bundan dolayı size de söz veririm şimdi.

7.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle konuşması

FATMA KURTULAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

AKP son süreçte özellikle bunu yaygınlaştırıyor; sıkışıkça, kendisini savunacağında, yaptıklarını izah edemeyeceğinde topluma en kolay yöntem olarak “terördür” “destekçisiniz” bilmem... Artık zaten Mehmet Muş'un genel olarak üslubu böyle, hiçbir ayarı, bir nizamı, bir olgunluğu olmayan, bir düzeni olmayan bir üslupla burada saldırıya geçer. Mehmet Muş'un genel olarak bir taktiğidir.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Size mi soracak?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Niye? Rahatsız mı etti sizi söylediklerim? Acentelik yanlış mı doğru mu, onu söyleyin.

FATMA KURTULAN (Devamla) - Dinleyin bir zahmet. Dinleyin, dinleyin.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin lütfen.

FATMA KURTULAN (Devamla) - Türkiye'de altüst ettiğiniz adalete güvenin sarsıldığı bir dönemi yaşıyoruz, demokrasiyi altüst ettiğiniz bir dönemi yaşıyorsunuz, yaşıyoruz. Şimdi artık yolun sonuna gelmişsiniz, kayyumlar süreciyle birlikte özellikle atadığınız bu kayyumları topluma izah edemeyince bir grup anneyi bizim kapımıza gönderdiniz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Biz göndermedik.

FATMA KURTULAN (Devamla) - Bu yetmedi, 2 bakanınız geldi. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Onların yüreği yanıyor.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

FATMA KURTULAN (Devamla) - 2 bakanınız geldi, birisi merdivenlerimize oturdu. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bir de hanımefendisiniz siz, onu daha iyi anlamanız lazım Fatma Hanım.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz lütfen.

FATMA KURTULAN (Devamla) - O anneler başımızın tacıdır.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Niye uğramıyorsunuz oraya?

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Onun için mi hakaret ediyorsunuz?

FATMA KURTULAN (Devamla) - Yirmi yıldır -HDP daha 6 yaşındadır- o annelerden evladı gidenlerin arasında yirmi yıl önce, on beş yıl önce gidenler vardır ve birini de öldürdünüz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – O anneler yüreği yandığı için orada.

FATMA KURTULAN (Devamla) - Birini de öldürmüşsünüz zaten, taziyesine gidin bari.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Siz götürüyorsunuz, siz.

FATMA KURTULAN (Devamla) - Bakanlar geliyor... Merdivenlerimizde oturdunuz.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – PKK bir terör örgütü müdür?

FATMA KURTULAN (Devamla) - Boynunuzu büktünüz, merdivenlerimizde oturdunuz.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Size bir tek soru: PKK bir terör örgütü müdür?

FATMA KURTULAN (Devamla) - Kendi sorumluluğunuzu gizliyorsunuz.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Size bir tek soru: PKK bir terör örgütü müdür?

FATMA KURTULAN (Devamla) - O dağ yolunu açan, sürekli orayı açık tutan, gençlerin oraya gitmesini sağlayan sizsiniz; kör siyasetiniz, kör siyasetiniz, sizin kör siyasetiniz! (HDP sıralarından alkışlar) Demokrasiyle, gelin, açın o yolu. Korkmayın demokrasiden, kaçmayın demokrasiden, barıştan, adaletten kaçmayın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FATMA KURTULAN (Devamla) – O yolu açın, gelin, hep beraber dağdakileri getirelim buraya.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Demokrasiden kaçan yok, çocukları kaçıran HDP var.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Kurtulan.

FATMA KURTULAN (Devamla) – Hep beraber bu dağ yolunu kapatmak demokrasiyle mümkünken ne yapıyorsunuz?

HASAN ÇİLEZ (Amasya)- Yine demokrasiye bağladın değil mi?

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin lütfen.

FATMA KURTULAN (Devamla) – Terör derken başınızı önünüze eğin.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bravo (!) Yine demokrasiye bağladın.

BAŞKAN - Arkadaşlar, müsaade eder misiniz.

Sayın Kurtulan, tamamlıyor musunuz?

FATMA KURTULAN (Devamla) – FETÖ’yü bu ülkenin başına bela eden pratikten yüz bin kere utanın, yerin dibine girin!

(HDP sıralarından alkışlar)

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) - Sen yerin dibine gir!

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Müsaade edin...

Sayın Paylan...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Paylan’da söz Sayın Muş, müsaade edin.

Sayın Paylan, buyurun. (AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

FATMA KURTULAN (Mersin) – Utanmadan bir de terörden bahsediyorsun! “Acentası” diyorsun ya, utanmıyor musun

ya!

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Acentasısınız! Siz götürdünüz! “Çocuğum bu binaya girdi, çıkmadı.” diyor.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Pardon, yanlış söyledim, Türkiye distribütörü diyecektim, Türkiye distribütörü diyecektim.

(AK PARTİ ve HDP sıraları arasında karşılıklı laf atmalar)

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz, hatip kürsüde.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Hepsi bir gün ortaya çıkacak, Suriye’deki örgütlerle iş birliğiniz, hepsi ortaya

çıkacak.

BAŞKAN - Arkadaşlar, Sayın Tiryaki; Sayın Paylan kürsüde, bir müsaade edin ya, kendi arkadaşınız!

FATMA KURTULAN (Mersin) – Biliyoruz kendi arkadaşımızı Başkan, bizi de azarlamayın yani!

8.- Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan’ın, Kayseri Milletvekili İsmail Özdemir’in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, MHP’li hatip beni ırkçılıkla itham etti.

Değerli arkadaşlar, biz ırkçılıkla mücadele eden bir partiyiz.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Hadi lan oradan!

ZÜLFÜ DEMİRBAĞ (Elâzığ) – Allah Allah! Ne zamandan beri?

GARO PAYLAN (Devamla) - Ve bakın, milliyetçilik milliyetçiliği, ırkçılık ırkçılığı, şiddet şiddeti, nefret nefreti doğurur.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Terör neyi doğurur?

GARO PAYLAN (Devamla) - Eğer bir yerde bir ırkçılık varsa, bu başka bir ırka karşı düşmanlık besliyorsa diğer ırkı da milliyetçileştirir. Bunun panzehri demokrasidir arkadaşlar.

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Sayın Paylan, PKK bir terör örgütü müdür? PKK bir terör örgütü müdür? Bu kadar basit bir soru.

GARO PAYLAN (Devamla) - Bakın, az önce Sayın Muş’a dedim ki: Bir kuruşluk belge gösterin kayyumlarla ilgili. Yalan söylüyorsunuz dedim. Bir kuruşluk belge ortaya koyamıyor. Bir kuruşluk belge gösterin, ne istiyorsanız yapacağım, bir kuruşluk.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Komple çalışıyorsunuz.

GARO PAYLAN (Devamla) - Bakın, ama yalan söyleniyor diyorum. Bakın, Diyarbakır’a, arkadaşlar, Diyarbakır’a...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Dağa parayı verip makbuz vermiyor size.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Senin de ağzın torba değil ki büzelim ya.

GARO PAYLAN (Devamla) – Diyarbakır’a kayyum atadınız. Ben empati kurmanız için söylüyorum. Diyelim ki bu ülkenin çoğunluğunu Kürtler oluştursaydı kuruluşunda ve çoğunluk da deseydi ki bu ülkenin adı “kürdiye” ve ondan sonra da Türkler demokratik hakları için, kimlik hakları için mücadele etseydi ama bunlara “hayır” deseydi Kürtler, Kürt ırkçıları...

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) – Soytarılık yapma lan! Soytarılık yapma!

GARO PAYLAN (Devamla) – ...ve diyelim ki Kayseri’de veya Osmaniye’de bir MHP’li seçilseydi, ondan sonra da Kürtler “Efendim, siz şöyle yapıyorsunuz, böyle yapıyorsunuz.” deyip Osmaniye’ye kayyum atasaydı, Kayseri’ye kayyum atasaydı, Trabzon’a kayyum atasaydı ne hissederdiniz?

YAŞAR KARADAĞ (İğdır) – Birinci Dünya Savaşı’nda sizi böyle mi kandırdılar?

GARO PAYLAN (Devamla) – Haklar teslim edilmeden, sizi suçlasaydı ne hissederdiniz? Ben size söyleyeyim: Trabzon halkı isyan ederdi, Osmaniye halkı isyan ederdi, Kayseri halkı isyan ederdi. Süleyman Soylu ya burada ya Demirtaş gibi hapiste olurdu ve ondan sonra da belki de Karadeniz’in dağlarında hak arıyor olurdu arkadaşlar.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Diyarbakır’a yapılan yatırımlar ortada. Yaptığımız yatırımlar ortada Sayın Paylan, ayırıyoruz.

GARO PAYLAN (Devamla) – Bunlara yol açmamak için empati kurmanızı öneriyorum. Çözüm demokratik çözüm, çoğulcu bir demokrasi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Devamla) – Herkesin kimliğine de hakkına da hukukuna da saygı duymaktır çözüm. Bunun dışında çözüm yoktur. Hepimizin sonu karanlıktır bu yolda arkadaşlar. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Paylan.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Vatan bir bütündür, bölünmez.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Sloganla konuşmayın, burası Meclis, ayıp ya! Milletvekili olmuştunuz ya! Bırakın şu sloganları ya!

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Vereceğim Sayın Akçay, size de söz vereceğim.

Evet, Sayın Muş, buyurun.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bu, slogan değil, bunu iyi öğrenin. Kalbimize, ruhumuza kazıdığımız kelime bu.

BAŞKAN – Arkadaşlar, Grup Başkan Vekili kürsüde.

9.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında AK PARTİ Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, bizim buradaki temennimiz HDP'nin terörle arasına mesafe koymasını sağlamaktır. Biz bunu dile getiririz.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Sana mı düştü?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sen DAES'le arana mesafe koy.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Bakın, burada bir milletvekilleri, bakın, daha birkaç gün önce şöyle diyor: "Gerillaya katılım da olacak savaş da olacak çatışmalar da..." Şimdi, bu, milletvekili.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – "Barış olmazsa" diyor.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – "Sorun çözülmezse, barış olmazsa" diyor.

MEHMET MUŞ (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlar, üslup bu, üslup bu. Bakın, az önce bir şey söylüyorum, hem ailelerin çocuklarını dağa kaçırıyorlar hem onlar bu işe aracılık yapıyorlar, ondan sonra diyor ki: "Onun çocuğunu öldürdünüz." İnsan biraz utanır, sıkılır.

"Biz 6 yaşındayız." diyor.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Sana bu hakkı kim veriyor?

MEHMET MUŞ (Devamla) – Değerli arkadaşlar, HDP var, ondan önce BDP var, ondan önce DTP var; aynı, aynı rol biçilmiş bir yapı burası. Dolayısıyla onlara hangi rol biçilmişse size de şu an oradakiler tarafından, dağ tarafından aynı rol biçilmiş. Bizim temennimiz şu, sizin burada eleştiri yapabilmemiz için şu kürsüye çıkıp Fatma Hanım, şunu demeniz lazım: "PKK terör örgütü, bu milletin yakasından düş." "PKK terör örgütünün karşısında ilk biz duracağız." demeniz lazım. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FATMA KURTULAN (Mersin) – Ne diyeceğimi siz mi belirleyeceksiniz?

MEHMET MUŞ (Devamla) - Ama siz onu diyemiyorsunuz, siz onu diyemiyorsunuz, siz onu diyemiyorsunuz; garibanın çocukları dağa, sizinkiler plajlara, bunu yapıyorsunuz. Ondan sonra size "Başlarımız sizin kürdistan davanızdan!" diye tepki gösteren vatandaşlar olunca da orada ağzınıza geleni onlara sayıyorsunuz, hakaretler savuruyorsunuz. Bu yakışıyor mu? Burada bir tutarlılık var mı?

Şimdi, bir diğer konu: "Bir kuruşluk dekont göster." diyor. Şimdi, dağdaki IBAN numarasını veriyor, bunlar da herhâlde EFT yapıyorlar oraya. Arkadaşlar, paranın sistem dışına nasıl çıkarıldığını gayet iyi biliyorsunuz.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) - Belge göster, belge.

ALİ KENANOĞLU (İstanbul) – Belge, belge...

MEHMET MUŞ (Devamla) - Açıkta bu kaynakların ora için nasıl kullandığını hepimiz biliyoruz.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Hukuk nerede, hukuk?

KEMAL BÜLBÜL (Antalya) – Siz biliyorsunuz, biz bilmiyoruz.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Şimdi çıkmış diyor ki: "Makbuz göster, dekont göster." Açıkta topladığınız paraları nasıl kullandığınız, iş makineleriyle hendekler kazıp, iş makineleriyle menfezler kazıp oralara EYP'lerin nasıl konulduğunu ve orada kaç tane askerimizin şehit olduğunu hepiniz iyi biliyorsunuz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Ne alakası var?

MEHMET MUŞ (Devamla) - Faturalarla beraber paranın sistem dışına çıkarılıp dağa nasıl gönderildiğini iyi biliyorsunuz. Buradan çıkmış bana "Dekont göster." diyor. IBAN numarasıyla mı gönderiyorsunuz siz parayı?

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Ya haklısınız da Osman Öcalan'ı nereye koydunuz?

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Muş.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Tekrar söz istiyorum Başkanım.

BAŞKAN - Sayın Akçay, buyurun.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Hayır, tekrar söz istiyorum Başkanım.

BAŞKAN – Sayın Akçay...

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan...

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Diyarbakır Milletvekili Garo Paylan'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Biraz evvelki sayın konuşmacının millî kimlikte bir problemi olduğu anlaşılıyor. Biz milletvekili olarak yemin ederken dahi Türk milleti adına yemin ediyoruz ve Türk milleti demek, bizim millî kimliğimizdir, bu, Anayasa'da da böyledir. Fakat tabii etnikçi bir bakış, ırkçı bir bakış olunca işin, ipin ucu kaçıyor.

Her neyse... Bu kayyum meselesinde empatiden bahsetti. E, empatiyi zaten her zaman hepimiz yapmak durumundayız. Geçen dönem Milliyetçi Hareket Partili Adana Pozantı Belediyesine kayyum atandı. Zannediyorum ya 1 ya 2 AK PARTİ'li belediyeye kayyum ataması yapıldı. 1 CHP'li belediyeye de kayyum atandığını hatırlıyorum yani ismi aklımda değil. İçişleri Bakanlığının Anayasa'dan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – ...kanunlardan aldığı yetkiye dayanarak yaptığı bir idari işlemdir. Bakanlığın bu idari tasarruflarına yargı yolu da açıktır. Bir soruşturma nedeniyle -bir tedbir olarak, geçici bir tedbir nedeniyle- bu soruşturma neticeye kavuşana kadar alınan geçici bir tedbirdir. Bunun da hukuki yönünün dikkate alınması gerekir. Konuşmacının bahsettiği sadece bir partiye yönelik bir tasarrufu da söz konusu değildir. Türkiye'nin Anayasası, kanunları vesaire, birtakım elde ettiği bilgilere göre soruşturma yapılıyorsa, nasıl birtakım memurlar da kamu görevlileri de açığa alınabiliyorsa böyle bir tedbire de başvuruluyor ve hukukidir, meşrudur ve hukuk yolu da açıktır.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Akçay.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, ben de...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kurtulan, yerinizden size de söz vereyim.

33.- Mersin Milletvekili Fatma Kurtulan'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

FATMA KURTULAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Mehmet Muş'a şunu söylemek isterim: Bir tanesinde olsa... Hem eski belediye başkanlarımıza hem şu anda kayyum atanan belediye başkanlarımıza dair, zaten görevi kötüye kullandığına dair bir soruşturma, kovuşturma yok, henüz yok. Varsa böyle bir şey... Yani savcıların böyle bir iddiası yok, böyle bir iddianame yok. Kendisinin varsa elinde bir şey, savcılara derhâl bunu bildirmesi lazım. Aksi takdirde “Yalan söylüyorlar, iftira atıyorlar.” diyeceğiz.

Para kaçırmayı biz bilmeyiz, beceremeyiz; bunu en iyi bilen sağıdaki gruptur, AKP'dir. Nerelere para kaçırdıklarını bütün dünya âlem biliyor; o iş, onların işidir.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Söyleyin, biz de bilelim.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Bunu kimseye yüklemesinler.

Aynı zamanda bir grup başkan vekili Sayın Başkan, “Bir terör örgütünün acentesi, distribütörü” demek ağır bir ithamdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sizin de buna bir tepki göstermeniz...

ZEHRA TAŞKESEN LİOĞLU BAN (Erzurum) – Ama Vekilim, niye kabul etmiyorsunuz?

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade eder misiniz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, kabul etmeyebilirler.

HABİBE ÖÇAL (Kahramanmaraş) – Nerede kaybettilerse oraya gittiler onlar.

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen müsaade edin.

Hanımlar, lütfen, hanımlar... Arkadaşlar dedim, anlamadınız.

Buyurun Sayın Kurtulan.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Değerli arkadaşlar, şimdi acıları yarıştırsak, siz-biz meselesine gelirsek, Kürt annesi evladının kulağının maskot yapılmasını unutmaz. Buraya hiç girmeyelim.

Şunu söylüyoruz: Burası siyaset üretmediği için dağ yolu hep açık kalıyor. Burası çözüm bulmadığı için kardeş kardeşi vuruyor. Bunu defalarca söyledim, şimdi tekrar altını çiziyorum: Burası çözüm bulmak zorundadır. Orada sadece 15-20 anne var; binlercesi var, binlercesi. Bunu durdurmak buranın işidir. Oraya buraya havale edip ona buna “terörist” demekle olmuyor. Gelin, tekrar çağrımızı yapalım: Tarihsel bir kardeşlik var, tarihsel bir referans var, buradan tutalım. Atatürk'ten bahsediyorsanız, 1920-1921 sürecine dönelim, kurucu Meclisin temel dinamikleri neydi, fikriyatı neydi?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kurtulan.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Bir dakika daha, Sayın Başkan, bir dakika daha.

BAŞKAN – Buyurun.

Sayın Kurtulan, lütfen toparlayalım artık.

Sayın Özel, sizinle ilgili hiçbir şey yok.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Var da... CHP'li bir belediyeye kayyum atandığı lafına açıklık getirmem lazım ama önce Başkan sözünü tamamlasın.

BAŞKAN – Sayın Kurtulan, siz tamamlayın lütfen.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Ben tekrar, bir kez daha oraya vurgu yapmak istiyorum: 1920-1921 süreci, 21 Anayasası, bu ruhta tutarsak, Türk ve Kürt kardeşliğinin birlikteliğinde -1071'den itibaren bu ara ara görüldü- denendiğinde görüldü ki Türkiye ve Kürtler birlikte, hep beraber Kürtler, Türkler kazanıyor. Buradan tutalım, bu kardeşliği doğru temele oturatarak inşa edelim. Bağırıp çağırıp savaşı geliştirerek Türkiye'yi düzlüğe çıkaramayız, battıkça batırıyorsunuz zaten Türkiye'yi.

BAŞKAN – Sayın Özgür Özel...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, tutanaklar açısından bir düzeltme yapmam lazım.

Cumhuriyet Halk Partisinin geçen dönem hiçbir belediyesine kayyum ataması yapılmadı, sade 2 belediye başkanı soruşturma sırasında görevden uzaklaştırıldılar. Bu belediye başkanlarımız hakkında o günlerde İçişleri Bakanı Süleyman Soylu çok spekülasyon yaptı ve yandaş basında manşetler oldu. Soruşturmalar sırasında belediye meclisinin içinden seçilen başkan vekilleri görev yaptı, kayyum ataması yapılmadı. Soruşturmalar herhangi bir mahkeme sürecine dönüşmedi. Başkanlarımızın yaptığı görevi görevi temiz yaptıkları tescil edildi. Yeniden aday gösterilen bir tanesi de rekor oyla tekrar belediye başkanı seçildi.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Kayda geçmiştir.

Teşekkür ederim.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

BAŞKAN - Şahıslar adına son söz Sayın Faruk Sariaslan'ın.

Buyurun Sayın Sariaslan. (CHP sıralarından alkışlar)

FATMA KURTULAN (Mersin) – Sayın Başkan, bir şey demeyecek misiniz siz yani bir partiye “Terörün acentesidir.” demek yanına kâr mı kalsın? Bunu kınamayalım mı?

BAŞKAN – Sayın Kurtulan, karşılıklı olarak o kadar çok şey söylüyor ki siyasi partiler birbirlerine...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, “PKK terör örgütü” dedim ben, kastım PKK terör örgütüdür.

FATMA KURTULAN (Mersin) – En azından böyle bir dille...

BAŞKAN – Yani hangi birini düzeltacaksınız? O zaman bütün konuşmalara müdahale etmem lazım buradan.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Hayır Başkan, bu olmaz, böyle kabul edilemez.

BAŞKAN – Sayın Sariaslan, buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkanım, PKK terör örgütünü kastediyorum, PKK terör örgütünü; adını vereyim.

FATMA KURTULAN (Mersin) – Ver, savcıya ver, buraya değil. Ne biliyorsan git savcıya ver.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Savcı resen başlatabilir soruşturmasını, o benim görevim değil. Benim görevim, sizin siyaseten tutarsızlıklarınızı ortaya koymak.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müsaade edin.

Sayın Sariaslan, buyurun.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. Yeni yasama yılının ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Nevşehir'imizin Kapadokya bölgesinin sorunlarını ve çözüm önerilerini sunmak üzere söz almış bulunmaktayım.

Milletvekili seçildiğimden bugüne Kozaklı ilçemizin hastane sorunu olduğunu, bu sorunun acilen çözülmesi gerektiğini, yapılacak hastanenin fizik tedavi ve rehabilitasyon merkezi şeklinde yapılması durumunda ülke ekonomisine ve turizmine ciddi katkı sağlayacağını söyledim. Belediye başkanlığı seçimi öncesi AK PARTİ milletvekilleri ve belediye başkanı adayları bunu doğru bulmuş oluyorlar ki hastanenin yapılacağı yönünde vatandaşla vaatte bulundular. Bu vaatler sonucu seçilen şimdiki AK PARTİ Kozaklı Belediye Başkanı ağustos ayı içerisinde hastane temeli atılmaz ise istifa edeceğini söyledi. Şimdi buradan dinletiyorum.

(Hatibin cep telefonundan bir ses kaydı dinletmesi)

FARUK SARIASLAN (Devamla) – Şimdi, bu belediye başkanı genç arkadaşımız herhâlde AK PARTİ'li 2 milletvekilimize güvenerek söz verdi; bırakın temelini atmayı, ortada proje dahi yok. Şimdi, milletvekili arkadaşımızın birisi burada, diğerini bilmiyorum burada mı, ikisini de verdiği sözü yerine getirmeye davet ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Yine bu kürsüden, Nevşehir merkezde bulunan sanayi bölgelerinin hiçbirisinde doğal gaz olmadığını söylediğimde AK PARTİ'li milletvekili bu kürsüden belediye başkanlığı seçiminden önce doğal gazın sanayiye geleceğini müjdeledi ama doğal gaz hâlâ yok. Sayın Milletvekili, yapacağınız işler için ya söz vermeyin ya da söz veriyorsanız yerine getirin. Nevşehir halkı vermiş olduğunuz bu sözün yerine getirilmesini bekliyor.

Nevşehir'de sanayicilerle yaptığımız görüşmelerde kendilerinin ara elemana ihtiyaçları olduğunu, bu işsizlik ortamında ara eleman bulamadıklarını, sanayideki üretimlerinde de düşüş olduğunu söylediler. Ara eleman bulmanın yolunun da bol bol imam-hatipler açmak yerine kendilerine ara eleman yetiştirecek -bu benim sözüm değil, Nevşehirli sanayicilerin sözü- teknik okulların açılmasını istediler. Bu konuda Millî Eğitim Bakanlığıyla beraber çalışacaklarını söylediler. Onların sizden tek bekledikleri, yeter ki eğitime ideolojik olarak yaklaşmayın, üretime dayalı, üretimin adaletli paylaşımına dayalı bir eğitim sistemini geliştirin.

Yine Nevşehirli sanayicilerimiz "kalkınmada öncelikli il" statüsü almak istiyorlar. Ayrıca bu kürsüden defalarca dile getirmeme rağmen çözüm bulunamayan Nevşehir Havaalanı'na Antalya ve İzmir'den direkt seferlerin konulması ve İstanbul seferlerinin artırılması için bizlerden acil çözüm beklemektedirler. Gerekirse 3 milletvekili olarak Ulaştırma Bakanlığına beraber gideriz, Bakana sorunlarımızı, halkın isteklerini anlatırız. Ben bir muhalefet milletvekili olarak iktidar milletvekilleriyle Nevşehir'in sorunlarının çözümü konusunda beraber hareket edebilirim.

Nevşehir halkı hâlâ asbestli borulardan su içmektedir. Bu sorunun da acilen çözülerek tüm Nevşehir'in içme suyu borularının değiştirilmesi gerekmektedir.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kanseri oluyor millet, kanser.

FARUK SARIASLAN (Devamla) – Biliyorsunuz "patates" denince gerçi Sayın Niğde Milletvekilimiz aklı geliyor ama ben de birazcık o konuya gireyim.

BAŞKAN – Estağfurullah...

FARUK SARIASLAN (Devamla) – Onu üretim anlamında söylüyorum, yanlış anlaşılmasın.

Şimdi, bizim Derinkuyu, Kaymaklı ve Nevşehir'in merkezi, patatesin en çok üretildiği yerlerden biri. Elektrik fiyatlarına yapılan zamlar çiftçinin belini bükmüş, her biri hacizli durumda. Çiftçilerimiz elektrik borçlarının bir yıl faizsiz olarak ertelenmesini ve kendilerine yeni olanak sağlanmasını istiyorlar. Bu konuda Hükümetten destek istiyorlar, AK PARTİ Nevşehir milletvekillerimizden destek istiyorlar. Uzun dönemde ise çiftçilerin kullandıkları elektrik tüketim bedelinin dışında alınan diğer vergilerin kaldırılarak çiftçiyi üretime yönlendirecek yeni düzenlemenin yapılmasını bekliyorlar.

Şimdi, değerli milletvekilleri, özellikle de Nevşehir milletvekilleri, çiftçilerimizin çoğu size oy veriyor ama kendilerine bu oylar elektrik ve mazot zammı olarak geri dönüyor. Buradan da hemşehrilerime selam ve saygılarımı gönderiyorum.

Devlet, vatandaşa sertifikalı tohum alımı için her yıl sonunda 425 TL destek vermekte. 2018 yılı destek ödemesi henüz yapılmadı. Çiftçilerimizin bankaya olan borcunu ödeyebilmeleri için acilen bu desteğin verilmesi gerekmektedir. Bu geç ödeme nedeniyle devlet, vatandaşa ödediği paraya faiz ödememekte ama vatandaşın, devlete olan borcundan dolayı faiz almakta.

Avanos da bizim turizm beldelerimizden bir tanesi. Avanos'taki tarihî köprünün ayakları ödenek verilmediği için çökmek üzere. Projesi yapılmış, planı yapılmış ama "Ödenek yok." deniyor. Şimdi, bu "Ödenek yok." diyen Vali -geçenlerde Nevşehir'de bir açılışa katıldık Valiyle beraber- orada konuşma yapıyor. Vali bu, devletin valisi, Hükümetin valisi değil. Sayın AK PARTİ'li milletvekilleri, siz içinize sindirebilir misiniz? Devletin Valisi "Türkiye'de ekonomi kötüye gidiyor." diyorlar bazı şarlatanlar. Ekonominin çok iyi gittiğini görüyorsunuz." diyor.

Şimdi, tabii, orada, bir protokol ortamında, bir iş yerinin açılışında Valiye cevap veremezdim, benim muhatabım da değil.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şarlatanın ta kendisi!

FARUK SARIASLAN (Devamla) - Ama kendisine buradan sesleneyim: Sayın Vali, sen devletin valisisin. Şarlatanın tanımına bir bak. Bir taraftan diyeceksin ki: "Avanos'taki köprünün ayağını yapacak projenin bedeli yok." Ben diyorum ki: Kozaklı ile benim beldem Kanlıca arasındaki yol berbat, yapın. "Ödenek yok" Sonra orada birtakım insanlara yalakalık yapmak için "şarlatan" lafını kullanıyorsun. Sana aynen iade ediyorum. (CHP ve İYİ PARTİ sıralarından alkışlar) Meclisin kürsüsünden iade ediyorum.

Şimdi, Avanos'ta 23 tane konak var. Bu konaklar Turizm Bakanlığına devredildi. Eğer yapılsa, bitirilse, konakların her birinin odası 150 euro. Turizm Bakanlığı ne kendisi yapıyor ne de bunu belediyeye devrediyor. Turizm Bakanlığı ya bunu yapsın ya da belediyeye devretsin, bunu bekliyoruz.

Şimdi, gelelim şu Hacibektaş konusuna...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Anlaşmaya gelelim.

FARUK SARIASLAN (Devamla) – Biz söyleriz, muhalefet söyler, eleştirir, iktidar yapar. Burada bir anlaşma olmaz. Şimdi, Hacibektaş'ı...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Uluslararası anlaşmayı kastettim.

FARUK SARIASLAN (Devamla) – Ha, siz uluslararası anlaşmayı kastettiniz.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Onun üzerinde konuşun.

SALİH CORA (Trabzon) – İç Tüzük'te, onun üzerinde söz alınız.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Ramazan Bey Türkiye'nin içinde değil, dışında.

FARUK SARIASLAN (Devamla) – Ha, siz dışarıdaysanız bilmiyorum, ben içeriden konuşuyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hatibe çok laf atıyorlar Sayın Başkan.

FARUK SARIASLAN (Devamla) – Hacibektaş'ın sorunlarını bu kürsüden dile getirdiğimde AK PARTİ'li 2 sayın milletvekili çıktı, bir tanesi -kürsüdedir, arkadaşımıdır, saydığım, sevdiğimdir kendisi, o ayrı bir iş- dedi ki: "Hacı Bektaş-ı Veli felsefesini biz de severiz, biz yapacağız, ben de oradan evliyim." Bir tane çivi çakılmadı. Öbür milletvekili arkadaşımız çıktı,

kendisi birtakım, La Fontaine'den masallar anlatır gibi, gittim geldim, gittim geldim... Bir tane çivi çakılmadı.

Geçenlerde biz Turizm Bakanına ziyarete gittik Hacıbektaş Belediye Başkanımızla beraber. Kendisini davet ettik, davetiye verdik, elli beş yıldır yapılan yardımın biraz daha artırılarak ödenmesini istedik, kendisi yapacağını söyledi.

Değerli milletvekilleri, iki gün sonra bir yazı geldi. Şimdi zaman darlığı nedeniyle hepsini okumayacağım, diyor ki: "Söz konusu etkinliğin desteklenmesi uygun görülmemiştir." Elli beş yıldır Hacıbektaş'a yapılan yardımı, elli beş yıl sonra kesiyorsunuz.

Ben bir soru önergesi verdim Sayın Bakana, dedim ki: Sayın Bakanım, siz bu yardımları hangi gerekçelerle, nedenlerle kesiyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sözlerini toparlasın bir dakikada.

FARUK SARIASLAN (Devamla) – Az kaldı.

BAŞKAN – Sayın Sariaslan, son cümlelerinizi alayım.

FARUK SARIASLAN (Devamla) – Dedim ki: Siyasi midir, ideolojik midir, mezhepsel midir? Hâlâ bunun cevabını alamadım ama size bu kürsüden bir şey söyleyeyim: Eğer ekonomik baskılarla bu halkı dize getireceğinizi zannediyorsanız yanılıyorsunuz. Halkımız diyor ki: "Rızkımı veren Hüda'dır, Cumhurbaşkanı da olsun Bakan da olsun Başbakan da olsun sana minnet eylemem."

Hepinize teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Nevşehir) – Sayın Başkan...

YÜCEL MENEKŞE (Nevşehir) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, Sayın Menekşe mi konuşacak? Yani, her ikinize de sataşma var.

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Nevşehir) – Son cümleye itirazımız yok.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Birer birer üstüne gelin.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Hayır, ben tespitte bulundum Sayın Başkanım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Olsun, olsun, bir Faruk Sariaslan bütün AK PARTİ vekillerine bedeldir.

BAŞKAN – Sayın Menekşe, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

34.- Nevşehir Milletvekili Yücel Menekşe'nin, Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan'ın 36 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

YÜCEL MENEKŞE (Nevşehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Sayın Başkan, sayın vekilim çıktı... Nevşehir'le ilgili herhâlde bilgisinin olmadığını düşünüyorum. Bazı konuları iyi irdelemek lazım ki burada çıkıp Nevşehir'in sorunlarını düzgün bir şekilde ifade etmesi gerekiyor.

"Kozaklı" dedi, Kozaklı'yla ilgili her türlü çalışmayı Sayın Vekilim Mustafa Bey'le çok sıkı bir şekilde takip ediyoruz ve projesi şu an hazır, Kozaklı Devlet Hastanesi hayata geçecek; birincisi bu.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Ne zaman?

YÜCEL MENEKŞE (Nevşehir) – İkincisi: Evet, Kozaklı Devlet Hastanesi...

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Ne zaman? Tarih, tarih...

BAŞKAN – Sayın Menekşe, direkt olarak size sataşmaya ilişkin cevap verirsiniz iyi olur, yoksa Nevşehir'in yatırımları...

YÜCEL MENEKŞE (Nevşehir) – Hacıbektaş'la ilgili söylüyor

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

YÜCEL MENEKŞE (Nevşehir) – Sayın Başkanım, benim on yıl belediye başkan vekilliği yaptığım dönem vardır. Hacıbektaş'a devletimiz her türlü hizmeti götürmek istemesine rağmen o günkü belediye başkanı bu hizmetleri kabul etmedi. Bu insan yaşıyor, onu sorup öğrenebilirsiniz.

Valimizle ilgili birtakım sataşmalarda bulundu. Sayın Valimiz Nevşehir'e gelmiş, şu an hizmet aşkıyla görevini en iyi şekilde ifa etmek isteyen ve kesinlikle AK PARTİ'nin bir vekili olarak değil, bir bürokrat olarak her kesime sahip çıkan, garip gurebaya sahip çıkan, hizmetlere sahip çıkma anlayışı içerisinde olan bir insandır. Bunu takdirlerinize sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Mustafa Bey, herhâlde her ikinizin adına cevap olmuş oldu bu.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Soru işlemi yapmadık ama 3 arkadaşımızın söz talebi var. Bu 3 ismin söz talebini karşılayacağım ama bunların dışında başka hiçbir söz talebinin karşılanmasını yapmayacağım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, bir istisna var ama Sayın Sariaslan el kaldırdı, görmediniz.

BAŞKAN – Hayır, 3 kişi sadece.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Görmediniz Sayın Başkan.

BAŞKAN - Sayın Fendoğlu, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Malatya Milletvekili Mehmet Celal Fendoğlu'nun, Malatya ve güzergâhtaki illere kaliteli ulaşım imkânı sağlayan 4 Eylül Mavi Treni'nin tekrar hizmet verebilmesi için yapılan çalışmaların hangi aşamada olduğunu Ulaştırma ve Altyapı Bakanından öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

MEHMET CELAL FENDOĞLU (Malatya) – Teşekkür ederim.

Sizin vasitanızla Ulaştırma Bakanlığına iletilmek üzere... 15 Kasım 1994'te Malatya'da ilk seferini yapan ve 10 Temmuz 2016'ya kadar aralıksız hizmet veren 4 Eylül Mavi Treni bu tarihten sonra hizmet vermemiştir. Malatya ve güzergâhtaki illerimize ekonomi ve hizmet anlamında büyük katkıları olan, orta ve dar gelirli vatandaşlarımıza ucuz ve kaliteli ulaşım imkânı sağlayan 4 Eylül Mavi Treni'nin hizmet vermemesinin ulaşım noktasında önemli bir eksikliğe neden olduğu görülmektedir. Bu kapsamda, 4 Eylül Mavi Treni'nin tekrar hizmet vermesi için çalışma yapılmaktadır. Hizmete sunulacaksa çalışmalar ne aşamada ve hangi tarihte yeniden hizmete başlayacaktır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN - Sayın Tutdere...

36.- Adıyaman Milletvekili Abdurrahman Tutdere'nin, Adıyaman ili Besni ve Gölbaşı ilçelerindeki devlet hastanelerinde MR cihazı eksikliğinden kaynaklı mağduriyet ile Adıyaman Eğitim ve Araştırma Hastanesinde uzman doktor bulunmaması nedeniyle yaşanan mağduriyetin giderilebilmesi için Sağlık Bakanına çağrıda bulunduklarına ilişkin açıklaması

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Adıyaman'ımızın 600 bini aşkın nüfusunun yaklaşık 77 bini Besni ilçemizde 50 bini ise Gölbaşı ilçemizde ikamet etmektedir. Besni ve Gölbaşı ilçelerimizde devlet hastanesi bulunmaktadır ancak bu devlet hastanelerinde MR cihazı bulunmamaktadır. MR cihazı yokluğu nedeniyle hastalar çevre illere gitmek zorunda kalmakta ve büyük bir mağduriyet yaşamaktadırlar. Ayrıca Adıyaman'ımıza hizmet veren 400 yataklı eğitim araştırma hastanesinde endokrin, romatoloji, çocuk kardiyolojisi, çocuk nörolojisi alanında uzman doktor bulunmamaktadır. Buradan Sağlık Bakanlığına çağrıda bulunuyorum. Bu hastanelerimize MR cihazının bir an evvel gönderilmesini, ayrıca eksik olan uzman doktorların da bir an evvel atamalarının yapılarak bu mağduriyetin giderilmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Hancıoğlu...

37.- Samsun Milletvekili Neslihan Hancıoğlu'nun, Samsun ilinde yatırımların durduğuna ve Çarşamba Ovası'na biyokütle enerji santrali kurulmasının ülkemizin geleceğine ihanet etmek anlamına geldiğine ilişkin açıklaması

NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Seçim bölgem Samsun'da vatandaşımızın ihtiyacını karşılayacak, istihdam sağlayacak, ülkemize katma değer yaratacak hangi yatırım varsa durdu ama ne hikmetse ülkemizin en verimli ovalarından Çarşamba Ovası'nın tam kalbine enerji santrali kuruluyor. Kurulmak istenen bu santral günde 630 ton biyolojik atık yakacak, 38 ton kül çıkaracak, 14,5 kilo kül havaya salınacak. Ovası besleyen dereden günde 1.500 ton su çekilecek. İşin özü şudur: Çarşamba ilçemiz, Samsun'umuz, çiftçimiz, ülkemiz sırtından hançerlenecek. Sorumluları bu yüce çatı altında bir kez daha uyarıyorum. Benim nazarımda bu eşsiz ovanın kalbine santral kurmak, Samsun'umuzun ve ülkemizin geleceğine ihanet etmektir. Vatanını ve milletini seven buna seyirci kalamaz. Hukuk içinde, meşru zeminde her türlü mücadeleyi vereceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Sariaslan...

38.- Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan'ın, Nevşehir Milletvekili Yücel Menekşe'nin yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sayın Başkanım, bilgisizlikle suçladı. Şimdi kendisine ben delil olarak sunuyorum. Aynı zamanda avukatım, bilmediğim konuda konuşmam. Bir daha dinleteyim.

BAŞKAN – Efendim, böyle bir usul yok.

Kapatın mikrofonu.

Teşekkür ediyorum.

(Mikrofon Başkan tarafından kapatıldı)

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Bunu kapatayım. Şimdi dinlettim.

AYTUN ÇIRAY (İzmir) – Ama ona da sataşılmış olmuyor mu şimdi? Bu nasıl yönetim ya? Bu kadar kötü yönetim görmedim.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Belgeden bahsediyor. Belge olarak son durumu, bir de görüntü verdim

BAŞKAN – Evet.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Siz görüyorsunuz... “Eğer bunlar yapılmazsa istifa edeceğim.” diyorsunuz, o zaman istifa edin.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, arkadaşlar, bakın, daha önce...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Özgür Özel, siz tecrübeli bir grup başkan vekilisiniz. Kürsüde müdahale etmedim ama daha önce Sayın Akif Hamzaçebi'nin başkanlığında yapılmış toplantıda alınmış olan bir kararda “yerinizden yahut da kürsüden ya da oturduğunuz yerden herhangi bir şeyin dinletilmemesi” bir teypten, şudur budur, yönünde bir karar var. Hani, bu karara rağmen, hâlâ bunda ısrar edilmesinden dolayı kestim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, şunu ifade edeyim...

BAŞKAN – Siz biliyorsunuz bunun böyle olduğunu. Aslında bana bırakmadan sizin uyarmanız lazım Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Şunu ifade edeyim, şunu ifade edeyim...

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir: Bütün grup başkan vekilleri, grup başkan vekilleri olmaksızın, geçmişte, kendi aralarında eş güdüm toplantısı olarak başlayıp bir tavsiye kararına dönüşmüş olan o metnin çeşitli kısımlarıyla mutabakatsızlığımızı bildirmiştik. Daha sonra da Başkanlıktan bize grup başkan vekilleriyle birlikte bu toplantının tekrarlanacağı söylenmiş ancak daha sonra gelen seçimle bu imkân olmamıştı. Sayın Başkan ya da Meclis başkan vekillerimiz grup başkan vekillerini davet eder, bir toplantıda o geçmişteki kararlar ve benzerlerini bizlerle müzakere ederlerse elbette öyle kararları içselleştirip müdahaleyi biz yapabiliriz.

BAŞKAN – Teşekkürler.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama tüm grupların ortak kanaati o toplantının bizler tarafından da müzakereye muhtaç olduğu yönündeydi. Bunu ifade edeyim.

Kürsüden dinletme meselesi bu Meclisin geleneğinde var. Sayın Oktay Vural'ın çok çok kullandığı bir yöntemdir.

BAŞKAN – Herhâlde ondan sonra yaptılar zaten.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Anayasa değişikliğinde biz bunu kullandık, hatta ve hatta partilerin sayın genel başkanlarının bulunduğu son oturumda da bu oldukça gündem oldu daha sonra, kimse de itiraz etmedi. Tabii ki yerimizden, böyle biz...

BAŞKAN – Bakın, ben de sizi kırmadım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam...

BAŞKAN – Sayın Sariaslan'ın kürsüden yapmış olduğu konuşmada söylediklerinin, onların, Nevşehirli diğer milletvekilleri yüzde 1'ini dahi söylemediler. Siz rica ettiniz, ben söz verdim. Onu, hiç olmazsa usule uygun yapalım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam, usule uygun olarak yapalım.

BAŞKAN – Sayın Sariaslan, tamamlayın lütfen sözlerinizi.

Buyurun.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Şimdi “Kanıt yok.” dedi. Siz bu kürsüde, Mecliste, seçimden önce, doğal gazın sanayiye geleceğini söylediniz; tutanaklara geçti, Meclis tutanaklarında var. Siz Kozaklı’ya geldiniz “Ağustos ayı içerisinde eğer buraya hastaneyle ilgili kazık vurulmazsa, çalışma yapılmazsa belediye başkanı da istifa edecek.” dedirttiniz ve dedi. O zaman ya siz verdiğiniz sözü yerine getireceksiniz ya da söz vermeyeceksiniz; şimdi masal okumayın.

Hacıbektaş’a siz, iktidardasınız -altı ay oldu ben burada konuşma yapalı- dediniz ki: “Yapacağız.” Bir tane çivi çakmadınız, bir tane. Bakan elli beş yıldır yapılan yardımı kesti. İdeolojik mi, siyasi mi, mezhepsel mi bunu söylemek zorundasınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

alkışlar) FARUK SARIASLAN (Nevşehir) - Bu Bektaşılık hepimizindir, bu toplumun malıdır, Türkiye’nindir. (CHP sıralarından)

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, birleşime on dakika ara veriyorum.
Grup başkan vekillerimizi de arkaya davet ediyorum, buyurun.

Kapanma Saati: 19.09

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 19.20

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Emine Sare AYDIN YILMAZ (İstanbul), İsmail OK (Balıkesir)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2’nci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

36 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam edeceğiz.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon yerinde.

Teklifin tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştı.

Şimdi birinci bölümdeki söz taleplerini karşılayacağım ama ondan önce Sayın Açıkgöz’ün bir söz talebi var, onu karşılayacağım.

Buyurun Sayın Açıkgöz.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- Nevşehir Milletvekili Mustafa Açıkgöz’ün, Nevşehir Milletvekili Faruk Sariaslan’ın 36 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUSTAFA AÇIKGÖZ (Nevşehir) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Tabii, sayın vekilim herhâlde dışarı çıkmış ama Kozaklı’da zaten bir fizik tedavi hastanesi var, önce onu bildireyim kendisine, 180 yataklı, hem de Türkiye’nin en gözde hastanelerinden bir tanesi ve inşallah, devlet hastanesinin yeri de hazır, en kısa zamanda yapacağız.

İkincisi de tabii, sayın vekilim hangi sanayi olduğunu, kastettiğini bile kendisi bilmiyordur çünkü hangi sanayi olduğunu çok bilemedik.

Üçüncüsü de Avanos’la ilgili, köprüyle ilgili, köprünün Vali’yle ne alakası var, onu da anlamadım. Köprü ödeneği hazırды ama o dönemki belediye başkanı istemedi köprü yapılmasını.

Hacıbektaş’la da ilgili söyleyeceğim, TOKİ’sini, hastanesini, köprülerini, kavşaklarını, hepsini bu Hükümetimiz yaptı ama maalesef belediye başkanının yapmadığı hizmetleri bizden soramazlar.

Dördüncüsü de Vali Bey’le ilgili, o gün açılışa beraberdik, sadece ekonomik gidişatla ilgili, o günkü istihdamla ilgili bir şey söylemeye çalışıldı. Orada doğru yapılan işlerle ilgili gelip burada kürsüde, kendisini kaybederek “şarlatan” demesi yüzünden kendisini kınıyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ettim.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım’ın Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

BAŞKAN – Evet, 1’inci maddeyi okutuyorum:

ASYA VERİMLİLİK TEŞKİLATI KURULUŞ ANLAŞMASINA KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 14 Nisan 1961 tarihinde Manila’da imzalanan “Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşması”na katılmamız uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Evet, ilk söz talebi, İYİ PARTİ Grubu adına Sayın Ahmet Kamil Erozan.

Buyurun.

İYİ PARTİ GRUBU ADINA AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben izninizle kanun teklifinin 1’inci maddesi konusunda konuşmak için söz almış olsam da bir iki kelimeyle buna değindikten sonra asıl gündemin birinci maddesine geçeceğim.

Tabii, bu kanun teklifine pek böyle “Hayırlı olsun.” diyemeyeceğimizi belirtmek isterim. Bunun sebebi de gayet basit. Bir verimlilik anlaşmasından bahsediyoruz, Asya’daki bir örgütten bahsediyoruz. Ben Asya’ya kadar gitmeyeyim, Avrupa’ya doğru gideyim, OECD cetvellerine bakalım, verimlilikte Türkiye’nin sayfanın dibinde olduğunu görürsünüz. Sayfanın dibinde olan bir ülkenin geleceği açısından verimlilik oranlarını yakalamak için Uzak Doğu’ya gitmesinin anlamına da benim aklım ermiyor.

Bunu burada bırakayım. İzin verirsiniz gündemin birinci maddesine döneyim. Biraz evvel Aytun Çıray’ın değindiği, gündemin birinci maddesi bizim için, ülkemiz için bugün Suriye’dir. İktidarın, dünyanın, bölgenin ve hayatın gerçeklerinden kopuk bir politika izlediğini görmek bizi kaygılandırmaktadır. Dış politikada yapılan hataların çokluğu da bize “pes” dedirtmiş olmaktadır. Hatta “Acaba bunlar hata değil de kime ve neye hizmet ettiği meçhul tercihler midir?” diye düşünmek durumundayız.

Ankara'da biliyorsunuz son bir haftadır havalarda yankılanan bir şarkı var "Bir gece ansızın gelebiliriz." diye. Geçen hafta New York'ta hangi şarkı yankılanıyordu semalarda? Ben size söyleyeyim, "Bekledim de gelmedin, hiç mi beni sevmedin?" Kimdi bizi sevmeyen? Trump. Kedi-fare oynadık, köşe kapmaca oynadık, lokanta kapılarında bekledik Trump'la görüşmek için, sonunda bir kapı aralığında bir fotoğraftan ibaret kaldı. Kiminle görüştü Sayın Cumhurbaşkanı? Ben size sıralayayım: Hırvatistan, Pakistan, Arnavutluk, Yunanistan, İtalya, Çekya, Somali, Almanya, Sudan, Irak, İngiltere, Libya, Katar ve Moldova. Bunun dışında Müslüman topluluk liderleri ve Yahudi toplumu liderleriyle görüştü.

Tamam mı? "A-Ka-Pe" sıralarına bakıyorum, Komisyona da bakıyorum. Tamam mı liste?

ATILLA ÖDÜNCÜ (Bursa) – Öyle bir sıra yok, "A-Ka-Pe" diye bir sıra yok.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) – Hayır, eksik demenizi bekledim ben. AK PARTİ diyeyim.

Cipriani Otel'i'nde Sayın Cumhurbaşkanı kiminle konuştu? Siz bu Cipriani Otel'i'ndeki konuşmayı hiç Türkiye'de gazetede, basında gördünüz mü? Görmediniz, siz de duymadınız. Orası duymuştur, orası duymuştur. Cumhurbaşkanı, Cipriani Otel'i'nde Amerika Yunan Ortodoks Başpiskoposuyla görüştü.

Şimdi, Devlet Başkanı olarak bir papazı muhatap alıyorsanız bir gariplik vardır. İkinci gariplik, ne konuştunuz? Ben size söyleyeyim: Siz söyleyemediniz, açıklayamadınız, basına veremediniz ama Başpiskopos bunu basına verdi Amerika'da. Heybeliada Ruhban Okulunun açılmasını konuştunuz. Üstelik, Başpiskopos Türkiye'ye davet ettiniz. Acaba Ruhban Okulunun açılışına mı davet ettiniz? Ben soruyorum, siz cevabını bulursunuz. Ayıp, ayıp, bir Devlet Başkanının bir Başpiskoposu muhatap alması, kapalı kapılar arkasında Cipriani Otel'i'nde görüşmesi ayıp.

Devam edeyim buradan, biraz evvelki güvenli bölge hikâyesine geleyim. Hikâyesi diyorum çünkü gerçekte alakası yok. Bunun derinliği diye bir hesap yapmanın anlamı da yok çünkü ortada bölge diye bir şey yok. Ortada olan eve teslim tenezzül turu. Ne demek istiyorum? Eve teslim tenezzül turu... Sabahleyin saat sekizde Amerikalılar geliyorlar bizim hududa, bizim Türkiye Silahlı Kuvvetlerinin ciplerini, konvoyunu, neyse üç beş araba alıyorlar peşlerine, gezdiriyorlar, nereyi isterlerse orayı gezdiriyorlar, bir şey görmüyorlar, görmemeleri de sağlıyor. Ola ki YPG'ye rastladınız, ne yapacaksınız, ateş mi açacaksınız? Mümkün değil, angajman kuralları yok çünkü. Dolayısıyla siz orada isterseniz de istemerseniz de Amerika'nın oyununa hizmet eden bir konuma düşmüş vaziyettesiniz. Şu şekilde söyleyeyim: Çünkü karşınızda PYD-YPG olmadığı için, sabah gidiyorsunuz dolaşıyorsunuz akşama kadar, gelip ne rapor veriyorsunuz Türk Silahlı Kuvvetleri olarak komutanınıza? "Hiçbir şeye rastlamadık." İkinci gün, "Hiçbir şeye rastlamadık..." Bir aydır bu böyle devam ediyor. Bunun sonucu nedir? Amerika'dan, dönecekler. "Gördünüz, hiç kimse yok burada kardeşim..." Bu duruma, bu tuzağa düştünüz. Buradan nasıl çıkacaksınız?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - "Kandırıldık." derler.

AHMET KAMİL EROZAN (Devamla) - O "Kandırıldık." kısmını söylemek istemiyorum çünkü kandırılı kandırılı ne olduğunu herkes, maalesef, zaman içinde öğrendi.

İşin daha da garip bir tarafı var: Biz, teröristlerin peşinde orada devriye gezdiğimizizi iddia ediyoruz ama PYD-YPG'yi Amerika terörist saymıyor, Rusya terörist saymıyor, İngiltere terörist saymıyor, hiçbir ülke terörist saymıyor; biz sayıyoruz, bir de kim sayıyor? Esad. Yani, ne demek istiyorum? Bizim doğal müttefikimiz olması gereken bir adam var orada veya bir rejim var, biz ona sırtımızı dönmüşüz ve maalesef Amerikalılar kendi istediklerini bize yaptırmakla meşguller şu anda. O güvenli bölge kısa zamanda bir tampon bölge olarak anılmaya başlayacak. Tampon bölgenin 36'ncı paralel olarak Irak'ta ne gibi sonuçlar verdiğini gördünüz. Burada hangi paraleldeyiz? 37'nci paraleldeyiz. Haritayı açın, bakın, 38'inci paralel nerede? Bu tehdit üzerimize geliyor, bunu fark edemediyeniz ben bu devletin yanlış ellerde yönetildiği kanısında olduğumu bu akşam bir kere daha söylüyorum.

Bir adım daha öteye gideyim: Güvenli bölgenin TOKİ'leştirilmesi projesi var ortada. Yetmedi Türkiye'deki TOKİ'leştirme, şimdi... İsmi "güvenli bölge" ama cismi güvenli olmayan bir araziye TOKİ'leştirmeye çalışıyoruz. Ne yapacağız? Oraya Sünni Arapları yerleştireceğiz. Hesap kitap yapılmış: "Şu kadar milyar dolar..." O "şu kadar milyar dolar" hesabı da uçuk çünkü insanlara sadece ev vermeniz yetmez orada, orada insanların yaşamalarına da imkân verecek koşulları oluşturmanız lazım. Evi yaptınız, adam domates mi ekecek de satacak bahçesinde? Proje bu ama oradaki altyapı sorunlarını halletmeden, okul sorunlarını halletmeden, istihdam sorunlarını halletmeden orada bir çözüm üretmeniz maalesef mümkün değildir.

Bunun başka bir sonucu da var: Bizim hesaplarımıza göre -iktidar ne gibi hesaplar yapıyor, bilmiyorum ama- oradaki insanların yaşamsal ihtiyaçlarının karşılanmasını ve kapsamlı bir çözüm istiyorsanız o modelde, bulmanız gereken miktar 100 milyar dolardır. Bu projeyi ortalarda dolaştırdığınız bir müddette kimse de dönüp size "Al, 3 kuruş." demedi; siz de diyemediniz, siz de diyemediniz. Yani, Türkiye'nin bu proje konusunda bir başarı öyküsü olmasını istiyorsak ilk önce "Alın, ben masaya 10 milyar dolar koyuyorum, kalan 90 milyarı da siz tamamlayın." diyebilmiş olması gerekirdi. Bunu diyemeyen bir Türkiye'nin kimsenin nezdinde bir inandırıcılığı da olamaz. Burada da bitmiyor. Bizim eski dostlarımız veya ortaklarımız mı diyeceğim, kim olduğunu tahmin etmek mümkün, Tahrir el-Şam diye bir örgüt var. Tahrir el-Şam Türkiye'yi -tam kelimeyi söyleyeyim- hain olarak tanımladı. Kime hain dersiniz? Hain, geçmiştaki dostlarınıza denilir genelde. Dostluk ettiğiniz insanlar bir gün size sırtını dönerlerse ve siz de onlara sırtınızı dönerseniz size hain derler ve Tahrir el-Şam şunu söylüyor şimdi: "Türkiye'yi kan gölüne çevireceğiz. Hâlihazırda Türkiye'nin birçok yerinde uyuyan hücrelerimiz var." Bu geçmiş ortaklıkların bizi ne gibi zorluklara ittiğini -maalesef- görmek ve buna karşı gerekli tedbirleri de almak durumundayız.

Son olarak, Doğu Türkistan'la bitireyim. Sayın Cumhurbaşkanı dün burada bir konuşma yaptı, çeşitli ufuklara bir tur attı "Kafkasya, Orta Asya" dedi, sonra "Türkistan" dedi. Ben dedim, hayırdır inşallah, Türkistan pek Sayın Cumhurbaşkanımızın ağızından duymaya alışmadığımız bir cümle. Niye Türkistan dedi baktım metin geldikten sonra ve bir daha ince okudum ve o Türkistan'ı bir coğrafi terim olarak kullandığını fark ettim. Hâlbuki sorun Doğu Türkistan sorunu. Doğu Türkistan sorunundan kaçmak ve bunu Türkistan diye geçiştirmeye çalışmak bence yine yakışmadı ve oradaki kardeşlerimize yakışmadı çünkü yine o "Bekledim de gelmedin, hiç mi beni sevmedin?" şarkısının söylendiği semaların altında 30 Batı Avrupa ülkesi -bunun içine Avustralya'yı da koyun, Yeni Zelanda'yı koyun- bir toplantı yaptılar ve bugün kamplarda bulunan Türkistanlı sayısının yani Uygur sayısının 1 milyonu aştığını söylediler. Nerede yeni Türkiye? Üzülmemek elde değil.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, kayıtlara girmesi açısından bir şeyin altını çizmek istiyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

40.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Bursa Milletvekili Ahmet Kamil Erozan'ın 36 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde İYİ PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, biz hatibi dikkatlice dinledik. Tabii, ortaya koyduğu eleştiriler var, bir de iddialar var. İddiaları tabii kendisinin... İşte, "Belli görüşmelerin neticesinde ne olacak?" gibi iddialar var. O iddiaları somut hâlde kamuoyuyla paylaşırsa biz de o zaman kendisine bir cevap veririz yani onun haricinde "Ben böyle yorumladım. Hain dedi, bu geçmişte bir dostluk vardı." gibi yorumlar üzerinden biz cevap vermeyiz. Bizim oradaki politikamız şu: Orada, Türkiye'nin

güneyinde Suriye'nin kuzeyindeki bölgede PKK'nın Suriye kolunun bir yapılanması olduğunu görüyoruz ve burayı bir şekilde bertaraf etmeyi düşünüyoruz. Bunu Türk Silahlı Kuvvetleri marifetiyle yaparız, başka bir şekilde yaparız ama bir şekilde buranın bertaraf edilmesi lazım. Bu anlamda buradaki siyasi partilerin kanaati, sizin de bir milletvekili olarak, bir parti grubunun temsilcisi olarak bu noktadaki kanaatiniz nedir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Yani bizim bir şekilde burada Türkiye'yi bu beladan, aşağıda oluşturulmaya çalışılan bu beladan kurtarmamız gerekiyor yani orası bizim için güvenli değil. Türkiye için riskler oluşturan bir yapı var orada. Az önce konuşmamda nasıl oluşturulduğunu da ifade ettim. Yani DEAŞ gibi bir örgüt oluşturulmuş, Sünni bir örgüt, bunun üzerinden o bölge temizlenmiş, toparlanmış ve PKK'ya teslim edilmiş, bir şekilde korunup kollanıyor. Bu durumda bizim yapmamız gereken hep birlikte buna karşı ortak bir mücadele sergilemektir diye düşünüyorum. Bu noktada da böyle bir ortaklık içerisinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde İYİ PARTİ'nin olacağını düşünüyorum çünkü burası Türkiye'nin ortak güvenliğine bir tehdit. Dolayısıyla biz meseleye böyle bakıyoruz. Geçmişte şu olmuş bu olmuş, delillendirilmediği müddetçe belli yorumlara bir diyeceğimiz yoktur. Yorumlar üzerine açıklama yapmayacağız.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Asya Verimlilik Teşkilatı Kurulu Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Meral Daniş Beştaş.

AHMET KAMİL EROZAN (Bursa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, gündemimiz “Yargı reformu” diye ucube bir paket var önümüzde, şu anda Adalet Komisyonunda devam ediyor... Toplumda sürekli beklenti yaratma, işte, umutları tekrar yineleme. Aslında içinde hiçbir şey olmayan, AKP'nin kendi paketlerini...

Sayın Başkan, grup başkan vekilleri tartışıyor kendi aralarında. Ne yapabilirim?

BAŞKAN – Çok sessiz biçimde sizi dinliyorlar Sayın Beştaş; buyurun siz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başpiskoposu anlatıyordu bize.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Sayın Özel ve Sayın Muş hararetle bir konuşma içinde; ben de mecburen onları görüyorum yani.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başpiskopos meselesini anlatıyordu da...

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, lütfen...

Sayın Beştaş'ın süresini tekrar başlatıyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Özür diliyoruz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Süreyi baştan başlatalım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bir yandan, Adalet Komisyonuna “Yargı reformu” denilen ama asla reform olmayan bir paket getirildi, AKP'nin “mış” gibi paketlerinden bir tanesi. 2002'den bu yana kaçınıcı pakettir hatırlamıyoruz ama her paket bir öncekini yok sayıyor, yeni bir şey getiriyormuş gibi yapıyor ama kendi söküklerini, dikişleri tutturamıyorlar, sürekli bir yamalama hâli var; bunu söylemiş olayım.

Bağırarak, çağırarak, hakaret ederek, iftira atarak, yalanla, gerçek dışı beyanlarla haklılık kazanılmaz. Haklılık başka bir şeydir. Biz de Halkların Demokratik Partisi olarak gücümüzü haklılığımızdan alıyoruz. Hep söylediğimiz bir şey var: Bizim yerimizde hangi grup olsaydı -bunu bir temenni olarak söylemiyoruz ya da başka bir amaçla söylemiyoruz- bugün yerinde yeller eserd. Biz niye bu kadar ayaktaız? Dimdik ayaktaız, dirençliyiz. Çünkü biz gerçekten haklıyız ve gücümüzü buradan alıyoruz; haklılık başka bir şey.

Şimdi kayyum darbesi var. 19 Ağustosta Türkiye'de yeni bir darbe yaşandı. 12 Eylül döneminde bile bu yöntemle bir darbe yapılmamıştı. Bürokratlar ve askerî yetkililer gidip yerel yönetimlerin başında oturmuşlardı Meclisi feshettikleri gibi ama bu yöntemi KHK'ye bir madde ekleyerek, sonra da yasallaştırarak yapmamışlardı. Darbe dönemlerini aratan bir kayyum darbesiyle karşı karşıyayız. En sonunda söyleyeceğimi başta söyleyeyim, kayyum darbesi “Kürtlere seçme ve seçilme hakkı yoktur.” demektir “Siz kendi kendinizi yönetemezsiniz.” demektir “Sizin seçtiğiniz belediye başkanlarını tanımıyoruz, biz onun yerine istediğimiz bir kişiyi oturturuz.” demektir çünkü yasalara göre -biz bu Parlamentoda temsil ediyoruz- seçime gidiyoruz, yasalara göre kazanıyoruz ya da kaybediyoruz. İktidar partisi Diyarbakır'da kayyum adayı yaptı -mademki seçimi tanımayacaksınız- çok güçlü bir yanıt aldı, tokat yedi aslında. Halk “Kayyum kabul etmiyorum.” dedi, yüzde 63'le belediye eş başkanlarını seçti ama sonrasında 1 Nisanda vali -belediye başkanı olmak istiyor ya, kayyum- yazı yazıyor diyor ki: “Kayyum atayın.” Ya, el insaf, daha gidip oturmadılar, daha devralmadılar, daha belediyede bir çalışma yapmadılar. 1 Nisanda niye bu yazıyı yazdınız? Ve sonrasında, 19 Ağustosta, işte, 3 büyükşehir belediyemize, sonrasında Kulp, sonrasında Karayazı belediyelerimize kayyum atandı. Neymiş efendim? İki temel gerekçe var: Biri eş başkanlık, diğeri de belediye başkanlarımız hakkında devam eden soruşturmalar yani öncesinde var olan soruşturmalar. Zaten 2 belediye başkanımızı yakinen tanıyorsunuz, biri Bedia Özgökçe Ertan, birisi de Selçuk Mızraklı; ikisi de vekilken aday oldular, Ahmet Türk'ü zaten biliyorsunuz. Herhangi bir engel yok. AKP Grubu şöyle demiş: “Aday olmakta engel olmayabilir ama kamu hizmeti yapmakta engel var.” Yapmayın ya! Hukuk böyle yorumlanmaz. Hukuk şöyle yorumlanır: Bunlar hakkında soruşturmayı açanlar zaten önceden açmışlar. Ayrıca, şu anda kimin hakkında ne soruşturma açılacağına yargı değil, iktidar yetkilileri karar veriyor. Kimin hakkında mahkûmiyet kararı verileceğine yargı değil, AKP Grubu ve Cumhurbaşkanı karar veriyor. Bu nedenle kayyumla ilgili kararın son süresi 19 Ekim. Bir an önce bu yanıştan vazgeçilmelidir. Bu siyasi darbe asla halka hazmettirilemez, yutturulamaz. Şu anda Diyarbakır, Mardin ve Van halkı “Kayyum bizi yönetemez.” diyor. Kayyum halkın arasına gidip bir adım atamıyor, etrafına etten duvar örmüş, karakol hâline getirmiş belediyeyi yine, halk giremiyor oraya ama “Ben buranın Belediye Başkan Vekiliyim.” diye sivil toplum örgütlerine, odalara yazı göndererek “Gelin, beni ziyaret edin.” diyor. Yani o kadar vahim bir tablo var ki seçme seçilme hakkı yoksa, seçme seçilmenin sonucu tanınmıyorsa orada demokrasinin kırıntısı yoktur. Hep söylediğimiz bir cümle vardır: Hukuk herkes içindir, hukuk herkese lazım olur. Size de lazım olacak ve bu çok uzun sürmeyecek, bütün herkese lazım olduğu gibi, yakında iktidar partisi yetkililerine de lazım olacak. Bu nedenle kayyumun savunulacak hiçbir yanı yoktur.

Daha önceki kayyumların marifetlerini bütün Türkiye gördü. Elinizi vicdanınıza koyun, çok insani bir şey soruyorum: O

banyoları gördüğümüzde, o yüzbinlerce liralık fıstık, fındık, kadayıf paralarını gördüğümüzde, o Sayıştay raporlarındaki yolsuzluğu gördüğümüzde hepimiz utandık, sizler utanmadınız mı? Ben utandım kendi adıma. Halka hizmet etmesi gerekenler orada lüks, şatafat içinde, etrafı karakol olarak örülmüş belediye binalarında yiyip içtiler. Daha önce de arkadaşlarımız söylemiş, efendim, 20 kişilik, 26 kişilik salonda binlerce kişiye yemek verdik diye fatura yapmışlar. İşte, hırsızlık orada, yolsuzluk orada.

Biz hırsızlık bilmeyiz, biz yolsuzluk bilmeyiz. Çok şükür, şu ana kadar hiçbir belediye başkanımız hakkında yani dört yıl önce atanan kayyumlarda tutuklanan belediye eş başkanlarımızla ilgili "Belediyenin kaynağını hırsızladınız, yolsuzluk yaptınız." ya da "Bir yere gönderdiniz." diyorlar ya, buna ilişkin iddia bile ileri sürülemez. Bu nedenle kayyumu çekin, bu darbeyi halk kabul etmeyecek, o halka belediye başkanlığı yapamaz. Yani bu aynı zamanda Kürtlere yönelik, diline, kimliğine, kültürüne de büyük bir saldırıdır çünkü kayyum gelir gelmez Kürtçeyi yasaklamıştır, tabelaları kaldırmıştır, daha dün Kürtçe müziklerin yasaklandığı bir ortamda yaşıyoruz. Türkiye'nin dörtte 1 nüfusuna, Kürtlere bunu kabul ettiremeyeceksiniz.

Diğer bir mesele, yani AKP çıkmaya çalıştıkça daha çok batıyor, Demirtaş ve Yüksekdağ kararı. Bilmiyorum basından izlediniz mi? Eğer A Haber'den izlediyseniz, bu gerçekleri tabii ki öğrenemezsiniz. Hep söylüyoruz: HDP'yi HDP'den izleyin. 4 Kasımdan beri Yüksekdağ, Demirtaş, diğer arkadaşlarımızla beraber hapiste; az kaldı, bir ay sonra üç yılları doluyor ve haklarında... Ben otuz yıldır avukatım, yani 1991'den beri hukukçuyum, çok büyük facialar yaşadım hukukta ama bir iddiayla 2 kere tutuklama kararı verildiğini gerçekten bilmiyorum, duymadım yani, böyle ucube bir şeyi duymadım. Yani birine hani "Sen bir cinayet işledin." deyip ceza verisin. "İkinci kere aynı cinayetten -tırnak içinde tabii ki- bir daha dava açıyorum sana çünkü senin çıkmmanı istemiyorum." demek, mümkün değildir. Ne yapıldı? Yüksekdağ ve Demirtaş, aynen öyle olmuş, alelacele, bir panikle -cezaevi görevlilerini gözlemişler- SEGBİS odasına alınmışlar, "Sizin hakkınızda yeni bir iddia var." demişler. Ve savcı bulamamışlar uzun süre, savcıya beyanda bulunmayı reddetmişler. Hâkimi saatlerce aradılar, nöbetçi hâkim yerine orada bir hâkim buldular, getirdiler. Daha önce tefrik edilen, adları olmayan -şüpheli bile değiller- bir dosyadan efendim, en ağır sevk maddesiyle tutuklama kararı verildi. Ama merakımız çok sürmedi, biz biliyorduk, hemen sonraki gün Cumhurbaşkanı "Biz onları bırakamayız." dedi. Daha önce de AİHM kararı sonrasında, Demirtaş kararı sonrasında şunu demişti: "Biz karşı hamlemizi yapar, işi bitiririz." O karşı hamle şuydu: Demirtaş'a Türkiye tarihindeki en yüksek propaganda cezası verildi: Dört yıl sekiz ay; benzeri yok, araştırdık. Ve istinaf da Erdoğan'ın açıklamasından bir hafta sonra onayladı. Kararı vermişti baş hâkim olarak, baş yargıç olarak. Son kararda da "Bırakamayız." demekle kurgu ve kararı verenin kim olduğu açığa çıktı.

Şimdi, kim bize "Yargı tarafsız ve bağımsız." diyebilir ki? Yazık değil mi o hâkimlere? Yazık değil mi o savcılara? Dört yıl hukuk okudular, staj yaptılar, siz kamuoyunun önünde onların bütün itibarlarını, onurlarını yerle bir edecek bir açıklama yapıyorsunuz ve "Kararı ben verdim." diyorsunuz. O zaman Yargıtaya, Danıştaya, Sayıştaya, yerel mahkemelere gerek yok; bir kişi bütün kararları versin, biz de bilelim.

Son olarak, eş başkanlık meselesi kayyuma gerekçe yapıldı, onu en sona bıraktım. Eş başkanlık, kayyum atanması sebebi değildir; eş başkanlık, kadınların temsil mekanizmalarında eşit şartlarda yer almasıdır, tıpkı Parlamentodaki gibi yerel yönetimlerde de kadınların iradesinin orada temsil edilmesidir. Ayrıca, eş başkanlık topluma sunulmuştur, halk eş başkanlığı onaylamıştır. 2014'te eş genel başkanlık Siyasi Partiler Yasası'na girmiştir. Şimdi bunun yasa dışı olduğunu kim iddia edebilir? Başka bir gerekçe bulunamadı, eş başkanlık sistemini sanki kriminal bir şeymiş gibi getirip İçişleri Bakanlığı kararına dercettiler.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bitiriyorum.

BAŞKAN - Tamamlayın Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Her gün en az 1 kadın öldürülürken -rakamı tam vermemek için, ortalama 3 kadın galiba- yüzlerce kadın tacize, tecavüze uğrarken, istismara uğrarken, sokak lambaları yokken, sığınaklar yetersizken, kadınlar bu kadar şiddetle yüz yüze, istihdam alanlarında eşit işe eşit ücret yokken ve daha binlerce sebep varken bunu çözmeyen iktidar, eş başkanlıkla kadınların temsiliyetini engellemeye çalışıyor. Biz Halkların Demokratik Partisi olarak kadın haklarından bir gıdım taviz vermeyeceğiz, eş başkanlıktan bir adım geri atmayacağız çünkü bu meşrudur, çünkü halk bunu onaylamıştır ve kadınların temsil edilmediği, kadınların özgür olmadığı hiçbir toplum özgür değildir. Kendi kendimizi aldatmayalım. Sizin özgürlüğünüz de bütün toplumun özgürlüğü de kadınların özgürlüğüne bağlıdır diyorum, teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Muş...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Bize atfen, Kürtçe müziği yasakladığımız gibi bir iftirada bulunmuştur, dolayısıyla pek kısa bir söz talebimiz vardır. Yerimden cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Yasaklanmadı mı?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Hayır, serbest.

BAŞKAN – Sayın Muş, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

41.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın 36 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 1'inci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kürsüye çıkan, doğruluktan, dürüstlükten, adaptan, edepten bahsediyor. Şarkıcının kendisi bile "Benimle bir alakası yok bunun, şarkıyla bir alakası yok, işletme ile Emniyet arasındaki bir problem." diyor. Bunu hepsi biliyor fakat sırf bu kürsüden bir ayırttırma yapacak ya, bir yalan atıp onun üzerinden mücadele edecek ya, "Bak, Kürtçe yasaklandı, Kürtçe şarkı yasaklanıyor." diyebilmek için böyle bir...

BAŞKAN – Lütfen, bir sataşmaya...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, lütfen konuşmama karışmayın.

BAŞKAN – Ama sataşmaya yol açıyorsunuz Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Lütfen konuşmama karışmayın Sayın Başkan.

BAŞKAN – Yalnız Sayın Muş, cevap verin ama sataşmaya yol açmayın.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bize burada yalancılıkla iftirada bulunanların karşılığını vermemiz gerekiyor, toplumu aydınlatmamız lazım.

Meselenin özü nedir? Mesele şarkının Kürtçe ya da Türkçe olması değildir. Bakın, 1 Eylül Cuma günü saat 20.51'de CİMER'e bir şikâyet gidiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - 27 Eylülde 21.16 ve 23.00 saatlerinde 2 ayrı şikâyet gidiyor Emniyete. Emniyet bunun üzerine geliyor. Peki, mesele ne? Mesele: Bir, buranın, işletmenin canlı müzik ruhsatı yok, etrafı rahatsız etmiş, Emniyet gitmiş.

İki, alkol servisi yapıyor, alkollü işletme ruhsatı yok. Bu kural dışlıklardan dolayı işlem yapılıyor; şarkıcıyla alakalı bir işlem yok, müzik dinlediği için bir işlem yok. Fakat sırf insanları bu ülkeye karşı, bu millete karşı kinlendirmek için, bunu bilmelerine rağmen bu kürsüden ısrarla yasaklandığını söylüyor.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Fiilen yasaklıyorsunuz.

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Bakın, bizim AK PARTİ iktidarı olarak müzikle alakalı, Kürtçeyle alakalı Türkiye’de yaptıklarımızı hiçbir iktidar yapmamıştır, normalleştirmişizdir biz Türkiye’yi. Ama bu bilinmesine rağmen maalesef ve maalesef bunun üzerinde ısrar ediliyor, hepsi biliyorlar bunu. Dolayısıyla bunun haricinde diğer söylenenler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bunun haricinde pek çok iddia ortaya atıldı ama bakın, en somutunu size izah ettim, bunda bile çarpıtma varsa, bunda bile yalanda diretiliyorsa diğerlerinde artık neler var siz düşünün. Diğerlerine cevap verme ihtiyacı bile hissetmiyoruz.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun yerinizden.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayır Başkan, sataştı, açıkça “yalan” dedi yani.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Evet, yalan. Şarkıcı bile söyledi ya.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Herkesi korkutmuşsunuz, herkesi. Şarkıcının konuşma özgürlüğü mü var?

RECEP AKDAĞ (Erzurum) – Sen yalan dedin, ondan sonra “yalan” dedi canım? Siz “yalan” deyince oluyor, biz deyince olmuyor; nasıl bir şey ya.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Yalan değil mi yani, doğru mu yani? Yalana “doğru” mu diyelim yani?

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Beştaş, benle bu konuda iddialaşmayın, biliyorsunuz.

BAŞKAN – Buyurun.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

10.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un yaptığı açıklamasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, yalan konusunda tüm Türkiye AKP’yi ibretle izliyor ve nelerin gerçek olduğunu gayet iyi biliyor. (HDP sıralarından alkışlar)

OYA ERONAT (Diyarbakır) – He he(!) Seni de izliyor.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Gerçekten o kadar ustalar ki bazen kendimizden şüphe edebilecek kadar, “Aklımızla alay etmeyin.” diyecek kadar şaşkınsınız.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Sizin her şeyiniz...

BAŞKAN – Sayın Eronat, müsaade edin lütfen.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Niye müsaade edeyim Başkanım?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bir kere, Dodan’dan söz ediyor. Batman’da kameralara yansıdı, elinden mikrofon zorla alındı. Sonra, Allah bilir, Dodan’ın başına ne geldi, nasıl tehditler aldı. Çıkıp dedi ki: “Diller evrenseldir, bütün diller kardeşler.”

BAHAR AYVAZOĞLU (Trabzon) – Kişi kendinden bilir işi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Onu bırakıyorum, hadi farz edelim ki o konuda siz doğru söylüyorsunuz.

Ya, siz, iktidar partisi seçim afişlerini Kürtçe yaptı, biliyor musunuz? Hoş geldiniz laflarını (...) (x) diye söyledi. Binali Yıldırım bir adım ileri gitti, o da gitti, “Hoş geldiniz.” dedi. Ama biz Kürtçe afiş asamıyoruz, biliyor musunuz.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – He he(!)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – “Web” sitesini kapattılar, Kürtçe “web” sitesini kapattılar büyükşehir belediye başkanlarının. Kürtçe yazışma yaptığımız için yargılanıyoruz, ben yargılanıyorum. Bununla ilgili yüzlerce dava dosyası var.

Siz Uğur Kaymaz’ın büstünü kaldıran partisiniz ya! Siz Tahir Elçi’nin adını kaldırabilecek düzeye kadar düştünüz.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Siz öldürdünüz Tahir Elçi’yi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Siz Ceylan Önkol’un hâlâ hesabını vermediniz. Bunlar Kürt çocukları.

Siz “Kürtçe serbest.” diyorsanız gelin ana dilde eğitimi getirelim, gelin Kürtçenin kullanımı önündeki engelleri kaldıralım, gelin doktorlar hastalarıyla Kürtçe iletişim kursunlar, gelin hava yollarında Kürtçe anons yapılınsın.

Siz bu dili yüz yıldır unutturmaya çalışıyorsunuz, asimilasyon politikanız devam ediyor.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Biz mi, ortakların mı?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Başarmadınız, başaramayacaksınız. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Muş, lütfen kürsüye alayım.

Sataşma var, buyurun.

11.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adalet ve Kalkınma Partisi 2002’den beri iktidardadır, yüz yıldır iktidarda değiliz. Biz şunu söylüyoruz: İnsanların inançlarından, konuştukları dilden, giyinme tarzlarından, görüşlerinden dolayı hiçbir ayrıma tabi tutulmasını asla kabul etmedik. Arkadaşlar, bunlar bizim ilkelerimizdir ve biz bu ilkeler üzerinde siyaset yaparak bugünlere geldik.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Bu Mecliste Kürtçe “bilinmeyen bir dil” olarak kaydediliyor. O nasıl oluyor?

MEHMET MUŞ (Devamla) - “Efendim, Kürtçe site kapatılıyor.” Peki, kısıtlanan Türkçe siteler yok mu? Var. Peki, niye bu Türkçe siteler kapatıldı? Türkçeyi devlet kabul etmediği için mi kapatıldı? Hayır, içeriğinden dolayı kapatıldı.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hayır, hayır.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Şimdi, bir yere içerikle alakalı müdahale ediliyorsa Türkçe kullanılıyorsa dahi müdahale ediliyor ama dilden dolayı değil, içeriğinden dolayı.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Nitelikli yalan söylüyorsunuz şu anda.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Niye? Sizin paylaşacaklarınızın içeriği yasa dışı mı?

MEHMET MUŞ (Devamla) - Şimdi, bakın, dilden dolayı değil, içerikten dolayı müdahalelerde bulunuluyor, tutuyor, onu getiriyor, Kürtçeye bağlıyor.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Tabelaların içeriği de mi yasaklıydı?

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Değerli arkadaşlar, bakın, eğer siz birlikte yaşamaktan bahsediyorsanız bu dili değiştirmeniz lazım. Bakın, orada dinliyorum: "Siz Kürtlere seçme ve seçilme hakkı tanımıyorsunuz."

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Doğru.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Siz hani Türkiye partisiydiniz? Siz sadece Kürtlerden mi oy alıyorsunuz? Diyarbakır'da sadece Kürtler mi yaşıyor?

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Kürtler vardır ama.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Kürtleri yok mu sayacağız?

MEHMET MUŞ (Devamla) - Siz sadece Kürtlerden mi oy alıyorsunuz? Diyarbakır'da sadece Kürtler mi yaşıyor? Yok, farklı etnik unsurlarda insanlar da yaşıyor ama az önce söyledim ya, faşizm, ırkçılık öyle bir şeydir ki konuşmanızın tamamına işler ve bütün her yerde bu ayrımcılıkla bir şekilde bölgenin Türkiye'den koparılması için ellerinden gelen her şeyi ama her şeyi yapmaya çalışıyorlar.

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Bütün kavramları çarpıyorsunuz.

MEHMET MUŞ (Devamla) - Bakın, bundan vazgeçin, bunun Türkiye'ye hayrı yok.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Hangi belgemizde söylemiş koparacağız diye?

MEHMET MUŞ (Devamla) - Eğer siz siyaset alanında meşru şekilde fikirlerinizi ifade etmek istiyorsanız -ki bu en doğal hakkınız- birinci koşul, şart bir kere terörle bu aradaki mesafeyi koyacaksınız. İkincisi, Türkiye'yi ayırttırmaktan ziyade birleştirici bir dil kullanmanız lazım.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

SERPİL KEMALBAY PEKGÖZEGÜ (İzmir) – Siyaset yapmamız sizin lütfunuz değil.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Vallahi, bu ülkeyi sizin inkârınız bölecek bölerse.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Faşist ve ırkçıyım.

BAŞKAN – Efendim, gruba söyledi, Grup Başkan Vekiliniz Sayın Kurtulan...

FATMA KURTULAN (Mersin) – Yok, hayır, grubumuz adına arkadaşımız konuşacak Başkanım.

BAŞKAN – Peki, Sayın Beştaş, buyurun.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Tahir Elçi'yi de PKK öldürdü!

12.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un satışma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna satışması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Tahir Elçi'nin adını ağzınıza almayın, yakışmıyor.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Tahir Elçi benim hısımlımdır, dünürümdür biliyor musun!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ırkçılık ve faşizm konusunda Türkiye'de destan yazılıyor. Maaalesef son yüz yılın en büyük destanlarından biri yazılıyor. Biz, Türkiye'de Kürtleri temsil etmeyen bir partinin - bütün farklılıklarla beraber- Türkiye partisi olmadığını söylüyoruz. Türkiye partisi olmak Kürtleri dışarıda bırakmak demek değildir.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Biz neyiz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Kürtlerin hak ve özgürlüklerini tanımamak demek değildir. Türkiye'de 25-30 milyon Kürt yaşıyorsa diğer kimliklerle birlikte onların hakkını savunarak ancak Türkiye partisi olunur. Biz, Halkların Demokratik Partisi olarak 81 milyon yurttaşın eşit ve özgür yurttaş olarak, vatandaş olarak yaşamasını savunuyoruz. Bütün dillerin özgürlüğünü savunuyoruz, bütün inançların özgürlüğünü savunuyoruz, bütün kimliklerin özgürlüğünü savunuyoruz. Biz hiçbir dili, hiçbir kimliği, hiçbir cinsiyeti diğerinden üstün görmüyoruz ve bu nedenle HDP Türkiye'nin her tarafından oy alıyor. Gece gündüz kanallarınızda HDP'yi suçlamanıza, HDP'ye küfretmenize rağmen HDP Türkiye'nin kaderini değiştiriyor ve değiştirmeye devam edecek. Kürtler eski Kürtler değil, sizin bu laflarınıza karınları tok. Biz dilimizin nasıl yasaklandığını gayet iyi biliyoruz, biz müziğimizin nasıl yasaklandığını... Adana vekiliyken "Kürtçe müzik yapıldı." diye en az on düğüne baskın yapıldı, ben oranın vekiliydim ve aletlere el konuldu. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Bunu burada söyleyerek halkı aldatamazsınız.

OYA ERONAT (Diyarbakır) – Yalan atıyorsun! Yalan söylüyorsun!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Türkçe kadar Kürtçe de, Lazca da, Çerkezce de, Pomakça da bu ülkenin bir dilidir ve yüz yıldır unutturulmaya çalışıldı. İşte doğruyu söyleyince böyle hopluyorsunuz. Doğruları kabul edin, kabul; bu bir gerçektir, gerçek. (HDP sıralarından alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Yeni politikanız bu demek, anlaşıldı!

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi adına Sayın Utku Çakırözer, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yeni yasama dönemimizin ülkemize ve yurttaşlarımıza hayırlı olması dileğimle yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, bu yasama yılı hepimiz için özel anlam ifade ediyor. Gazi Mustafa Kemal Atatürk ve arkadaşlarının "Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir." düsturuyla açtığı bu yüce Meclisin 100'üncü yılını hep birlikte kutlamaya hazırlanıyoruz. Hepimiz için büyük onur, büyük kıvanç.

Bu ülkenin kurucuları özgürlük ve bağımsızlık mücadelemizin her anında meşruiyeti millet iradesinde ve bunun cisimleştiği yüce Meclisimizde aradılar. 100'üncü yılında da Türkiye'yi ve yurttaşlarımızı ilgilendiren her konu ne kadar zor, ne kadar karmaşık olursa olsun bu Mecliste konuşulmalı, bu Mecliste karara bağlanmalıdır.

Bu yasama yılında Parlamentomuz emeklinin, memurun, asgari ücretlinin, işçinin, çiftçinin, esnafın, emeklilikte yaşa takılanların, öğrencilerin taleplerinin karşılandığı bir mekân olmalıdır. Türkiye'yi işsizlik ve yoksulluk intiharlarından kurtaracağımız bir bütçe bu Meclis tarafından yasalaştırılmalıdır. Kamu kurumlarının bu milletin zenginliğini çarçur etmesini engelleyecek etkin denetim yine burada yapılmalıdır. Bu yasama yılı Türkiye'de adalet arayışının son bulunduğu bir yıl olmalı, toplumsal barışı sağladığımız bir yıla evrilmelidir.

Gazeteci olsun akademisyen olsun öğrenci olsun herkesin düşüncesini özgürce ifade ettiği bir Türkiye'yi burada birlikte inşa etmeliyiz. Cezaevindeki çocuklar, çocuk gelinler ve kadın cinayetleri ayıplarından ülkemizi hep birlikte kurtarmalıyız. Eğitimde fırsat eşitliğini tam olarak sağlamalıyız.

Yüz yıl önce Büyük Önderimiz Mustafa Kemal Atatürk'ün bize gösterdiği muasır medeniyet hedefine bu yasama yılında hızla yaklaşmalıyız. Türkiye'nin AB sürecini yeniden canlandırmalı, bunun için atılacak adımlarda kurumlarımıza bizler yol

göstermeliyiz. Ulusal çıkarlarımızı korumak için savunmada, dış politikada atılacak önemli her adım burada tartışılarak hayata geçirilmeli.

Değerli arkadaşlarım, tüm bu hedeflere ulaşmak için gömleğin birinci düğmesini doğru iliklemeliyiz. O düğme demokrasidir, hukuk devletidir, güçler ayrılığıdır. Yüce Meclisimizin 100'üncü yıl dönümüne yaklaşırken Meclisimizin yetkileri elimizden alınarak saraya taşınmak isteniyor, güçler ayrılığının yerini tek adam yönetimi almış durumda; yeni yasama yılında hepimizin önceliği Parlamentomuzun itibarının yeniden tesis edilmesi olmalıdır. Bunun ilk koşulu partili Cumhurbaşkanlığı ısrarından vazgeçmek, Cumhurbaşkanının tarafsızlığını mutlak biçimde sağlamak olmalıdır. Partili Cumhurbaşkanının gerek yargı üzerinde gerek yasama organı olan Meclisimiz üzerindeki antidemokratik gölgesi artık sona ermelidir. Bunun için sadece biz Cumhuriyet Halk Partililer değil, bu Meclis çatısı altındaki hepimiz çaba göstermeliyiz. Yeniden güçler ayrılığına, yeniden hukuk devletine dönmek inanın Mecliste milletvekilleri olarak hepimizin saygınlığını artıracaktır.

Değerli arkadaşlarım, Meclisimizin 100'üncü yılında önemli sorumluluklarımızdan biri de dünyanın dört bir yanında yaşayan kardeşlerimizin hakkını, hukukunu korumak olmalıdır. Geçtiğimiz hafta sonu Berlin'de yaşayan vatandaşlarımız ve Türkiye'yle bağlarını koruyan kardeşlerimizle bir araya geldik; sıkıntılarını, çözüm yollarını konuştuk. Almanya başta olmak üzere yurt dışında yaşamakta olan milyonlarca Türkiye kökenli kardeşimizin bizlerden, Meclisimizden önemli ve acil beklentileri var. Yurt dışında yaşayan Türkler hem yaşamakta oldukları ülkelerde hem de ana vatanları Türkiye'de ihmal edilmekte. Almanya'da 3 milyon, Avrupa'nın genelinde 5,5 milyon kardeşimiz var, oy kullanıyorlar; aslında hepimizin seçilmesinde onların her bir oyunun etkisi var, bazı illerde ise vekilliklerimizin bir partiden diğer partiye geçişi bile onların oylarıyla belirlenmekte. 3 milyon 47 bin seçmen var, İstanbul ve Ankara'dan sonra, İzmir'le birlikte en önemli seçmen nüfusu. Genel seçim ve referandumda etkileri büyük ama bir seçim bölgeleri dahi yok. Bu haksızlığı bu yasama yılında ortadan kaldırmalıyız.

Değerli arkadaşlarım, bu kardeşlerimiz ekonomik olarak Türkiye'ye çok büyük katkı sağlamaktalar. Bakın, Almanya'daki Türklerin Türkiye'ye gönderdikleri katkı, sadece geçen yıl 833 milyon euro olmuş. On yıllardır sorgusuz sualsiz, şikâyet etmeden göndermekte. İzin sezonunda her yıl 3,3 milyar avro Türkiye'de harcıyorlar. Avrupalı turistler Türkiye'ye geldiğinde ortalama 590 avro para harcarken bizim kardeşlerimiz memleket ziyaretlerinde ve tatil yörelerinde en az 1.100-1.200 avro bırakmakta. Ama bakıyoruz, dünyaca ünlü Türk Hava Yollarımız, dünyaca ünlü futbolculara, futbol kulüplerine, Hollywood yıldızlarına sponsorluk yapan Türk Hava Yollarımız zarar etmekte, 1 milyarın üzerinde şu anda zarar etmiş durumda. Avrupa hatlarından ise çok kazanıyorlar. Buna karşılık konu Avrupa'da yaşayanlara gelince indirim değil, bindirim yapılmakta. Berlin'den, Paris'ten Adana'ya, Trabzon'a, Konya'ya uçmak isteyen kardeşlerimiz New York'a gitmekten daha fazla para ödemek zorunda kalıyor. 4-5 kişilik bir ailenin izne gelişi, dönüşü için bir servet ödenmek zorunda kalınıyor. "Orada yaşayanlar bizim elçimiz." diyoruz ama elçilerimize hak ettikleri değeri vermiyoruz.

Bakın, Berlin'de yakından gözlemledim. Onları en çok üzen şey şu olmuş: Bu yıl temmuz ayında Meclis kapanmadan bir torba yasayı kanunlaştırdık. O torba yasada Avrupa'da yaşayan milyonlarca kardeşimizi etkileyen bir madde de geçti. Bu kürsüden itiraz ettik, mücadele verdik ama maalesef bizi dinlemediniz ve saraydan geldiği gibi geçirdiniz. Neydi o madde? Biliyorsunuz, rahmetli Bülent Ecevit'in Başbakanlığı döneminde gurbetçi işçilerin borçlanarak emekli olma hakkı bir sosyal güvenlik politikası olarak hayata geçirilmişti. Yurt dışında çalışan kardeşlerimiz Türkiye'den de borçlanarak SSK emeklisi olabilmekteydiler. Böylece Avrupa'da 67 yaşında emekli olabilecek bir kardeşimiz Türkiye'den alacağı emekli maaşıyla o güne kadar güvenli bir şekilde geçinebilmekteydi. Ama şimdi Avrupa'da yaşayan kardeşlerimizin bu hayali ellerinden alındı. Yapılan son düzenlemeyle yurt dışında yaşayan kardeşlerimiz için hem prim bedeli yüzde 32'den yüzde 45'e çıkarılmakta hem daha fazla gün için prim ödemesi yapmak zorunda bırakılmakta hem de bunun karşılığı SSK yerine BAĞ-KUR emeklisi yapılarak daha düşük maaş verilmekte. Yüz binlerce kardeşimize "Ben seni artık işçi gibi değil, patron gibi, bir para makinesi gibi görmekteyim." mesajı verilmekte.

Bakın, bu yüzde 45'lik prim oranının yüzde 12'si sağlık sigortası, yüzde 20'si ölüm, malullük sigortası olarak ayrılmakta ama yüzde 13'ünün hiçbir karşılığı yok, açıkça bir haraç alınmakta.

Temmuz ayından önce 100 bin lira vererek emekliliği hak eden, Almanya'da yaşayan bir kardeşimiz Türkiye'den 2.400 lira emekli maaşı alabilirken şimdi 200 bin lira ödeyerek emekli olabilmekte, alacağı maaş ise 1.500-1.600 liraya düşmekte. O gün bu kürsüden konuşurken bu değişikliğin Anayasa'nın eşitlik ilkesine aykırı olduğunu, hem insani hem de ahlaki olmadığını söylemiştim, vicdanlara sığmadığını söylemiştim. Bunun, bir üvey evlat muamelesi olduğunu hep birlikte söylemiştik. Nitekim Berlin'deki buluşmamızda, bu kanunun Almanya'da ve diğer Avrupa ülkelerinde yaşayan Türkler arasında çok büyük hayal kırıklığı yarattığını gözlemledim. Kendilerine yönelik çok büyük bir vefasızlık, çok büyük bir eşitsizlik olarak algılandığını görmekten büyük üzüntü duydum, hepimiz adına üzüldüm. Yüz binlerce kardeşimizde, bu Mecliste çıkan bir yasayla yarattığımız bu hissiyata hepimiz önem vermeliyiz. Bu konuya sadece bürokratların Plan ve Bütçe Komisyonunda söyledikleri gibi yani "Gurbetçiler nimet-külfet dengesini bozuyor. Bu değişiklikle 1 milyar lira kâr ederiz." mantığıyla bakamazsınız, bakamayız. Eğer öyle hesap yapmaya kalkarsanız elli altmış yıldır Almanya'da fabrikalarda, en ağır koşullarda dişini tırnağına takarak çalışıp üreten, kazandığını harcamayıp son kuruşuna kadar bu memlekete gönderen milyonlarca kardeşimizin bizlere sağladığı büyük nimetlerin altında hepiniz ezilirsiniz.

Alın, bir başka örnek: Yurt dışında yaşayan kardeşlerimiz her yıl Türkiye'ye gelmekte, olası sağlık sorunlarını bugüne kadar Türkiye'deki sağlık kurumlarında ücretsiz çözelebilmekteydi ama son birkaç aydır duyuyoruz ki gurbetçilerimiz hastanelerden, sağlık ocaklarından, eczanelerden geri çevrilmekte, acil olmayan her türlü ihtiyaçları için ayrı para istenmekte. Bu kardeşlerimiz bu muameleleri asla hak etmemektedir. Bu utanç verici uygulamaların arkasında hesapsız kitapsız harcamalar, lükse, şatafata harcanan millî servetimiz yatmaktadır.

Beceriksiz, liyakatsiz ellerde krize soktuğunuz ekonominin, kara deliğe döndürdüğünüz SGK'nin kötü yönetiminin bedelini Avrupa'da yaşayan milyonlarca kardeşimize çıkaramazsınız. Elli yıldır Türkiye'ye döviz göndererek kalkınmaya destek olan, hâlâ yaz tatillerini geçirerek, emlak alarak, yakınlarına para göndererek ekonomimize destek olan gurbetçilerimiz kâr zarar hesaplarının bir ögesi olarak değil, hizmet verilmesi gereken birinci sınıf Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları olarak görülmelidir. Bu amaç doğrultusunda Meclisimizde bir an önce tüm partilerin katılacağı bir araştırma komisyonunun kurulmasına şiddetle ihtiyaç vardır.

Bu duyularla hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahıslar adına ilk söz Sayın Ali Şeker'in, İstanbul Milletvekili.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Başkan, Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşması üzerine konuşuyoruz ancak Avrupa Birliği üyesi olma yolunda attığımız adımları bir bir geri çektik ve Avrupa Birliğinde bizim açabileceğimiz fasıllar varken, kamu alımları, rekabet politikası, sosyal politika ve istihdam başlıklarında gereğini biz yerine getirebilecekken, bu fasılları tamamlayabilecekken hiçbir şey yapmadık, şimdi Asya'ya doğru yelken açmış durumdayız. Eğer biz kaynaklarımızı verimli kullansaydık bugün bu depreme de hazırlıklı olurduk ama biliyoruz ki biz verimli kaynak kullanılması konusunda başarılı bir ülke

değiliz. Bu konuda umut ediyorum bundan sonra başarılı olmayı hayata geçirebiliriz.

Şimdi, İstanbul'da kaynaklarımız var. Nedir? Deprem için hazırlık yapmamız gerekiyor, betona gömdünüz paraları. O betona gömdüğünüz paraları nereye koydunuz? Zemin bozuk alanlara koydunuz, Ataköy'e, Zeytinburnu'na koydunuz. Hâlbuki Avcılar'da büyük bir afet yaşandı ve Avcılar'da yaşanan afette... Silivri'de de bir deprem olsa yine Avcılar'da minare yıkılıyor. Ama hiç umursamadınız, orada yarın enkazda ölebilecek, enkaz altında kalabilecek yüz binlerce vatandaş umursamadınız. Biraz önce burada deprem hazırlıkları araştırılсын diye önerge verdi İYİ PARTİ ve siz bunu reddettiniz. Niye depremin şu andaki hazırlıklarını araştırmaktan çekiniyorsunuz, korkuyorsunuz ve o insanlara karşı hiç mi sorumluluk duygunuz yok?

1999 depreminde yaklaşık 15 milyar dolar bir zarar gördü ülke, 15 milyar dolar değil sadece 18 binin üzerinde de yurttaşımızı kaybettik. Ve olası bir depremde yüz binlerce yurttaşımızı kaybedeceğiz ve bunu biliyoruz ve ölümünü bekleyen bir ülke olarak sessizce seyrediyoruz. Bizim TOKİ'mizin önce bize konut yapması lazım, "Suriye'de konut yapacak." diyor TOKİ. TOKİ önce İstanbul Avcılar'da deprem güvenli konutlar ve iş yerleri yapsın, önce Zeytinburnu'nda deprem güvenli konutlar yapsın ama yoksul halk için yapsın; 1,7 milyarını Ağaoğlu'na, paşaoğluna vermesin, yoksul halkın depremde can güvenliği olan konutu için harcasın, okulu için harcasın. Bugün İstanbul'da 29 okul maalesef boşaltılmak durumunda kaldı hasarlı olduğu için, bunların bir kısmı daha önce depreme karşı güçlendirilmişti.

Şimdiye kadar -bugünün karşılığı 36 milyar doların- 205 milyar TL, 205 katrilyon lira para toplandı özel iletişim vergisi adıyla. Bu özel iletişim vergisi adıyla toplanan para ortada yok. Özel iletişim vergisi adıyla para toplanan o telekomünikasyon şirketlerinin bir telefon hizmeti verme ihtimali yok 5,8'lik depremde bile. E para yok, deprem güvenli konut yok, iletişim yok, bu para nerede? Bu para yola, yolsuzluğa harlandı ve yok edildi ama dediğim gibi, insanların can güvenliği sizin için yok hükmünde, biraz önceki araştırma önergesinde de bunu gördük.

Erzincan depreminde ben Erzincan'daydım, Erzincan'ın nasıl hazırlıksız yakalandığını gördüm, ondan sonra bir şeyler yapılır diye umut ettim, yaklaşık yirmi yedi sene oldu. İstanbul depreminde Avcılar'daydım, yirmi sene oldu, o Kocaeli Gölçük'ün yıkıldığı yerde çivi çakılmadı maalesef. Şimdi, bu kadar büyük bir felaket yaşanacağı belli ve bunu umursamayan bir iktidar var, bunun gereğini yapmayan bir iktidar var. Nereye? Deprem konutlarına değil, rant politikalarına bütün kaynaklar harcanıyor ve o paralar yarın bir gün yurttaşlarımız tarafından ödenecek ve o ödenecek olan paralar, o borçlar maalesef şirketleri kurtarmak için kullanılacak.

Şimdi, Avcılar depremiyle ilgili daha önce 696 adet bina riskli yapı olarak tespit edilmişti, yirmi yıl önce ve ben bir soru önergesi verdim, o soru önergesine cevapta bunların 94'ü hâlâ riskli bina olarak yıkılmamış durumda ve önümüzdeki depremde yıkılmayı bekliyor. Yirmi yıl geçmiş, tespit ettiğiniz 94 tane riskli binayı bile yıkmamışsınız, neyin hazırlığını yapacaksınız?

Tamam, konutlar öldürüyor, deprem güvenliği olmayan binalar öldürüyor ama asıl bizi öldüren sorumsuz iktidarınız, halkın can güvenliğini yok sayan anlayışınız. Bunu bir an önce değiştirin, halkınıza karşı sorumluluğunuzu yerine getirin.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şahsı adına ikinci söz Ayşe Sibel Ersoy'un.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

AYŞE SİBEL ERSOY (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle yeni yasama yılımızın ülkemize, milletimize ve Gazi Meclisimize hayırlı olmasını diliyorum. Ben bugün burada tüm insanlığı ilgilendiren iklim değişikliği sorununa dikkat çekmek istiyorum.

Küresel olarak yaşanan iklim değişikliğinin etkileri ülkemizde de son günlerde özellikle sel felaketleriyle kendini göstermektedir. Ülkelerin iklim değişikliği tehlikesiyle ilgili görüşlerini sunduğu Paris müzakerelerinde gelişmiş ülkelerin geliştirmekte olan ülkelere ana mesajı şuydu: "Geçmişte yaptığımız gibi aynı hataları yapmayalım. Havayı, suyu ve toprağı kirleterek acımasız bir şekilde davrandık, yaptıklarımızı yapmayalım ve gelecek nesilleri göz önünde bulundurarak bu sorumluluğun farkında olalım."

İklim değişikliğinin insanlar ve diğer canlılar için geri dönüşümez sonuçlara yol açmaması ortalama yüzey sıcaklığındaki artışın 1,5 santigrat derecenin altında kalmasına bağlı. Küresel ortalama sıcaklıklar sanayi öncesi döneme göre 1 santigrat derece eşiğini aşmış durumda. 1,5 santigrat derece sınırı sürdürülebilir kalkınma ve yoksulluğu önleme için kritik bir öneme sahip. Küresel ısınmayı 1,5 santigrat dereceyle sınırlandırmak, ekolojik sistemler ve yaşam alanları üzerindeki birçok kalıcı etkinin önlenmesi anlamına gelmektedir. Bu sınırı geçmemek için küresel emisyonları 2030 yılında 2010 yılına göre yüzde 45 azaltmak ve 2050 yılında da net sıfır emisyona ulaşmak gerekiyor.

Türkiye, gün geçtikçe iklim değişikliğinin olumsuz etkilerini giderek daha fazla hissediyor. Fırtına, sel, dolu, şiddetli kar yağışı, kuraklık ve orman yangınları gibi meteorolojik ve hidrolojik felaketlerin sayısı ve ciddiyeti ülkemizde önemli ölçüde artmış durumda. Son on yılda Türkiye'de bildirilen hidrometeorolojik felaketlerin sayısı 2 katına çıkmış ve yaklaşık 600'e ulaşmıştır. Bu felaketler, büyük miktarda can ve mal kaybına neden olmaktadır. Dolayısıyla ilk etapta Türkiye'nin önceliği enerji tüketimini azaltmak, enerji verimliliğini artırmak, yenilenebilir enerji kaynaklarına yönelik yatırımları geliştirmek ve 2020 yılına yönelik sayısallaştırılmış sera gazı emisyon azaltım hedefini belirlemek olmalıdır ki bu durum Türkiye'nin iklim değişikliği krizinde uluslararası müzakerelerde ve yeni anlaşma metninin hazırlanmasında aktif konuma geçişini de hızlandıracaktır.

Peki, iklim değişikliğini nasıl durduracağız? İnsanlar için bu soruna çözüm bulmak, onu çözmek için merkez konuma getirmekten ibarettir. Eğer iklim değişikliği sorununa bir çözüm bulunamıyorsa bu bizim iklim değişikliği sorununu diğer tüm sorunların üzerinde bir yere koymuyor olmamızdan kaynaklanmaktadır. İklim değişikliğine karşı savaşmaya karar verdiğimizde ilk engelin kendimiz olduğunun farkında olmalıyız. Çok geç olmadan bu farkındalığı bir yaşam biçimi hâline getirmek yapılacak en iyi seçim olabilir.

İklim değişikliğinin olumsuz etkilerinin her saniye daha fazla geri dönüşümez hâle geldiği yadsınamaz bir gerçektir. Dün bile çok geçti, şimdi hareket etmediğimiz sürece enerji, ulaştırma, kentleşme, tarım, sanayi, ticaret, turizm gibi kilit sektörlerde büyük ekonomik kayıplarla karşı karşıya kalacağımız kâbus senaryosu bizleri bekliyor.

Bu arada toplumsal ve millî hassasiyetler konusunda gençliğe önderlik yapan Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfımız çevre konusunda yurt genelinde yapmış olduğu "Çevrecilik milliyetçiliktir." sloganıyla iklim değişikliğinin önemine dikkat çekerek farkındalık yaratmıştır. Bu kampanyaya öncülük eden Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfı Genel Başkanımız Sayın Doktor Sinan Ateş'in şahsında emeği geçen tüm gençlerimize de ayrıca teşekkür ediyorum.

Yaşanacak güzel günlerde hep birlikte olmak dileğiyle sözlerime son veriyorum. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – 1'inci madde üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – 2'nci madde üzerinde gruplar adına ilk söz Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Sayın Erol Katircioğlu'na ait.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Asya Verimlilik Teşkilatıyla ilgili, üyelikle ilgili konuşmak yerine biz sabahtan beri ya da bir zamandan beri başka şeyler konuşuyoruz, onlar üzerine ben de konuşmayı tercih ediyorum çünkü gerçekten de verimlilik Türkiye ekonomisinin en ciddi sorunu olmakla birlikte bizim Asya Verimlilik Teşkilatına üye olmamızla neyi çözmüş olacağız doğrusu çok emin değilim.

Şimdi arkadaşlar, buradaki konuşmaları da dinlerken şöyle bir duyguya kapılıyorum. Geçenlerde Sayın Bakan Berat Albayrak'ın ikinci Yeni Ekonomik Program açıklamasını dinlerken şöyle bir duygu kapladı içimi: Biz acaba Sayın Bakanla aynı ülkede mi yaşıyoruz? Yani Sayın Bakan acaba sokağa çıkmıyor mu, pazara gitmiyor mu, istatistiklere bakmıyor mu? Anlattığı Türkiye yaşadığımız Türkiye değil. Aslında bu sadece Sayın Bakan Berat Albayrak'a özgü de değil esasında. Yani bugün bir süreden beri yapılan tartışmalarda özellikle Grup Başkan Vekili Sayın Muş ve arada birtakım cümlelerle tartışmalara katılmaya çalışan arkadaşlarınızın esasında şöyle bir duyguda oldukları kanaatine ulaştım: Ya, bir dünyanız var, bir anlayış çerçeveniz var, bunun içinden konuşuyorsunuz ve bunun dışında neler oluyor, kimler ne söylüyor, çok ilgilendirmiyor sizi. Yani zaten medyanın yüzde 95'ini kontrol eden bir hükümetin üyelerisiniz aynı zamanda, dolayısıyla da, hani, eve gittiğinizde de, Sabah gazetesini okuyup ATV'yi seyrettiğinizde sanki Türkiye'yle ilgili haberler almış gibi hissediyorsunuz ama gerçek bu değil arkadaşlar, yani gerçek bu değil. Fakat, buna rağmen, mesela Fuat Oktay geçen gün Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle ilgili olarak bir raporu açıkladı ve şaşırarak okudum, müthiş bir başarı olduğunu söylüyor. Arkadaşlar, aynı ülkede yaşıyorsak bunu nasıl söyleyebilirsiniz? Hakikaten anlamakta zorlanıyorum. Çok basit bir cümleyle söyleyeyim size, olan şey şudur: Topluma ait olması gereken, toplumun iradesini yansıtması gereken devlet kurumu -ki, bu şu anlama geliyor: Herkese eşit mesafede davranması gereken devlet kurumu- ortadan kalkmış vaziyette, Hükümet bir kara delik gibi devleti yutmuş ve esasında devlet yerine bir parti Hükümeti ortaya çıkmış durumda. Yani bunu görmemenizi de ben hakikaten anlamakta zorlanıyorum. Çünkü, bakın arkadaşlar, bir Cumhurbaşkanı nasıl böyle bir cümle kurabilir ya Selahattin Demirtaş'tan söz ederken? "Onu bırakamayız." Siz kimsiniz? Siz kimsiniz? Cumhurbaşkanı sizsiniz. Bir Cumhurbaşkanı böyle konuşabilir mi? Ama konuşabiliyor ve sizler de buna izin veriyorsunuz ve bence çok önemli bir hata yapıyorsunuz diye düşünüyorum. Tabii, bu benim yorumum, benim gözlemim. Sizler de mutlaka yapıyorsunuzdur ama özetle söyleyecek olursam, gerçekten Adalet ve Kalkınma Partisi Sayın Cumhurbaşkanıyla birlikte Türkiye'nin gerçeklerinden kopmuş vaziyette; Türkiye'yi nereye gittiği belli olmayan bir yola doğru itiyor. Yani, hakikaten "Allah sonumuzu hayretsin." derler ya, öyle bir vaziyetteyiz diye düşünüyorum.

Şimdi, bunun bir işaretini de şuradan görüyoruz: Şimdi, arkadaşlar, aslında bir türlü bu Mecliste konuşmaya veya ne bileyim, bir araştırma önergesiyle bir komisyon kurup da bu konuyu sağlıklı, akli başında konuşmaya ihtiyacımız olduğu hâlde Kürt meselesini konuşurken şu sıralardan "PKK'ya terör örgütü de." laflarıyla parmak sallayan arkadaşların esasında PKK'nın ve Kürt sorununun ne olduğuyla ilgili olarak hiçbir fikri olan insanlar olduğu kanaatinde değilim.

METİN NURULLAH SAZAK (Eskişehir) - Anlat, dinleyelim o zaman.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) - Çünkü eğer PKK ve Kürt sorunuyla ilgili bilgisi olan insanlar olsaydı o arkadaşlar - herkes alınmasın- böyle düşünmezlerdi. Bu iş ciddi bir mesele ve dolayısıyla da konuşulması gereken bir mesele. Biz bunu böyle konuşamayız, bu dille konuşamayız. Hele hele Halkların Demokratik Partisi, Türkiye'nin 3'üncü partisi... Devlet PKK'yla sorununu çözemediği için bizim üzerimizden giderek bir demokrasi faciası yaratıyor aslında ve Sayın Muş da demin bunu çok açık olarak ifade etmiş oldu; yani, bize "terörün acentesi" dedi galiba, öyle bir laf etti. Ben, doğrusunu isterseniz, Sayın Muş'un gerek dilini gerek kullandığı terimleri ve gerekse mantığını kınıyorum; böyle bir Grup Başkan Vekiliniz olduğundan dolayı da gerçekten sizler adına üzülüyorum da çünkü...

REFİK ÖZEN (Bursa) - Üzülmene gerek yok.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) - Müsaade edin, müsaade edin...

REFİK ÖZEN (Bursa) - Bizim adımıza üzülmene gerek yok.

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) - Her neyse, siz kendiniz nasıl istiyorsanız öyle düşünün; ben üzülüyorum, kendi duygumu söylüyorum size.

Şimdi, arkadaşlar, bu meselenin önemiyle ilgili olarak bir benzetme yapalım: Mesela Sayın Cumhurbaşkanı geçenlerde Keşmir'le ilgili bir laf etti, bence çok önemli ve güzel bir laf etti. Biliyorsunuz, Keşmir meselesi Pakistan ve Hindistan arasında yıllardan beri süren, otuz yıldır neredeyse 100 bine yakın insanın öldüğü bir mesele. O meseleyle ilgili aynen şöyle dedi: "Keşmirlilerin Pakistanlılar veya Hindistanlılarla birlikte güvenli bir geleceğe bakabilmeleri için buradaki sorunun çatışma değil adalet ve hakkaniyet temelinde diyalogla çözümü şarttır." Evet, şarttır, doğru.

KEMAL ÇELİK (Antalya) – Bununla ne ilgisi var?

EROL KATIRCIOĞLU (Devamla) – Var, çok ilgisi var. Eğer vaktim olsaydı anlatırdım sana ama neyse... Dinlemeyi bil lütfen tamam mı? Ben sana laf atmadım.

Şimdi, dolayısıyla da ben Sayın Cumhurbaşkanının bu konudaki yaklaşımlarının tamamen ideolojik olduğunu düşünüyorum ve Kürt meselesi konusunda gerçekten de çözümü bir dönem denemiş bir insan olarak attığı bu adımların gerçekten de çok üzücü olduğunu düşünüyorum; bunu bir kere size bildirmek istedim.

Şimdi, son olarak -üç dakikam var- şunları da söylemek istiyorum: Arkadaşlar, biz, bundan sonra bu kürsüye her çıktığımızda kayyumlar meselesini gündeme getireceğiz; bunu bilirsiniz çünkü kayyumlar meselesi bir demokrasi meselesidir. Eğer siz de demokratsanız en azından bu konudaki fikirlerinizi biz de duymak isteriz.

Şimdi, bakın, Sayın Cumhurbaşkanından bir cümle okuyacağım yine, diyor ki bu Maduro'yla ilgili... Biliyorsunuz, Trump ile Maduro arasında bir gerginlik oldu ve Sayın Cumhurbaşkanı yine çok güzel bir cümle kurdu, bakın cümleyi okuyorum, diyor ki: "Sandıktan çıkana saygı duyacaksınız. Sandıktan çıkana saygı duymuyorsanız bunun adı demokrasi değildir, totaliter bir anlayıştır." Arkadaş, bu cümleyle ne yapacağız biz? Bu cümle aynen bizde olmadı mı? Yani Maduro'yla terörü vesaireyi birleştirerek yorumlamam gerekiyor ama seçilmiş bir kişinin görevden alınmasının doğru olmadığını söyleyen Sayın Cumhurbaşkanı, kendi iradesiyle mi başka iradelerle mi bilemiyorum ama üç büyükşehirdeki belediye başkanlarımızı görevden aldılar ve kayyum atadılar. Bu, hem daha önceki konuşmalarında adalet dediği şeye uymuyor, ahlak dediğimiz şeye de uymuyor. Dolayısıyla da arkadaşlar, diyebilirim ki bu ve buna benzer meseleler bu düzeyde konuşulacak meseleler değildir, bu dille konuşulacak meseleler değildir. O sebeple de eğer gerçekten bu ülkeyi seviyorsanız -ki sevdiğinizi varsayıyoruz tabii ki- o zaman gerçekten de bu konuda daha ciddi bir adım atalım. Yani ne demek istiyorum daha ciddi bir adımdan? Bu meseleyi sakın kafayla ve karşılıklı saygı temelinde bir dille konuşabilir olmamız lazım. Böyle laf atarak olmaz. Eğer siz laf atarsanız biz de size laf atarız. Buradan sağlıklı bir şey çıkmaz. Oysa yaşadığımız sorunlar gerçekten de çok ciddi sorunlar ve bu ciddi sorunların da çözülmesine ilişkin olmak üzere sağduyu ve ortak akli üretmemiz lazım. Ama görebildiğim kadarıyla Halkların Demokratik Partisine burada yapılan saldırıları gerçekten de sizlerin -yani nasıl söyleyeyim bilemiyorum ama- vicdanınıza bırakıyorum çünkü Halkların Demokratik Partisinin bugüne kadar söylediği söz demokrasi ve barıştan başka bir söz değildir ve bu sadece Kürtlerin de talebi

değildir arkadaşlar, benim gibi Karadenizli Türklerin de talebidir. Dolayısıyla da yani konuşmadım bu Asya Verimlilik Teşkilatıyla ilgili olarak ama bir başka vesileyle belki onu da konuşuruz.

Hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Doğrudan şahsımı hedef alarak ifadeler kullanmıştır, düşüncelerimizin ötesinde şahsımı hedef almıştır.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Muş.

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

13.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun 36 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben de Genel Kuruldan özür diliyorum böyle bir milletvekiliyle muhatap olduğum için. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Gerçekleri ifade edemediği için, PKK terör örgütüne tek laf edemediği için, kulaklarının üzerine yatıp Diyarbakır'daki anneleri göremediği için, Nupelda'yı katleden PKK'lı canilere tek laf edemediği için, daha dün, daha geçenlerde Kulp'ta PKK'nın katlettiği 7 vatandaşımız için tek bir kelime edemediği için, "PKK'yla aranıza mesafe koyun." dememize rağmen çıkıp da "Evet, haklısınız, aramıza bu terör örgütüyle mesafe koymamız lazım." diyemediği için inanırım ben de böyle bir milletvekilini gerçekten kınıyorum ve böyle bir milletvekiliyle muhatap olduğum için de sizlerden ayrıca özür diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Katırcıoğlu, bir ayağa kalkıp muradınız ne, söylerseniz...

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Hayır, hayır, oradan, oradan... Hakaret etti. Sataşma var, sataşma.

BAŞKAN – O doğrudur, buyurun.

14.- İstanbul Milletvekili Erol Katırcıoğlu'nun, İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

EROL KATIRCIOĞLU (İstanbul) – Sayın Muş, hiç beni yanıltmadın; zaten söylediğim de buydu. Siz kendinize bir dünya yaratmışsınız, o dünya içinde kendinize bir gaz vermişsiniz, gerçeklerle hayalinizi karıştırıyorsunuz, ideolojinizle gerçekleri karıştırıyorsunuz ve sonunda böyle bir dille karışımıza geliyorsunuz.

Benim söylediğim şey çok basit. Bize "ayıp" "yalancı" diyemezsiniz, bize, herhangi bir siyasi partiye "Bilmem terör örgütünün acentesi." diyemezsiniz. Siz ki burada belli bir deneyimi olan bir milletvekilisiniz, dolayısıyla da bunları diyebiliyor olmanızdan dolayı ben sizi tekrar kınıyorum.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

BAŞKAN – Evet, şahsı adına ilk söz, Ahmet Vehbi Bakırlıoğlu.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Manisa) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; yeni yasama yılımızın ülkemiz için hayırlı olmasını temenni ederek sözlerime başlamak istiyorum.

Bir telefon mesajıyla işlerinden atılan 2.831 maden işçisinin sıkıntılarını, haklı taleplerini Meclis kürsüsünden sıklıkla dile getirmiştik. Şimdi, o işçilerimiz 5 Ekim tarihinde Ankara'ya yürümek için hazırlık yapmakta. Bu işçilerimiz ne istiyor, neden yollara düştü, amaçları ne?

Hafızamızı tazelemek için bu 2.831 madencinin hikâyesini bir defa daha beraber hatırlayalım. Bildiğimiz gibi, beş yıl önce Manisa'mızın Soma ilçesinde meydana gelen maden faciasında 301 madencimiz hayatını ne yazık ki kaybetmişti. Soma Kömürleri AŞ'nin hizmet alımıyla işlettiği Eynez maden ocağında yaşanan faciadan kısa bir süre sonra söz konusu ocakta çalışmakta olan 2.831 madenci bir telefon mesajıyla kapının önüne konulmuştu üstelik kıdem ve ihbar tazminatları verilmeden. Bu işçilerimiz, madencilerimiz yaklaşık beş yıldan beri kıdem ve ihbar tazminatlarının yani haklarının peşinde ancak bu haklı davalarında bir arpa boyu yol alabilmiş değiller ne yazık ki. Bu konuda yani Soma'da mağdur olan madencilerin mağduriyetini gidermek için 2015 tarihinde bu Meclis çatısı altında yasal bir düzenleme yapıldı. Söz konusu düzenlemede "Maden Kanunu kapsamında rödvans sözleşmeleri çerçevesinde yer altı madenciligi yapan şirketlere ve ortaklarına ait malların TMSF tarafından el konulan mal ve gelirleri öncelikle işçilerin kıdem ve ihbar tazminatları ile izin ve fazla mesai gibi alacaklarının ödenmesinde kullanılır" denilmekte. Yani TMSF Soma A.Ş'nin veya ortaklarına ait el koyduğu malları satacak, öncelikle işçilerin alacaklarını karşılayacak.

Şimdi "Yasal düzenlemeye rağmen nasıl olur da bu madencilerin hakları bugüne kadar yani beş yıldır ödenmedi?" diyebilirsiniz ki bu, doğru bir sorudur. Bu aşamada sendika devreye giriyor. Sendika, patronla bir protokol yapıyor. Bu protokole göre patron işten attığı madencilerin alacaklarını 24 taksitte ödeyeceğini beyan ediyor. Sendika neden bu aşamada araya girer? İşçilerin haklarını kollaması gereken sendika neden patronu kurtarmaya gayret eder? Bu soruların cevapları uzun uzun tartışılması gerekir ancak biz konumuza dönelim.

Cumhurbaşkanı her seçim öncesinde yani üç defa Manisa'ya gelir ve her gelişinde birer taksit ödenir ama gerisi gelmez. Bu işçilerimizin bir kısmı alacakları için mahkeme yoluna gider. Yerel mahkemeler "Sorumlu TKİ'dir." hükmünü verir. TKİ, olayı üst mahkemeye götürür. Yargıtay ve istinaf mahkemeleri de sorumlu olarak TKİ'yi işaret eder ve tazminatları ödemesini emreder. Evet, söz konusu ocak için hizmet alımı sözleşmesi yapılmıştır. Ruhsat sahibi TKİ'dir ancak TKİ mahkeme kararlarına rağmen ödeme yapmaz. Burada TKİ'nin tavrını anlamak mümkün değil. Mahkeme kararları sonrasında artık bir içtihat oluşmuşken, hak sahiplerine alacaklarını dava açılmaksızın ödemesi gerekirken, TKİ'nin işçileri mahkeme yoluna sevk etmesi, dava açan ve kazanan alacaklılara ödeme yapmamasını anlamak mümkün değil.

Özetle Sendika devreye girer, protokol yapar, alacakları taksit bağlar, TKİ sorumluluk kabul etmez, davaları kaybeder ancak işçilere ödeme yapılmaz, olan hak sahiplerine yani madencilerimize olur ancak artık bıçak kemiğe dayanmıştır. Maden işçilerimizin bir kısmı derdlerini anlatmak, haklı davalarında kamuoyu oluşturma amacıyla Ankara'ya bir yürüyüş düzenlemek isterler ancak bu defa da Soma Kaymakamına takılırlar. İşçilerimiz en demokratik haklarını kullanarak Ankara'ya on gün sürecek sembolik bir yürüyüş başlatmak istemekte ancak Kaymakam bey bu sembolik, bu demokratik talebe olumsuz yanıt vermekte.

HAK-İŞ 'e bağlı işçilerin Bolu'dan Ankara'ya gitmesinde herhangi bir sakınca yok ancak Soma'daki işçinin Ankara'ya yürümesi sakıncalı. Burada siyasetin devreye girmesi ve bu yanlışa bir an önce son vermesi gerekli. Yıllarca mağdur olmuş, hakkını alamamış işçilerimizin güvenlik güçleriyle karşı karşıya gelmesi engellenmelidir.

Ben burada Eynez ocağında çalışan 2.831 işçinin mağduriyetinden bahsettim ancak sayı ne yazık ki bununla da sınırlı değil. Uyar Madencilikten alacaklı olan ve Soma kömürlerinin diğer ocaklarında çalışan, emekli olan veya işten çıkarılan, tazminatlarını alamayan işçilerimizi de hesaba katarsak mağdur sayısının 3.600'ü bulunduğunu görmekteyiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın sözlerinizi.

AHMET VEHBİ BAKIRLIOĞLU (Devamla) – Değerli milletvekilleri, bu konuda Meclis olarak inisiyatif almalıyız, bu madencilerimizin haklı mücadelelerine sahip çıkmalıyız. Bu arkadaşları bir dinleyelim, onları anlamaya çalışalım, siyaset kurumunu devreye sokalım ve bu adaletsizliğe son verelim.

Bu duygularla yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Son konuşmacı, şahsı adına Sayın Ahmet Erbaş.

Buyurun. (MHP sıralarından alkışlar)

AHMET ERBAŞ (Kütahya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; öncelikle yeni yasama yılımız yüce Meclisimize ve milletimize hayırlı uğurlu olsun.

Ben bu kadar gergin bir akşamda konuyu yine Kütahya'ya ve Aizanoi Antik Kenti'ne getireceğim.

Aizanoi Antik Kenti Kütahya Çavdarhisar ilçe merkezinde olup, Kütahya'ya 50 kilometre uzaklıktadır. Frigyalıların öncülü olarak antik kaynaklarda geçen, Azan adlı mitoloji kahramanının su perisi Erato ile efsanevi kral Arkas'ın birleşmesinden Aizanoi şehrinin ortaya çıktığı sanılmaktadır.

Aizanoi kenti, antik Frigya'ya bağlı olarak yaşayan Aizanitislerin ana yerleşim merkeziydi. Kentin yüksek platosu üzerinde bulunan Zeus Tapınağı'nın çevresinde yapılan kazılarda tarihinin milattan önce 3000 yıllarına kadar gittiği tespit edilmiştir. Önce Bergama'ya, sonra da Roma egemenliğine bağlı kalmıştır.

Roma İmparatorluğu döneminde tahıl ekimi, şarap ve yün üretimi sayesinde zengin bir bölge olmuştur. Bilinen ilk sikke burada basılmıştır. Milattan sonra 2'nci yüzyılda büyük imar faaliyetleri görmüş, erken Bizans döneminde piskoposluk merkezi olmuş, Orta Çağ'da hisara dönüştürülmüş, Selçuklular döneminde Çavdar Tatarları tarafından üs olarak kullanıldığından dolayı buraya Çavdarhisar ismi verilmiştir.

Aizanoi 1824 yılında Avrupalı gezginlerce keşfedilmiş, 1830 ve 1840'lı yıllarda Almanlar, 1926 yılında yine Alman Arkeoloji Enstitüsü tarafından ilk kazılar yapılmıştır. 1970 yılından bu yana da her yıl sistematik olarak kazı yapılmaktadır. Son kazıyı şu anda Pamukkale Üniversitesinden bir doçent hocamızı yapmaktadır.

Roma döneminde antik kentte yaklaşık 80 bin kişinin yaşadığı tahmin edilmektedir. Kalıntılar arasında Anadolu'da en iyi korunmuş Zeus Tapınağı, 15 bin kişi kapasiteli tiyatro ve bu tiyatroya bitişik nizamda yapılmış 13.500 kişilik stadyum vardır ki Türkiye'de bunun başka bir örneği yoktur. Yani hem tiyatro hem de Zeus Tapınağı'nın olduğu başka bir sistem yoktur. Şu anda hâlen hâlen ayakta olan 2 de köprü mevcuttur bu tarihlerden kalma. Aizanoi Antik Kenti çağdaş olarak Efes, Bergama ve Side'yle aynı dönemlere denk gelmektedir. Bu güzelim bölgemizde Kültür ve Turizm Bakanlığı kazı faaliyetlerini on iki aya çıkarmıştır bu sene itibarıyla. Bu son derece olumlu bir gelişmedir.

Yine burada çok acil ve ivedilikli olarak kule vince ihtiyacımız vardır. Bunu da inşallah Kültür ve Turizm Bakanlığı sağlayacaktır, bundan da eminiz.

Özellikle yaz aylarında, temmuz ve ağustos aylarında burada Kültür ve Turizm Bakanlığının öncülüğünde yapılacak etkinliklerle önce bu güzelim yurdumuzun bu güzel nadide parçasının halkımızın, sonra da dünya turizminin gündemine yerleşeceğine eminiz.

Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; çok kısa bir süre önce Kütahya'da bütün siyasi partiler, STK'ler, odalar, borsalar bir araya geldik ve "Kütahya seni bekliyor." diye bir kampanya yaptık. Bu bir sosyal medya kampanyasıydı. Buradaki amacımız şu: Hem ülkemizde hem de Kütahya'da nüfusumuzu aşan sayılarda sosyal medya kullanıcısı kardeşlerimiz var. Ne hikmetse son zamanlarda -örfümüzde, âdetimizde ve kültürümüzde olmadığına inandığımız- yediğimizin içtiğimizin, evimizin arabamızın, kullandığımız eşyanın, hastanede yatan annemizin, babamızın toprağa verilmesine kadar sosyal medyada paylaşıyoruz ama kendi yurdumuzla, kendi bölgemizle ilgili en ufak bir paylaşım yapmıyoruz. Ülkemizde sosyal medya kullanan arkadaşlarımızın -hepimiz de dâhiliz buna- kendi yörelerimizle ilgili yaptığımız paylaşım maalesef yüzde 1'leri geçmiyor. Biz buradan yola çıktık, çok kısa bir sürede Türkiye'de gündeme oturduk. Öncelikle, buna katkı veren çok değerli katılımcılara çok teşekkür ederim. Ancak bu tek ayaklı olacak bir şey değil, buna devlet desteğine de ihtiyacımız var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AHMET ERBAŞ (Devamla) – Sayın Başkan, toparlıyorum.

BAŞKAN – Tamamlayın Sayın Erbaş, son cümlelerinizi alayım.

AHMET ERBAŞ (Devamla) – Devlet desteği derken kastım şudur: Son yirmi yılda özelleştirme kapsamında Kütahya'mızda şeker fabrikası özelleştirilmiştir; Tunçbilek, Seyitömer özelleştirilmiştir, azot özelleştirilmiştir, Eti Gümüş özelleştirilmiştir. Bunlar gerekli gereksiz, zamanında yapıldı yapılmadı tartışmasına girmiyorum ama bundan devlet çok ciddi bir şekilde katkı sağlamıştır, hazinesine çok ciddi şekilde bir giriş olmuştur. Biz şimdi Kütahyalılar olarak devlete buradan sesleniyoruz: Bizi unutmayın, bizi arada bırakmayın, bize sahip çıkın. Yüce heyetinize sesleniyorum: Sizleri Kütahya'ya bekliyorum.

Bu vesileyle hepinize hayırlı akşamlar diliyorum. Çok teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

2'nci maddenin görüşmeleri tamamlanmıştır. Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Soma maden işçilerinin mağduriyetinin giderilmesi ve Soma'da işten çıkarılan, tazminatlarını alamayan işçilerin düzenlediği yürüşüyün engellenmemesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Manisa Milletvekili olmam sebebiyle de... Biraz önce Sayın Milletvekilimiz Vehbi Bakırlıoğlu bir konuyu dile getirdi. Bir konunun burada şahitleri var ve bu Meclisin bu işi çözmesi lazım, daha doğrusu o işe katkı sağlayanların. Erkan Akçay Başkanımız burada -Milliyetçi Hareket Partisinden- ve Sayın Doğan Kubat burada, ben buradayım. O gün de Halkların Demokratik Partisinin grup başkan vekili bu konuya bizzat katkı vermişti. Bu işçilerin, 2.800 işçinin tazminatını bu firma ödemiyor. Bir yıl sonunda, 4 Nisan 2015'te biz burada hep beraber kanun çıkardık, dedik ki: Soma AŞ'nin

mallarına TMSF (Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu) el koymuş. Bunların kocaman gökdeleni var. Bu taşınmazlar satılsın ve -kanun maddesi yaptık bir torba yasada Doğan Kubat'ın katkılarıyla, hepimizin katkısıyla- TMSF'nin buradan elde edeceği gelirle önce bu 2.700 kişinin -ki içlerinde o 2.700'ün dışında ayrıca 301 şehidimizin ailelerinin alacakları da var firmadan- bu paraları ödensin dedik. Kanun çıkardık. Bu kanun bugüne kadar uygulanmadı. Nasıl uygulanmıyor?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sarı sendika TMSF'ye yazı yolluyor, “Ben işçi adına imza atmaya yetkiliyim, patronla anlaştım, parayı 24 taksitte ödeyecek.” diyor. Bir taksit bile ödenmeden... Sonuna da madde koyuyorlar: “Eğer ödemeler aksarsa taraflar yeniden değerlendirir.” Bir daha yapıyorlar bir daha 24 ay, bir daha yapıyorlar bu sefer 36 ay. Ama sadece ve sadece referandumdan önce 1 taksit, iki seçimden önce de 1'er, toplam 3'er taksit para aldılar, 36'da 3'ünü aldılar paranın ve bu insanlar perişan durumda.

Meclise karşı işveren ile sendika kanunu boşa düşürmek üzere yalan yapıyorlar. Ve burada aslında Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu idare tarafından doğru şekilde uyarılır, yönlendirilirse... Elleri kanun var, kanunu uygulayacaklar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bitiriyorum...

BAŞKAN – Buyurun, devam edin Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bunu geçen dönem bir kez daha ifade ettiğimizde AK PARTİ Grup Başkan Vekili Sayın Zengin dosya olarak benden aldı ve tutanak altında da şöyle dedi, hepimiz yine buradaydık: “Bu iş böyle olduysa kul hakkı var, bunu yedirmememiz lazım, hepimize vebal olur.” Ama şu ana kadar –onu suçlamıyorum- gayretler sonuç vermiyor. Ve 3 binin üzerinde arkadaşın parası İstanbul'da Soma AŞ'nin kulesinde duruyor.

BAŞKAN – Anlaşılmıştır Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu konunun çözülmesi gerekiyor.

Bir de, bu işçiler bu yüzden yürüyüşe geçecekler ayın 5'inde. Şimdi buna Kaymakam diyor ki: “Yürütmeyiz.” E, Bolu Abant'tan buraya yürüyenler yürüyorsa, Soma'dan yürüyenlerin de yürümesi lazım.

Bunu da takdirlerinize sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Akçay, buyurun.

43.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, Soma maden işçilerinin tazminatlarının bir an evvel ödenmesini istediklerine ilişkin açıklaması

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Soma maden kazası 13 Mayıs 2014 yılında oldu yani beş yılı aşkın bir süre geçti. Bu konuda bir Meclis araştırma komisyonu kuruldu, kapsamlı bir rapor da çıktı ve o raporda çok önemli öneriler de dile getirildi. Bu süreç içerisinde, tabii, kanuni düzenlemeler de yapıldı. Ve şimdi, bu 2.800'e yakın maden işçisinin alacağı tazminatlar maalesef beş yılı aşkın bir süredir sürüncemede kaldı. Bu doğru bir şey değil. Mutlaka başta Enerji Bakanlığı olmak üzere ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonunun bu konudaki yükümlülüklerini yerine getirip bu tazminatların artık bir an evvel...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Soma maden işçilerinin tazminatlarının bir an evvel ödenmesini istiyoruz. Çok defalar da dile getirdik, artık bu bahsi de bir an evvel kapatmak gerekir Sayın Başkan.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Muş.

44.- İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un, Soma maden işçileriyle ilgili meselenin takipçisi olacaklarına ilişkin açıklaması

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, bu elim hadise olduğu zaman burada bizim bu konudaki hassasiyetimiz ortadadır, diğer partiler de burada hassasiyet göstermişlerdir ve o madende şehit olan vatandaşlarımız için düzenlemeler yapmıştık. Burada kanun düzenleme de yapıldı fakat meseleye baktığımız zaman, buradaki işçilerin haklarını alma konusunda, ödeme konusunda problemler çıkıyor. Dolayısıyla biz de -ben diğer arkadaşlarımızla da görüşeceğim, dosyalarını da inceleyeceğim- meselenin takipçisi olacağız, elimizden geleni yapacağız, inceleyeceğiz bu meseleyi.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

IX.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Asya Verimlilik Teşkilatı Kuruluş Anlaşmasına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/1244) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 36) (Devam)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, 3'üncü maddeyi okutuyorum.

Madde 3 – (1) Bu kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz talebi yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teklifin tümünün görüşmeleri tamamlanmıştır.

Teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamanın elektronik oylama cihazıyla yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama işlemi için iki dakika süre vereceğim. Bu süre içinde sisteme giremeyen üyelerin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen üyelerin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemi başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylama yapıldı)

BAŞKAN – Açık oylamanın sonucunu okuyorum:

“Kullanılan oy sayısı

:203

Kabul

:203^(x)

Kâtip Üye

Kâtip Üye

^(x) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

Mustafa Açıkgöz
Nevşehir

İsmail Ok
Balıkesir”

Kanun teklifi kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

2'nci sırada yer alan 33 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlıyoruz.

2.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Türkiye Cumhuriyeti ile Gürcistan Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemleri Hakkında Protokol II'sini Değiştiren 1/2016 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına Dair Yetki Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi (2/1364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 33)

BAŞKAN - Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan 29 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine başlayacağız.

3.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı İzmir Milletvekili Binali Yıldırım'ın Türkiye Cumhuriyeti ile Karadağ Arasındaki Serbest Ticaret Anlaşması Tarafından Kurulan Ortak Komite'nin Serbest Ticaret Anlaşması'nın 'Menşeli Ürünler' Kavramının Tanımı ve İdari İşbirliği Yöntemlerine İlişkin Protokol II'sini Değiştiren 1/2017 Sayılı Kararının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna ve Anlaşmanın Protokoller ve Eklerine İlişkin Değişikliklerin Cumhurbaşkanınca Doğrudan Onaylanmasına İlişkin Yetki Verilmesine Dair Kanun Teklifi (2/1362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 29)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.56

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati: 21.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Süreyya Sadi BİLGİÇ

KÂTİP ÜYELER: Mustafa AÇIKGÖZ (Nevşehir), İsmail OK (Balıkesir)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 2'nci Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

Az önce komisyonu bulamamıştık.

Çalışma süremizin de sonuna geldiğimizden, alınan karar gereğince, denetim konuları ve kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 8 Ekim 2019 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 21.02